

Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü

Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ŞARKI
KULLANIMI
SEVİYE A1**

Enez Özkan Demirci

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ŞARKI KULLANIMI
SEVİYE A1

Enez Özkan DEMİRCİ

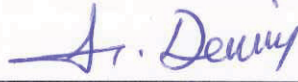
Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü
Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

KABUL VE ONAY

Enez Özkan Demirci tarafından hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımı Seviye A1” başlıklı bu çalışma, 21/06/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Ahmet DEMİR (Başkan)

Doç. Dr. Nazmiye TOPÇU TECELLİ (Danışman)

Doç. Dr. Meltem EKTİ

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Yunus KOÇ

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezim kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- o Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- o Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- o Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

21.06.2019

Enez Özkan DEMİRCİ

¹"Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge"

- (1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- (2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metodların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internette paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ay aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
- (3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlerle ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.
Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir
*Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Nazmiye TOPÇU TECELLİ danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığımı beyan ederim.

21..06/2019

Enez zkan DEMİRCİ

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam boyunca engin akademik bilgisinden faydalandığım, insani ve ahlaki değerleri ile de örnek edindiğim, birlikte çalışmaktan onur duyduğum, tecrübelerinden yararlanırken bana karşı daima hoşgörü ve sabır gösteren kıymetli danışman hocam Doç. Dr Nazmiye TOPÇU TECELLİ' ye, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Pof. Dr Yunus KOÇ'a, eğitim hayatımda yardım, bilgi ve tecrübeleri ile bana sürekli destek olan ablam Hamide DEMİRCİ' ye ve çalışmamın her aşamasında beni motive ederek desteğini esirgemeyen arkadaşım Başak'a teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca hayatım boyunca tercihlerimde yanımda olan, amaçlarımın peşinde giderken beni destekleyen ve yüreklendiren anneme, babama ve kardeşlerime şükranlarımı sunarım.

ÖZET

DEMİRÇİ, Enez Özkan. *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımı Seviye A1*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2019.

Bu çalışmanın amacı Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde İletişimsel Yaklaşımla şarkıların dil öğrenimindeki başarıya etkisini araştırmaktır.

Çalışmada nitel araştırma yaklaşımli doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem ile son 20 yıl içinde yapılan tezler, ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanan makaleler ve Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders ve çalışma kitapları ve bu kitaplarda kullanılan şarkılar, şarkı metinleri ve alıştırmalar incelenmiş, bu etkinlikler ile üniteler arasındaki dağılımları araştırılmıştır.

Araştırmada, alanda yapılmış çalışmalar dikkate alındığında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler için ders içi etkinliklerde şarkı kullanımının başta dinleme ve konuşma olmak üzere okuma, yazma, kelime ve dil bilgisi gibi temel dil becerilerini geliştirdiği ve şarkı etkinliklerinin ders kitaplarında sayıca arzu edilen miktarda kullanılmadığı sonucuna varılmıştır. Çalışmanın sonucunda Yabancı Dil Olarak Türkçe öğreten öğretmenlerin sınıf içinde kullanabilecekleri Türkçe şarkılar etkinlik önerisi olarak sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Şarkı Kullanımı, İletişimsel Yaklaşım, Dinleme ve Konuşma Becerisi.

ABSTRACT

DEMIRCI, Enez Özkan. *Use of Song in Teaching Turkish as a Foreign Language Level A1*, Master Thesis, Ankara, 2019.

The aim of this study is to investigate the effect of songs on the success of language learning with communicative approach in teaching Turkish as a Foreign Language.

Document analysis method as a qualitative research approach was used in the study. With this method, theses made in the last 20 years, articles published in national and international journals, textbooks and workbooks used in teaching Turkish as a Foreign Language, songs, song texts and exercises used in these books were examined and their distribution between these activities and units were investigated.

In the study, considering the studies conducted in the field, it was concluded that the use of songs in the classroom activities for students learning Turkish as a Foreign Language improved basic language skills, especially listening, speaking, reading, writing and vocabulary, and that song activities were not used in the desired amount in the textbooks. As a result of the study, Turkish songs that teachers who teach Turkish as a foreign language can be used in class are presented as activity suggestions.

Key words

Teaching Turkish as a Foreign Language, Using Song, Communicative Approach, Listening and Speaking Skills.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	v
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	vi
ETİK BEYAN.....	vii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar DİZİNİ.....	x
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM: YABANCI DİL ÖĞRETİMİ VE MÜZİK	6
1.1. Dil ve İletişim.....	6
1.2. Ana Dili ve Yabancı Dil.....	6
1.3. Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	7
1.4. Yabancı Dil Öğretiminde Müzik.....	9
1.4.1. İletişimsel Yaklaşım	10
1.4.2. İşitsel Şarkılı Yöntem	11
1.4.3. Çağdaş Müzik Yaklaşımı.....	11
1.5. Bilişsellik ve Müziğin Öğrenmeye Etkisi	12
1.5.1. Beyin ve Dil Öğretimi	12
1.5.2. Müzik ve Beyin İlişkisi	13
1.5.3. Müzik ve Hafıza	14
1.6. Müzik ve Dil Edinim Özellikleri.....	16
1.6.1. Müzik ve Kültür İlişkisi.....	16
1.6.2. Müziğin Motivasyona Etkisi	17
1.7. Yabancı Dil Öğretiminde Müzik ve Şarkı Kullanımı ile İlgili Son Yirmi Yılda Yapılan Çalışmalar.....	18
2. BÖLÜM: YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ŞARKI KULLANIMI ..	33
2.1. Otantik Materyal Olarak Şarkı Kullanımı ve Kültür Aktarımı	34
2.2. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkı Seçme Kriterleri	36
2.3. Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi ve A1 Seviyesi	39

2.4. Şarkılarla Temel Dil Becerilerinin Kazandırılması.....	42
2.4.1. Dinleme	42
2.4.1.1. Dinleme Öncesi Etkinlikler	43
2.4.1.2. Dinleme Sırasındaki Etkinlikler	44
2.4.1.3. Dinleme Sonrası Etkinlikler	44
2.4.2. Okuma	45
2.4.3. Konuşma.....	46
2.4.4. Yazma.....	47
2.4.5. Şarkılarla Dil Bilgisi Öğretimi	48
2.4.6. Şarkılarla Kelime Bilgisi ve Deyim Öğretimi	49
2.4.7. Şarkılarla Telaffuz Öğretimi.....	50
2.5. Yabancılara Türkçe Öğretimi Üzerine Hazırlanan Ders Kitaplarında Şarkı Etkinliklerinin İncelenmesi.....	51
2.5.1. Gazi Üniversitesi Yabancılar için Türkçe A1 (Temel).....	51
2.5.2. İstanbul Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 (Temel)	53
2.5.3. Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1-A2 (Temel).....	54
2.5.4. Yedi İklim Türkçe Seviye A1 (Temel).....	55
2.6. A1 Seviyesi Şarkı Kullanımına Yönelik Bir İnceleme: Duman - Senden Daha Güzel	58
SONUÇ	75
KAYNAKÇA.....	77
Ek 1. Şarkı Kullanımı İle İlgili Yapılan Tez Çalışmaları.....	86
EK 2. Sınıf İçi Etkinlik Önerileri.....	97
Ek 3. Etik Kurul İzin Muafiyeti Formu.....	120
Ek 4. Orijinallik Raporu.....	121
Ek 5. Turnitin Benzerlik İndeksi.....	122
ÖZGEÇMİŞ	123

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Seçilen bir şarkının seçilme kontrol listesi	47
Tablo 2: Avrupa Dil Portfolyosu' nda A1 ve A2 Dil Düzeyleri.....	52
Tablo 3: Gazi Üniversitesi Yabancılar için Türkçe A1 (Temel) Ders Kitabında Yer Alan Şarkı Etkinliklerinin Ünite ve Konularına Göre Sınıflandırılması.....	68
Tablo 4: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 (Temel) Ders Kitabında Yer Alan Şarkı Etkinliklerinin Ünite ve Konularına Göre Sınıflandırılması.....	69
Tablo 5: Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1-A2 (Temel)'de Yer Alan Şarkı Etkinliklerinin Ünite ve Konularına Göre Sınıflandırılması.....	70
Tablo 6: Yedi İklim Türkçe Seviye A1(Temel)'de Yer Alan Şarkı Etkinliklerinin Ünite ve Konularına Göre Sınıflandırılması.....	73

Ek 1. ŞARKI KULLANIMI İLE İLGİLİ YAPILAN TEZ ÇALIŞMALARI

Ek 1. Tablo 1: Türkçeden farklı bir yabancı dilin öğretiminde müzik ve şarkı kullanımı ile ilgili yapılan bilimsel tez çalışmaları.....	84
Ek 1. Tablo 2: Öğretiminde Şarkı Kullanımı ile İlgili Nitel Doküman Analizi Yapılan Makaleler.....	78
Ek 1. Tablo 3: Türkçenin haricinde yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımı ile ilgili yapılan makaleler.....	88

GİRİŞ

"Müziksiz bir hayat başlı başına bir hata olurdu."

F. W. Nietzsche

Bilişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte ülkeler arasındaki iletişim giderek artmış, devlet ekonomilerinin iş yapış şekilleri farklılık göstermeye başlamıştır. İçinde bulunduğumuz çağ, sadece bilgi birikimi ve tecrübenin yeterli olmadığını göstererek iyi bir yabancı dil bilgisinin de gerekliliğini ortaya koymaktadır. Büyüyen ekonomi ve Avrupa ile gelişen ilişkilerle birlikte Türkiye'nin sosyal, kültürel ve ekonomik olarak dünyada varlığından daha fazla söz ettirmeye başlaması yabancılar için Türkçe öğrenmeyi daha cazip kılmaya başlamıştır. Küreselleşen dünyamızda dünya nüfusunun yarısına yakınının en az bir yabancı dilde iletişim kurabildiği söylenir. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi yapan örgün ve yaygın öğretim kurumları yabancı dil öğretiminde sistemli yaklaşımlar geliştirerek sadece yapı ve kelime bilgisini değil aynı zamanda dört temel beceri olan okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinin de eğlenceli ve öğretici unsurlarla kazandırılmasına önem vermeye başlamıştır.

Yabancı dil öğretiminde eğlence unsurlarından bahsederken müzik ve şarkı kullanımını göz ardı etmek mümkün değildir. Çünkü insanoğlunun varoluşundan günümüze kadar tarihi süreçlerde edindiği toplumsal deneyimlerinden biri olarak müzik; doğum, düğün, cenaze, mezuniyet ve resmi açılış törenlerinde kullanılmasının yanı sıra bireylerin iletişimi için de kullanılan en önemli araçlardan biri olmuştur. Günümüzde de toplumsal yaşantının vazgeçilmez bir eğlence unsuru haline gelen müzik, her yaş grubunda insanın hayatında bir şekilde var olmuştur.

Yıllardır yapılan bilimsel çalışmalar (Jolly 1975, Richards 1969, Murphey 1992, Murphey 2010, Medina 1993, Eken 1996, McCracken 1987, Shen 2009) özellikle öğretme etkinliği olarak şarkı kullanımının sınıf içinde ve doğal ortamda kullanılabilir en önemli unsurlardan biri olduğunu ortaya koymuştur. Yabancı dil

öğretimi ne kadar keyifli ve kalıcı bir öğrenme ortamında gerçekleşirse başarı ve verim oranı da buna paralel olarak artmaktadır. Her yaşta yabancı dil öğrenmeyi isteyen bireylerin keyifle kullanabileceği bu yöntem yabancı dil eğitimine ciddi anlamda olumlu katkılar sağlamaktadır.

Bunların yanı sıra şarkılar, yabancı dil öğretiminde de bireylerin sınıf içinde veya dışında doğal ortamlarda kullanabileceği en etkin araçlardan birisidir. Nitekim müziği oluşturan melodilerin var olmadığı bir dünyada yaşamak duyguların ve düşüncelerin yorumlanmadığı, duygusuz, tatsız ve renksiz bir dünyada yaşamak ile eş değerdir. Dolayısıyla şarkılara hem eğlendirici olmaları hem de dil becerilerini önemli ölçüde geliştiren katkılarından dolayı sınıf içinde ve dışında başvurulması da oldukça önemlidir.

Şarkılar eğitici ve eğlendirici olmalarının yanı sıra sanatsal değer taşımaları, üretildikleri dönemin sosyal, kültürel ve tarihi değerlerini yansıtabilmeleri açısından da tercih edilebilir malzemelerdir. (Nişancı, 2013) Bu durumdan hareketle dünyanın neresinde olursa olsun bireyin veya bir grup insanın duygu ve düşüncelerine farklı açılardan etki eden şarkıları yabancı dil öğretiminde kullanmak evrensel değerlerle birlikte kültür aktarımının da en etkili şekilde gerçekleşmesine imkan sağlamaktadır. Dolayısıyla şarkılar, Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin sınıf içinde ve dışında kullanabilecekleri en etkin öğrenme yollarından birisidir.

Bu çalışmasının birinci bölümünde, problem durumu, çalışmanın amacı, önemi, yöntemi, varsayımlar ve sınırlılıklar ele alınmıştır.

İkinci bölümde müzik ve yabancı dil öğretimi ilişkisine yer verilmiştir. Yabancı dil öğretim yöntemlerine değinilerek müzikle öğrenme ve beyin, müzik-beyin ilişkisi, beynin yapısı ve müzik-hafıza ilişkisi incelenmiştir. Son olarak müzik ve ikinci dil edinim özellikleri açıklanarak müzikle kültür ve motivasyon ilişkisi ele alınmıştır.

Üçüncü bölümde ise Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde şarkı seçme ölçütleri belirlenerek, dil becerilerine olan etkileri, dil bilgisi, kelime öğretimi ve telaffuz başlıklarıyla ele alınıp Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesinde kullanılan A1 seviyesi tanımlandıktan sonra dört temel beceri açısından şarkıların etkileri irdelenmiştir.

Dördüncü ve son bölümde yabancılara Türkçe öğretimi amacıyla hazırlanan ders kitaplarında yer alan şarkı etkinlikleri incelenerek Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretimi yapılan sınıflarda kullanılmak üzere örnek şarkı etkinliklerine yer verilmiştir.

Problem Durumu

Yabancı dil öğretiminde şarkı ve müzik kullanımı ile ilgili yıllardır dünyanın birçok bölgesinde bilimsel çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalardan elde edilen bulgular göstermektedir ki yabancı dil öğretiminde müzik ve şarkı kullanımı okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerileri başta olmak üzere kültür öğrenimine, motivasyona, telaffuza, kelime, deyim ve dilbilgisi öğrenimine anlamlı katkılar sağlamaktadır. Buna karşın, ülkemizde Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde müzik ve şarkı kullanımı ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalar oldukça sınırlıdır. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretimi yapan ve öğrenen merkezli olarak kullanılan ders ve çalışma kitaplarında ise seviyelere göre belirlenmiş şarkıların istenilen miktarda bulunmaması ve ders içi etkinlikler olarak şarkılara yeteri kadar yer verilmemesi önemli bir sorundur. A1 seviyesi yabancı dil öğrenen bireyin o dille ilgili tüm dilsel becerileri ilk kez deneyimlediği seviyedir. Dil öğrenim sürecinde motivasyonun hedef dili öğrenme azminde etkin bir rol oynadığı ilk seviye olması nedeniyle çalışmada A1 seviyesi temel alınmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde şarkıların, temel dil becerilerinin yanı sıra kültür, motivasyon, telaffuz, kelime, deyim ve dilbilgisi gibi diğer yeterliliklere de sağladığı olumlu katkılarının araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla şarkı öncelikle yabancı dil öğretimi alanında şarkı kullanımı ile ilgili yapılmış ulusal ve uluslararası çalışmalar incelenmiştir. Bu çalışmalar ışığında, müzik ve şarkıların dersleri İletişimsel Yaklaşım kullanılarak geleneksel yöntemin monotonluğundan uzaklaştırıp daha zevkli ve eğlenceli hale getirebildiği açıklanmaya çalışılmıştır. Söz konusu bilimsel araştırmalardan yola çıkılarak Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretimi için hazırlanan kaynaklar incelenip bu kaynaklarda Avrupa Dil Gelişim Dosyası'nda öngörülen yeterlilikler dikkate alınarak hazırlanmış şarkı etkinliklerine ne ölçüde yer

verildiğine de cevap aranmıştır. Yapılan inceleme ile Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi için hazırlanmış ana ders kitaplarındaki şarkı etkinliklerinin arzu edilen miktarda olmadığı vurgulanmaya çalışılmıştır. Son olarak Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenen bireylerin dil becerilerinin kalıcı, kolay ve zevkli bir şekilde geliştirilebilmesi için öğretmenleri bilgilendirme ve onlara alternatif sunma amacıyla şarkı kullanımının önemi de iyi uygulama örneği ve örnek etkinliklerle ortaya konmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma yabancı dil öğretiminde müzik ve şarkı kullanımının okuma, yazma, dinleme, konuşma, kelime bilgisi ve hafıza, telaffuz ve dilbilgisi gibi yeterlilikler üzerindeki olumlu etkilerini doküman analizi yaparak ortaya koymaya çalışmaktadır. Bununla beraber Yabancılar Türkçe öğretimi alanında Avrupa Dil Gelişim Dosyası'nda öngörülen yeterlikler dikkate alınarak hazırlanmış şarkı etkinliklerini içeren bir alan tez çalışması daha önce yapılmamıştır. Yabancı Dil Olarak Türkçenin şarkı etkinlikleriyle öğretimi konusunda yapılan bilimsel çalışmaları inceleyen ilk tez olması bakımından da önem arz etmektedir. Bu araştırma Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde şarkıların kullanılması ile ilgili bir alan çalışması olduğu için daha sonra yapılacak çalışmalara yol gösterici nitelikte olmayı amaçlamıştır. Böylelikle bu araştırmayla beraber şarkı etkinlikleriyle dil becerilerini geliştirmenin ne kadar etkili olabileceğinin bilinmesinin de artması beklenmektedir.

Varsayımlar

1. Şarkı etkinliklerinin uygulandığı sınıflarda öğrenilen bilgi daha kalıcıdır.
2. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğreten öğretmenler genellikle kitaba bağlı kaldıklarından ve İletişimsel Yaklaşımdan uzaklaşarak geleneksel yöntemi kullandıklarından derslerde motivasyon düşük olabilmektedir..
3. Türkçe öğrenen yabancı uyruklu bireylerin dil becerilerini geliştirmede şarkıların arzu edilen miktarda kullanılmadığı düşünülmektedir.

Yöntem

Yabancı dil öğretiminde müzik ve şarkı kullanımı ile ilgili son yirmi yılda yapılan ulusal ve uluslararası bilimsel çalışmalar literatür taraması yapılarak nitel araştırma yaklaşımli doküman analizi yöntemiyle incelenmiştir. Bununla beraber Türkiye’de Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders ve çalışma kitaplarındaki şarkılar, şarkı metinleri ve alıştırılmalar ele alınmıştır. İncelenen kitaplarda şarkı etkinlikleri ve bunların üniteler arasındaki dağılımları incelenmiştir.

1. BÖLÜM: YABANCI DİL ÖĞRETİMİ VE MÜZİK

Bu bölümde öncelikle iletişim, dil, ana dili, ikinci dil / yabancı dil kavramları incelendikten sonra yabancı dil öğretim yöntemlerine değinilmiştir. Yabancı dil öğretiminde müzik ve şarkıların kullanılması ele alınarak müziğin kültür, telaffuz ve motivasyona olan etkilerinden bahsedilmiştir.

1.1. Dil ve İletişim

Toplumlar ve bireyler arasındaki iletişim evrendeki varlıkların tümünün etkileşmesi açısından çok önemlidir. Canlı, cansız varlıklar ve evreni oluşturan bütün parçalar birbirleri ile sürekli bir etkileşim içindedirler. İnsanların karşılaştıkları tüm etkilere tepki göstermesi veya davranışlarındaki değişikliklerin meydana gelmesi beş duyu ile kazanılan bilgi sayesinde gerçekleşir. Sesler ise bir araya gelerek iletişimde kullanılan dilleri oluşturmaktadır. Toplumlar arasında dilin bir iletişim aracı olarak kullanılması, dilin doğasını açıklayan en önemli özelliğidir. İletişim ve fikir alışverişinde kullanılan bir araç olarak ortaya çıkan dil, tarih boyunca topluluklara kabile, boy ve millet olarak toplumsal kimlikler kazandırmıştır (Ahanov,2013,s.43).

1.2. Ana Dili ve Yabancı Dil

Ana dili, bireyin doğup büyüdüğü aile veya toplum içinde konuşmaları duyarak, taklit ederek alışkanlık haline getirdiği ve edindiği ilk dilidir. Ana dili kavramındaki “ana” sözcüğü bir benzetme değil kültür bağlamında (başlıca, esas, ilk) olmayı ifade etmektedir. Bireyin doğumundan itibaren, doğal olarak edindiği ana dilinden sonra kazandığı bir başka dile ise yabancı dil denir. Yabancı dil öğrenilmiş dil veya ikinci dil olarak da tanımlanmaktadır. Bireyin toplumdaki diğer kişilerle kurduğu iletişimde en güçlü bağı oluşturan dil olarak kabul edilen ana dili, bireyin bilinçaltına kadar inebilen, doğup büyüdüğü toplumdan edindiği ilk dildir. Birey yeni dili iletişimde kullanmak için o dilde okuma, yazma, konuşma, anlama ve dinleme becerilerini edinir (Karaağaç, 2013, s.488,845).

1.3. Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri

Yabancı dil öğretiminde kullanılan birçok yöntem vardır. Bu yöntemlerin bazıları belirli bir geleneğin sonucu olarak ortaya çıkmış ve uzun süre kullanılmıştır. Bazıları ise kullanılan bu yöntemlerin yetersizliğinden dolayı ya bir öncekine tepki olarak ya da güncel dil bilim akımlarının etkisi ile oluşturulan yöntemlerdir. Bu yöntemlerden; Dil Bilgisi – Çeviri orta çağdan başlayarak günümüze kadar devam eden ve amacı dil bilgisi kurallarına uyarak hedef dilde tercüme yapılması yöntemidir. Öğrencilere dil bilgisi kalıpları önceden verilir ve öğrenme bu kalıplarla sınırlandırılır. Öğrenme esnasında kullanılan dil anadilidir. Konuşmanın önemli olmadığı bu yöntemi aynı anadile sahip olan bireyler kullanabilir (Barın, 2004,s.19). Dil öğreniminde ana amaç hedef dilde bütün dilsel becerilerde iletişim kurmadır. Bilinen en eski yöntem olan Dil Bilgisi – Çeviri yöntemi yabancı dil öğretiminde konuşma ve dinleme becerilerine önem verilmediği için beklenen başarıyı sağlayamamaktadır.

19.y.y 'da Dil Bilgisi-Çeviri yöntemine tepki olarak ortaya çıkan Doğal Yöntem ise hedef dilin kullanılmasını benimseyen, dil bilgisi kurallarını üstü kapalı ve bağlam içinde vermeyi savunan bir yöntemdir (Şahin ve Acar, 2013,s.61).

Amerikan ordusundaki askerlerin konuşlandığı ülkelerde o ülkelerin dillerini askerlerine ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde ve en kısa sürede öğrenmelerine yönelik geliştirdikleri bir diğer yöntem ise İşitsel-Dilsel yöntemdir. Askerlerdeki başarısı gözlemlendikten sonra sivil okullarda da kullanılmaya başlanmıştır. İşitsel-Dilsel Yöntemde dinleme ve konuşma becerilerine daha çok önem verilerek dil hakkındaki kurallardan ziyade bu bilgilerin alışkanlıklara dönüştürülmesi amaçlanmıştır (Günday, 2015,s.85). Şarkılar genel olarak hem dil bilgisi kurallarını hem de o dildeki kelimelerin telaffuzlarını içermesi ve belirli bir ritimde tekrarlara sahip olması sebebiyle işitsel-dilsel yöntemin uygulandığı sınıf ortamlarında uygun birer etkinlik örneği olabilirler. Fakat şarkı kullanımı sadece dinleme ve konuşma becerilerini değil aynı zamanda okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesinde de kullanılabilir. 1960'lı yıllarda Fransa'da ortaya çıkan bir diğer yöntem ise İşitsel-Görsel yöntemdir. Bu yöntem teknolojiye yararlandığı için dil öğretimine yeni bir bakış kazandırmış ve öğretmene büyük bir görev yüklemiştir. Dil bilgisi kurallarına, okuma ve yazma becerilerine yeterince önem vermeyen bu yöntemde dil öğretimi basitleştirilmiştir. Üç aşamada gerçekleştirilmesi amaçlanan dil öğretiminde

günlük konuşma dili birinci aşamayı, gazete ve dergiler üzerinden öğretme ikinci aşamayı, fen, tıp ve hukuk gibi uzmanlık alanları üzerinden yapılan öğretim ise üçüncü aşamayı oluşturur. Bu yöntemde yabancı dil öğretimi çoğunlukla soru-cevap şeklinde ilerler (Köse,2012,s.19). Çoğunlukla metne bağlı kalan bu yöntemde şarkı kullanımının uygun olmadığı görülmektedir.

Bu yöntemlerden başka, geleneksel dil bilgisi-çeviri yöntemine ve diğer yöntemlerin yetersizliğine bir tepki olarak doğan İletişimsel Yaklaşımda ana hedef öğrencilerin hedef dilde iletişim kurmalarını sağlamaktır. Sınıf içerisinde iletişim sürecinin etkinliğini öne çıkaran dil oyunları, rol yapma, problem çözme, cümle ya da paragraf düzenleme ve boşlukları doldurma gibi etkinlikler iletişimsel yöntemde kullanılır. (Güzel, A. & Barın, E. 2013, s.87)

Yabancı dil öğrenme sürecinde en önemli unsur öğrencinin deneyimlediği zihinsel süreçtir. Daha doğrusu İletişimsel Yaklaşım öğrencinin öğrendiği yapıları tekrar etmesinden ziyade anlaması ve kavramasını savunur. Yabancı dil öğretiminde çoğu yöntem ve yaklaşım doğruluk ve akıcılık ikileindedir. Önemli olan doğruluk mu yoksa akıcılık mıdır? Yani uzaklaşılması gereken kavram hatasız ve eksiksiz bir cümle yapısı mıdır, yoksa akıcı bir dil hâkimiyeti midir? İletişimsel yaklaşım uzmanları dil öğretiminde akıcı dil kazanımının daha önemli olduğunu savunup doğruluğun akıcılık sonunda kazanıldığı görüşündedirler (Demirel, 2014, s.49). Bu görüşten hareketle şarkıların da dil bilgisi kurallarına her zaman uymaması ve şarkıda kullanılan cümle ve söz varlıklarının kavrama sonrası tekrarlarla kazanılması ve şarkılarda akıcı cümle yapılarının geçmesi İletişimsel Yaklaşımda şarkılarla dil eğitimini mümkün kılmaktadır.

Bir diğer yöntem ise, Bulgar psikiyatrist Lozanov tarafından geliştirilen Telkin Yöntemidir. Bu yöntemde amaç, sınıf içi etkileşimin rahat bir ortamda, kaygı ve stresten uzak bir şekilde yürütülmesidir. Etkili ders işleme aracı olarak müzikten yararlanılır ve yabancı dil öğretimi yapılan sınıflarda derslikler halılarla döşeli ve oturma odası görünümündedir. Sıcak ve samimi bir ortamda iletişim sağlanabilmesi için çevresel düzenlemeler yapılarak her bir öğrenciye takma isimler verilir ve yeni birer kimlik yaratılır (Demirel, 2014, s.60). Öz benliklerinden uzak olan öğrenciler hata yapma korkusundan arınarak duydukları diyalogları müzik eşliğinde ezberlerler.

Türkçe öğrenen her yabancı öğrencinin dikkatini çekebilecek mizah, yaratıcılık, sanatsal ifade, fiziksel aktivite, müzik, empati (duygudaşlık) ve etkileşim gibi ilkeler anadili konuşucularının farkında bile olmadığı unsurlardır. Fiziksel-Duygusal-Kültürel yöntemde yabancı dil öğrenen öğrencilerin fiziki olarak aktif hale gelmesi için bir takım etkinliklere yer verilmesi amaçlanmıştır. Fiziksel tepki yönteminden farklılık gösteren bu yöntem tüm fiziksel tepki yöntemi kadar katı kurallara sahip değildir. Çağdaş öğrenme kuramları doğrultusunda öğrenmeyi ve öğretmeyi hedefleyen bu güncel yöntemde diyaloglar, sahne oyunları, münazaralar, sosyal ve kültürel uyum, atasözü ve deyimler, mizah, şarkılar, şiirler, oyunlar önemli yer tutar (Tabak ve Göçer, 2014, s.153). Bu yöntem öğrencilerin hem bilişsel hem de duyuşsal olarak gelişimini ön plana çıkarıp temsil etme, edilme ve grubun özelliklerini benimseme gibi farklı duyuşsal boyutları da içermesinden dolayı İletişimsel Yaklaşımla benzerlik göstermektedir.

1.4. Yabancı Dil Öğretiminde Müzik

Yabancı dil öğretilen sınıflarda müzikle şarkı kullanımının faydalı olduğu öğretmenler tarafından bilinen genel bir kanıdır. Müzik yabancı dil öğrenenler için özellikle dil bilgisi yapılarını hatırlamada güçlü ve etkili bir araç olabilir. Müziğin yaratıcılığı geliştirdiği, tüm canlıların, insanların, toplumların ve kitlelerin üzerinde bir takım etkilere sahip olduğu bilinen bir gerçektir.

Müzik ve dil arasındaki karşılaştırmalı araştırmalar her iki alanın da işlevsel yapısına özgün bakış açıları getirmektedir. Müzik ve dil arasında güçlü bir ilişki olduğu ve bu ilişkinin bilişsel bilim, antropoloji, sosyo-dil bilim, anadili edinimi ve ikinci dil edinimi alanlarında incelendiği de gözlemlenmektedir (Engh,2013,s.113). Yabancı dil öğretilen sınıflarda müzik ve şarkı kullanımı yeni bir kavram olmamakla birlikte, dil öğretiminde müzik kullanımının bilimsel olarak öğrenimi geliştirdiği ve motivasyonu arttırdığı birçok araştırmacı tarafından öne sürülmüştür (Richards, 1969 ve Jolly, 1975). Daha sonra telkin yöntemiyle bilinçaltını harekete geçiren algıyı arttırmada etkin bir rol üstlenen sakin bir zihin yapısını öne çıkarmak için klasik enstrümantal müziğin kullanımı da Lazanov tarafından bilim dünyasına tanıtılmıştır (Engh, 2013, s.114).

1.4.1. İletişimsel Yaklaşım

İletişimsel yaklaşımın günümüzde geçerliliğini koruduğu yapılan birçok araştırmayla desteklenmektedir. Bu durum yabancı dil öğretimi için hazırlanan kaynakların çoğunun öncelikli olarak İletişimsel yaklaşımın esaslarına uygun olarak sunulduğunu göstermektedir. Yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan çoğu ders kitabı da İletişimsel Yaklaşımı kullanmayı hedefleyerek öğrencilerin iletişimsel yeterliliklerini geliştirmeye yönelik düzenlenmiştir.

Geleneksel yöntemin ve diğer yapısal yöntemlerin eksiklikleri vurgulanarak ortaya çıkan İletişimsel Yaklaşımında ana amaç öğrencilerin hedef dilde iletişim kurabilmelerini sağlamaktır. İletişimsel Yeterlilik kavramını merkezine alan İletişimsel Yaklaşım yabancı dil öğretiminde belli başlı dil bilgisi konularının değil aynı zamanda iletişimsel yeterliliğin artırılmasını ön plana çıkarmıştır. Hymes iletişimsel yeterlilik kavramını kullanarak sosyal yaşamda dilin etkin bir şekilde kullanımına dikkat çekmiş (1972), Breen ve Candlin (1980) ise İletişimsel Yaklaşımın temel amacını, öğrencinin iletişimsel yeterliliğini geliştirerek hedef dilde iletişim kurmasını sağlamak olarak tanımlamıştır.

Yabancı dil öğretiminde en önemli amaç öğrencinin bilişsel süreçlerini harekete geçirerek hedef dili anlamasını ve kavramasını sağlamaktır. Oxford, R., & Crookall, D. sınıf içinde iletişim sürecinin etkinliğini öne çıkaran dil oyunları, rol yapma, problem çözme, cümle ya da paragraf düzenleme ve boşlukları doldurma gibi etkinliklerin(1989) İletişimsel Yaklaşımında kullanılabileceğini belirtmiştir. Bu görüşten hareketle İletişimsel Yaklaşımında öğrenme süreçleri takip edilirken sözlü ve yazılı iletişim etkinliklerine önem verilmesine, öğrenme sürecinin öğrenen merkezli olmasına, öğrenme etkinliklerinin diyalog, grup çalışması, benzetim (simülasyon), problem çözme, sözleri ve besteleri anadilinde hazırlanmış otantik materyal olarak sayılan şarkıların kullanılmasına önem verilmesi iletişimsel yeterliliğin sağlanmasında önemlidir.

Yabancı dil öğretiminde genellikle tercih edilen yaklaşım, cümle yapılarının hedef dildeki örnekleriyle verilmesi ve sonrasında farklı alıştırmalarla tekrar edilmesidir. Yabancı dildeki cümle yapı sisteminin öğrenilmesi başlıca hedefdir. Diğer bir deyişle, ana amaç öğrencilerin kurallara bire bir uyan cümleler üretmelerini sağlamaktır. Fakat İletişimsel Yaklaşım bu görüşe tam anlamıyla karşı çıkmaktadır. İletişimsel yaklaşımda

dil bilgisi kurallarına uygun cümleler kurmak son hedefdir. Yabancı dil öğrenme sürecinde en önemli süreç öğrencinin deneyimlediği zihinsel süreçtir. Daha doğrusu İletişimsel Yaklaşım öğrencinin öğrendiği yapıları tekrar etmesinden ziyade anlaması ve kavramasını savunur. Yabancı dil öğretiminde çoğu yöntem ve yaklaşım doğruluk ve akıcılık ikileindedir. Daha önce de belirtildiği gibi İletişimsel Yaklaşımın ana amacı akıcılığı sağlamaktır. Bu bağlamda şarkılar öğrencilerin hedef dilde dinleme ve telaffuz becerilerini geliştirmede ve akıcılığı sağlamada etkili birer araç olarak kabul edilebilir.

1.4.2. İşitsel Şarkılı Yöntem

Yabancı dil öğretiminde, 1980'lerin başlarında ortaya konulan bir başka yöntem ise işitsel şarkılı yöntemdir. Bu yöntemde melodilerin öğrenciler tarafından bilindik olması durumunda, öğrencilerin ikinci dil ediniminde karşılaşılabilecekleri korku, endişe ve bilinmeyene duyulan kaygının üstesinden gelebileceklerine dair bir tatmin duygusu gelişmektedir. Tanıdık ve bilindik şarkılar kullanmak ikinci dil öğretim sürecine anlamlı katkılar sunmaktadır. Bu yöntem Harvard Üniversitesinde test edilmiş ve Amerika'da birçok okulda uygulaması yapılmıştır. Kind (1980) bütün bu çalışmaların sonucunda yabancı dilin şarkılar aracılığıyla bilinen diğer bütün mekanik sınıf içi aktivitelerden daha hızlı, daha etkili ve daha net bir çağrışımla öğretilebileceğini savunmaktadır (Salcedo, 2002).

1.4.3. Çağdaş Müzik Yaklaşımı

Yabancı dil öğretiminde çağdaş müzik yaklaşımı ilk olarak 1990 yılında Ronald J. Anton tarafından ortaya konulmuştur. Bu yaklaşıma göre şarkılar yabancı dil öğrenenler için bir nevi suflör olarak görev yapmaktadır (Salcedo, 2002). Farklı stiller aracılığıyla dilin çeşitli yapılarını öğretmeyi amaçlayan çağdaş müzik yaklaşımı ile şarkılar, yabancı dil öğretimi için hazırlanmış herhangi bir ders kitabında kullanılabilir.

Bu yaklaşımda farklı tarzdaki şarkılar ve bu şarkılardaki müzik ritmi dilbilgisi konularındaki yapılarla ilişkilendirilmiştir. Belirli bir ritim öğrenciye şarkıyı, şarkının kendisi ise öğrenenin söz konusu şarkıyla öğrenmiş olduğu dil bilgisi yapısı veya yapılarını hatırlamasını sağlar. Bu yöntemle Anton, şarkı ve psikolojinin yabancı dil öğrenimine katkısını irdelemektedir. Çağdaş müzik yaklaşımı (Salcedo 2002, s17)

beynin sağ lobunun aktif ve sözsüz süreçleriyle ileriye dönük ket vurmaya azaltmak amacıyla sol lob tarafından yönetilen sözlü ve mantık temelli süreçlerini birleştirmek için bu kademeli yaklaşımı kullanır ve öğrencilerin belirli dil bilgisi yapılarını hatırlamalarına ve öğrenmelerine olanak tanır.

1.5. Bilişsellik ve Müziğin Öğrenmeye Etkisi

Bilişsel araştırma beynin anatomik yapısını ve sinir fonksiyonlarını araştıran bir bilimdir. Bilişsel yaklaşıma göre, müzik ve dil arasında önemli ölçüde benzerlik ve örtüşme söz konusudur. Bilişsel bilim araştırmaları, müzikle dil arasındaki önemli bağlantıyı dil gibi müziğin de algısal boyutta birbirinden bağımsız elementlerin hiyerarşik olarak yapısal bir diziye oturtulmasını içeren bir insan evrenseli olduğunu vurgular (Engh, 2013,s.116).

1.5.1. Beyin ve Dil Öğretimi

Teknolojik gelişmeler ve dil öğretiminde yaşanan sorunlar neticesinde bilim insanları beyin ve dil arasındaki ilişkiyi anlamak için birçok çalışma yapmışlardır. Beyin, insan vücudunun en karmaşık organıdır. 1800'lü yılların başından itibaren beynin yapısı irdelenmiş ve yetkinliklerimizin beynin hangi noktaları tarafından harekete geçirildiği incelenmiştir. Dil merkezimizin bu loblar arasında eşit bir dağılımı olmamakla birlikte sol lobda toplanmıştır. Bütün bu yapılan araştırmalar sonrasında, beyinde dil merkezinin nerede olacağı konusunda tam bir fikir birliği sağlanamamıştır. (Akerson, 2016, s. 27-28).

İletişim esnasında karşımızdaki kişinin ifadeleri, jest ve mimiklerini yorumlamamız beynimizin sadece sol lobuyla değil, sağ lobunun da o esnada etkin olmasıyla gerçekleşen bir durumdur. Beyinde bulunan Wernick alanı, düşünce ile dilin birbirine bağlandığı geçici lobda bulunur. Brocka bölgesi ise dil bilgisi ve sözcük kullanımından sorumlu olan ön lobda bulunur. Brocka ve Wernicke bölgeleri insanlarda yaklaşık iki yaşına kadar gelişen ve insanın cümleler kurarak konuşmaya başlamasını sağlayan Arcuate Fasciculus isimli bir sinir dokusuyla birbirine bağlanır (Köse, 2012,s.6). Beyin,

zihin ve dil ilişkisinin var olduğu, dil kaybı ile ilgili araştırmalar ve deneyler sonucunda ortaya konulmuştur.

Dil gelişimi ise anne karnında başlayan bir süreçtir ve mevcut araştırmalar ses, dokunma gibi çeşitli uyarıcılara anne karnındaki bebeklerin tepki verdiğini kesin olarak ortaya koymaktadır (Güneş, 2014, s.26). Dolayısıyla insanoğlu dünyaya gelmeden önce anne karnında bile seslere ve müziğe tepki vermektedir. Bütün bu görüşlerden hareketle bir ifade biçimi olarak müzik, öğrenmeye yönelik ilk araç da denilebilir.

Beyin üzerine araştırmalar yapan bilim insanları, beyin gelişimini sağlamak ve öğrenmeyi geliştirecek etkinlikleri, anne karnındaki bebekle konuşmak, ona seslenmek, doğum sonrasında ninni ve şarkı söylemek ve ona hikâyeler okumak olarak sıralamaktadırlar. Güneş'e göre (2014,s.27) bu etkinlikler beyni harekete geçirip zihni geliştirmekte ve öğrenmeyi hızlandırmaktadır. Çeşitli ses ve kelimeler duyan ve söylenen ninnilerdeki tekrarlanan kelimelere defalarca maruz kalan biri için bu etkinlikler uyarıcı görevi görüp beyni harekete geçirerek öğrenmeyi tetikler. Öte yandan son dönemde yapılan araştırmalar ise öğrenmenin sadece taklit ve tekrardan oluşmadığını ileri sürmektedir (Şahin, 2014, s. 17).

1.5.2. Müzik ve Beyin İlişkisi

Birçok çalışma beynin müzikle öğrenmeye hazır hale geldiğinde tüm fonksiyonlarını daha kolay ve rahat gerçekleştirdiğini göstermiştir. Örneğin müziği “Zihnin Yakıtı” na benzeten Nörolog Marcus Raichle, 2001 yılında yaptığı bir çalışmayla müziğin yaratıcı zihnin büyük keşifleri ve yenilikleri de beraberinde getirdiğini ortaya koymuştur. Raichle, “Mind-Wandering Mode” olarak adlandırdığı “Zihin Gezinme Hali”ne girebilmenin en iyi yollarından birisinin müzik olduğunu savunmuştur (<http://mcxl.se/thoughts/the-importance-of-music-in-our-lives/>). Beyin fonksiyonları normal çalışan insanların bir tür müzik zekâsına sahip olduklarını ileri süren Gardner'a göre ise, öğrenmeyi arttırmada müziğin kullanımı önemli katkılar sağlamaktadır. Sınıf ortamındaki müzik zekâsını öne çıkarma çabası anlamlı öğrenmeyi sağlayan çoklu zekâ kuramıyla ilişkilendirilmektedir (Gardner, 1985, s.287). Gardner çoklu zekâ kuramında zekânın farklı kültürlerde aynı karşılığı bulan bir kavramı oluşturabilme yetisi olduğunu vurgulamıştır (Günday,2015,s.43). Tek tip bir zekâ olmadığını ileri süren Gardner'a

göre, zekânın birden fazla boyutu ve biyo-psikolojik bir potansiyeli vardır. Gardner'ın sınıflamasına göre zekâ türleri dilsel zekâ, mantıksal-matematiksel zekâ, bedensel zekâ, müzikal zekâ, görsel-uzantısal zekâ, doğal zekâ, toplumsal zekâ, içsel zekâ ve varoluşsal zekâdır. Bu zekâ türlerinden, müzikal zekâ müzik algılama ve müzik üretme kapasitesidir. Yazılı ve sözlü dilin edinilmesinden bahseden dilsel zekâ ile seslerin algılanması ritmin iletimi, tekerleme, saymaca, söyleme açısından benzerlik gösterir (Günday 2015,s.44).

Dil becerilerinde öğrencilerin üstün performans gösterebilmeleri amacıyla yabancı dil öğretmenleri öğrencilerin müzik zekâlarından ve müzik tercihlerinden fayda sağlayabilir (Gardner, 1985, s.285). Bu anlamda müziğin yabancı dil öğretimindeki işlevselliği bilgisayar yazılımı, görsel materyal veya somut nesnelere gibi bir öğretim aracı olarak kullanılmasına olanak sunmaktadır. Çoğu öğrenci müzik dinlerken veya şarkı söylerken gerek dinleme gerekse de algılama açısından beynin sağ lobunu kullanır. Çoğu öğrenme türü sol beyin yaklaşımlarıyla açıklandığı için, daha çok sağ beynini kullanan bireylerde müzikle öğrenme yöntemi bir avantaj olarak ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan sağ lobun melodiyi öğrenmesi sol lobun ise kelimeleri öğrenmesi ile şarkıların beynin lobları arasında güçlü bir köprü kurduğu söylenebilir (Guglielmino,1986, s.20).

1.5.3. Müzik ve Hafıza

Belleğimiz duyular aracılığıyla edindiğimiz bilgileri depolayan ve ihtiyaç duyduğumuzda bu bilgileri geri getiren bir sistem olarak çalışmaktadır. Görsel ve işitsel uyarılar birtakım işlemler aracılığıyla bellekte tutulur ve gerektiğinde tekrar anımsanır. Dolayısıyla birey istediği zamanda ve yerde belirli bir zamanda ve yerde öğrendiği bilgiyi işleme becerisine sahiptir. Örneğin anne ve babamızdan öğrendiğimiz bilgileri yıllar sonra karşılaştığımız bir sorunu çözmek için günlük hayatımızda kullanabilir ya da okulda öğrendiğimiz bir bilgiyi sınav zamanı hatırlayabiliriz. Bu süreç bize kişinin edindiği bilgileri depolamak için sahip olduğu bir kapasitenin varlığını işaret etmektedir. Hangi durumda, hangi davranışı sergileyeceğimiz ön öğrenmeler ve deneyimlerimiz sayesinde belirlenir (Şahin,2014, s:19). İnsanların sözlerini anımsayamamalarına rağmen hatırlamak istedikleri şarkının adını o şarkının melodisiyle anımsamaları, müzik ve hafıza arasında güçlü bir bağ olduğunun da göstergesidir.

Atkinson ve Shiffrin'e (1968) göre bilgi işleme kuramında bellek: *Duyusal Kayıt, Uzun Süreli Bellek ve Kısa Süreli Bellek* olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Bilinçsel olarak farklı kodları oluşturan bu bölümler birer depo olarak adlandırılır. Anıların bir yerden başka bir yere aktarılması için kullanılan bilinçsel işlemler ise "süreçleri" meydana getirir. Duyular aracılığıyla toplanan uyarılar ilk olarak *Duyusal Kayıt* bölümüne gelir. Bu bölümde kayıt yapılabilmesi için bireyin özellikle uyarılara yönelmesine ihtiyaç yoktur. *Duyusal Kayıt* çok büyük bir kapasiteye sahiptir ve duyular aracılığıyla toplanan uyarılar duysal kayıta kısa süreliğine tutulur. Görsel, işitsel ve diğer duylardan toplanan uyarılar farklı yerlerde depolanır. Görsel uyarılar 4-5 saniye kayıta kalırken işitsel uyarılar 40-50 saniyeye kadar duysal kayıta tutulabilirler. Daha sonra duysal bellekte tutulan bütün veriler silinir. Kayıtların bir sonraki taşındığı yer ise kısa süreli bellektir. Kapasitesi sınırlı olan kısa süreli bellek bilgileri sözel olarak kaydeder. Duyusal kayıttan kısa süreli belleğe aktarılan bilgi görsel bile olsa sözel olarak gerçekleştirilir. Kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe 'yineleme' yöntemiyle geri çağrılmayan bilgiler uzun süreli belleğe nakledilemediği için kısa süreli bellekten silinir. 'İşlek bellek' olarak da adlandırılan kısa süreli bellek öğrenme, akıl yürütme ve çıkarım yapma gibi bilinçsel fonksiyonların harekete geçirildiği, verilerin kısa süreliğine alınarak değiştirildiği bir sistemdir. Uzun süreli bellek bireyin sınırsız kapasiteyle sahip olduğu bellektir ve bu bellekteki bilgiler zihinsel bir rahatsızlık olmadığı sürece uzun süre kalıcılığını sürdürür. Uzun süreli bellek bilgileri anlamlarına göre düzenlediği için diğer belleklerden bu özelliği ile ayrılır. Deneyimlerimizin kayıtları olan anılar da uzun süreli bellekte sakladığımız verilerdir. Bu yüzden gördüğümüz bir rengin tonu, yolda yürürken aldığımız bir koku, işittiğimiz bir melodi hatırlamayı tetikleyen en büyük etmenlerdir (Şahin, 2014, s.20-21). Örneğin Erkin Koray'ın 1974 yılında bestelediği '*Fesuphanallah*' isimli şarkı uzun süreli belleğimizin işitsel ve görsel verileri nasıl sakladığının bir göstergesidir. Bu şarkının çalınmasıyla birlikte dinleyiciler uzun süreli bellekleri aracılığıyla Hababam Sınıfı oyuncularının sahnede hep bir ağızdan bu şarkıyı söyledikleri film sahnesini anımsarlar.

Müzik beynimizin duygu merkezini de harekete geçirmektedir. Rose (2016, s.66) müziğin duygularımız aracılığıyla uzun süreli hafızamıza katkıda bulunduğunu savunmuştur. Duygularımızın uzun süreli hafızamızla ilişkilendirildiği bu güçlü bağın,

anamlı öğrenmeye katkı sağladığı da bilinen bir gerçektir. Birçok kişinin etkili bir strateji olarak arka planda oldukça kısık sesle, klasik müzik eşliğinde edindiği bilgileri uzun süreli hafızada kolaylıkla depolaması da müzik ve hafıza birlikteliğinin ne kadar etkili olduğunun kanıtıdır.

Wallace (1994) bireyin anımsama yetisini sözlü ve melodik metin olarak incelemiştir. Kısa süreli ve uzun süreli hafızada sözlü metinler ile müzik kullanılarak öğrenilen metinlerin karşılaştırıldığı bu çalışma sonucunda metnin sözlerinin müzik eşliğinde şarkı olarak söylenmesinin aynı metnin melodisiz ve yalın bir şekilde öğrenilmesine göre daha kolay öğrenildiğini ve daha uzun süreli hatırlanabildiğini göstermiştir. Ayrıca melodileştirme, bilgiyi ritmik olarak geri çağırdığı için metnin tam olarak anımsanmasında etkili bir yoldur.

1.6. Müzik ve Dil Edinim Özellikleri

Müzik ve dil insanoğlunun duygu ve düşüncelerini aktarmak için kullandığı çok etkili araçlardır. Bu duygu ve düşünceler, sözlerin notalarla birleşmesiyle şarkıları oluşturarak evrensel bir boyuta taşınır. Müzik öğretiminde, müziğin dil ile benzerliklerini araştıran Bingöl (2006, s.215) bu benzerlikleri şu şekilde sıralamıştır;

- Her ikisinin de yapı taşı sestir.
- Her iki etkinlikte de işitme sistemi etkin durumdadır.
- Her iki etkinlikte de kısa ve uzun süreli bellekler etkin durumdadır.
- Her ikisi de belirli kurallara göre işleyen sistemdir. Dilde dil bilgisi kuralları, müzikte ise estetik kuralları geçerlidir.
- Her ikisinde de belirli bir ritmik ve tonal yapı gözlenebilir.
- Her ikisi de toplumların kültür ve yaşayışlarından etkilenir.
- Her iki sistemin işleyiş kural ve prensipleri, toplumdaki farklılıklar gösterir. Hemen her toplumun kendine has anadili olduğu gibi müzikal anadili de vardır.
- Her ikisi de insanın iletişim ihtiyacının karşılanmasında araçtır. Dil aracılığıyla sözel iletişim, müzik aracılığıyla müziksel iletişim gerçekleşir.
- Dildeki konuşma, müzikteki doğaçlamayla benzerlik gösterir.

1.6.1. Müzik ve Kültür İlişkisi

Şarkı dinlemek belirli bir ülkenin kültürü hakkında bilgi sahibi olmanın en etkili yollarından biridir. Kültür belirli bir coğrafyada yaşayan insan topluluğunun

oluşturduğu yerleşik kurallar ve uygulamaların bütünüdür. Bu tanımdan hareketle şarkıların üretildikleri toplumların kültürlerinin yansımaları olduğu gerçeği de kabul görmektedir. (Ataseven, 1988 s.189; Karaağaç,2013; s.579, Kusnierek,2016; s.25). Örneğin sözleri Âşık Yener'e ait “*Kız Sen İstanbul'un Neresindensin?*” isimli nihavent makamındaki şarkı bestelendiği dönemin kültürünü semt isimleriyle birlikte aktaran önemli bir eserdir. Yabancı dil öğrenen bireyler de hedef dilin konuşulduğu topluluğun arasında veya o coğrafyada yaşamıyorsa, sınıf içerisinde müzik kullanmak kültürü tanıtmının ve öğrencileri hedef dili öğrenmeleri için motive etmenin bir yolu olabilir.

1.6.2. Müziğin Motivasyona Etkisi

Çoğu insan çalışırken veya herhangi bir işe koyulurken müziğin kendilerini rahatlattığını ve motive ettiğini söylerler. Müziğin insan psikolojisi üzerinde pozitif bir etki yarattığı birçok araştırmacı tarafından da öne sürülmüştür. Amerikan yapımı olan ünlü Nip/Tuck TV dizisinde çok ünlü birer estetik cerrah olan Troy ve McNamara arkadaşlar gerçekleştirdikleri her operasyon esnasında müzik dinlemektedirler.

Motivasyon yabancı dil öğretiminde de oldukça önemli bir etmendir. Yabancı dil sınıflarında kullanılan müzik, öğrencilerin ilgilerini arttırmakta ve derse zihinsel olarak hazırlamaktadır. Yabancı dil öğrenenler gerek sınıf içinde gerekse o dilin konuşulduğu coğrafyada öğrendikleri dili kullanmada birtakım endişeler duymaktadırlar. Bu kaygının ortadan kaldırılması veya en aza indirgenmesi için öğretmenler çeşitli yöntemler ve materyaller kullanmaya çalışmaktadırlar.

İki farklı Japonca konuşma kursunda öğrencilerden şarkıların etkinliğini oylamaları istenmiş ve bu iki farklı sınıftaki öğrencilerin %80'i ve %91'i şarkıları ‘çok faydalı’ olarak değerlendirmişlerdir. Öğrencilere göre müzik, öğrenmede daha rahat ve eğlenceli bir atmosfer yaratmakta ve derse olan ilgilerini daha kolay odaklamaktadır (Joly,1975). Yeni bir dil öğrenmeye karşı duyulan endişenin ve stresin azaltılması, çoklu zekânın öne çıkarılarak kültürel farkındalığın ve öz saygının artırılması müziğin isteklendirmede oluşturduğu pozitif etki ile sağlanabilir. (Kara & Aksel,2013, s.2740)

1.7. Yabancı Dil Öğretiminde Müzik ve Şarkı Kullanımı ile İlgili Son Yirmi Yılda Yapılan Çalışmalar

Çalışmamızda daha önce bahsedildiği gibi günümüze kadar şarkıların yabancı dil öğretiminde kullanılması ile ilgili yapılan birçok bilimsel çalışma bulunmaktadır. Son yirmi yılda özellikle ulusal, uluslararası makale, bitirme, yüksek lisans ve doktora tezleri “nitel araştırma yaklaşımlı doküman analizi” kullanılarak doküman türü, içerikleri ve elde edilen sonuçları bakımından incelenmiştir.

Türkçeden farklı bir yabancı dilin öğretiminde müzik ve şarkı kullanımı ile ilgili 2 bitirme tezi, 5 doktora tezi ve 20 yüksek lisans tezi incelenmiş Ek 1 Tablo 1 de verilmiştir.

Bu çalışmalardan Ortiz, S. B ve diğerleri tarafından yapılan bitirme tezi İspanya’da yapılmış ve çalışma, yaşları 8 ile 11 arasında değişen toplam 24 ilkokul öğrencisi arasında yapılmıştır. Bu çalışmada örneklem yapılan öğrencilerin sayısı çok kısıtlı olmakla beraber nicel analiz yöntemi kullanılarak anketler yapılmış ve şarkı ve müzik kullanımının olumlu etkileri nicel olarak kanıtlanmıştır.

Yeni Zelanda’da Tegge tarafından (2015) öğretmenlere anket, derleme ve yarı deneysel araştırma modeli ile bir doktora tezi yapılmıştır. Yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımının kelime kazanımına etkisinin incelendiği bu tezde 402 öğretmenle anket yapılmış, 633 şarkı incelenmiş ve yapılan çalışma sonucunda şarkıların kelime öğretiminde hem öğrenciler hem de öğretmenlere olumlu katkı sağladığı gösterilmiştir.

Gürel, N. tarafından 2017 yılında yapılan bir diğer bilimsel makalede; toplam 20 yabancı öğrencinin oluşturduğu çalışma grubu 6 saatlik bir uygulamaya tabii tutulmuştur. Bu çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılmak üzere bir materyal geliştirme çalışması yapılmıştır. Bu amaçla hazırlanan materyal, temalara uygun olarak bestelenen sekiz adet özgün şarkı olmuştur. Bu şarkılarda A1 ve A2 dil seviyelerine göre belirlenen çeşitli dil bilgisi konuları, dil becerileri ve temel söz varlığına (gündelik dilde kullanılan kalıp ifadeler gibi) yer verilmiştir. Ayrıca her şarkıda belirli temalar işlenmiştir. Bu nedenle çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. İlgili doküman incelemesinin yapılmış olmasından dolayı bu çalışma nitel analiz, Bilkent Üniversitesi’ndeki yabancı öğrenciler üzerinde uygulanmış olmasından dolayı

da deneysel yöntem olarak belirlenmiştir. 2015 yılında yapılan bu tezde örneklem hem öğretmenler hem öğrencilerden seçilerek konu üzerinde çok kapsamlı bir anket uygulanmıştır. Denek sayısının çok tutulması ve şarkıların yabancı kelime öğrenilmesinde olumlu katkıları ispatlanmıştır.

Schwarz, M. tarafından Avusturya'da yapılan bir doktora tezinde ise karışık araştırma yöntemi yaklaşımı, deneysel nicel analiz yapılarak 76 öğrenci üzerinde yapılan bu çalışma pop şarkıların yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde kelime kazanımına olan etkisi incelenmiştir. Bu doktora tezinde okul dışı etkinlik olarak pop şarkılarını dinleyen öğrencilerin kelime edinimi ile şarkı dinlemeyen öğrencilerin kelime edinimi arasında farklılık gözlenmiştir.

Mori, N. tarafından 2011 yılında ABD'de yapılan doktora tezinde ise Kansas Üniversitesindeki Japonca dil sınıfındaki 33 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Çalışma sonucunda şarkı ile eğitim yapılan sınıflarda öğrencilerin Japonca kelimeleri hatırlamada öğrencilerin uzun süreli belleklerinde şarkıların anlamlı bir etkiye sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu çalışmada örneklem sayısı kısıtlı olmasına rağmen elde edilen sonuçlar bakımından özellikle cümle yapısı ve gramer bakımından İngilizce'den oldukça farklı olan Japonca kelimelerin şarkılar ile daha iyi öğrenilebildiğini göstermesi açısından çok önemlidir.

Türkiye'de Şaktanlı tarafından 2007 yılında yapılan bir doktora tezinde ise İngilizce öğretiminde şarkı kullanımının etkileri ortaya konulmuştur. Bu araştırmada 72 öğrencinin İngilizce öğrenimi üzerinde nicel analiz yöntemleri kullanılmıştır. İlköğretim 4. sınıf İngilizce dersi 5. ünitesinde yer alan "Head Shoulders Knees and Toes" isimli şarkıyı, İngilizce öğretmenin kayıttan dinleterek öğretmesinden ise şarkının müzik öğretmeni desteği ile öğretilmesinin daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışma da özellikle şarkı kullanımı metodunun sadece ders araç ve gereçleri ile yapılmasının değil doğrudan öğretmen ile beraber faaliyet olarak yapılmasının önemini ortaya koyması açısından çok önemlidir.

Salcedo, C. S. tarafından 2007 yılında ABD'de yapılan doktora tezinde ise 94 öğrenci üzerinde yapılan çalışmada, müziğin metin hatırlama ve istemsiz zihinsel provaya (din) etkisi araştırılmıştır. Bir grup metinleri şarkılı olarak, diğer grup ise aynı metinleri sadece duyarak çalışmış, bir grup ise kontrol grubu olarak incelenmiştir. Metin

hatırlama değişkeni ve geri çağrılan toplam kelimelerin belirlenmesi için her şarkı etkinliğinin sonunda bir gizleme testi uygulanmıştır. Müzik gruplarından birinden gelen öğrenciler, test sırasında şarkının melodisini dinlemişlerdir. Müzik dinleyen sınıflardaki öğrenciler yalnızca sözlü metni duyanlardan daha yüksek olduğunu bildirmişlerdir. Melodi grubunun öğrencileri, metin grubundaki öğrencilere göre çok daha yüksek bir sıklık bildirmişlerdir. Bu bulgular yabancı dil sınıfında şarkıların kullanılmasının metin hafızasına yardımcı olabileceğini göstermesi açısından önemli sonuçları ortaya koymuştur.

Türkiye’de yabancı dil olarak İngilizce öğretimi ile ilgili yapılan 2 çalışmada anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Bu çalışmalardan 2018 yılında iki yüksek lisan tezi yapılmıştır. Yılmaz D. Tarafından yapılan tez çalışmasında; 6 ay boyunca şarkılarla öğretim yapılan 40 öğrenci gözlemlenmiş ve çalışma sonunda, öğrencilerin yalnızca eğlenerek değil öğrenerek de şarkıları sevdikleri, şarkılarla kelime öğrendikleri ve daha önce öğrendikleri kelimeleri kolaylıkla hatırlayabildikleri bulunmuştur.

Sevinç A. tarafından yapılan yüksek lisans çalışmasında ise; İngilizce öğreniminde enstrümantal ve sözlü müziğin, okuduğunu anlama ve motivasyon üzerindeki etkisi ölçülmüştür. 203 lise öğrencisi 6 hafta süreyle enstrümantal müzik ve şarkı grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Çalışma, müzik etkinliklerini, özellikle otantik şarkıları, yabancı dil sınıfına dâhil etmenin, öğrencilerin kelime öğrenme ve okuduğunu anlamadaki başarısını artırmaya yardımcı olabileceği sonucuna varması açısından çok önemlidir.

Atilay, D. tarafından 2017 yılında yapılan yüksek lisans tezinde ise; çalışma grubunu 11 kız ve 15 erkekten oluşan toplam 26 ilköğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma şarkı kullanarak öğrencilerin kelime becerilerini ne ölçüde gerçekleştirdiği incelenmiş ve öğretmen günlüğünde şarkıların öğrencileri yabancı dil kullanma becerileri artırmada teşvik ettiği sonucu ortaya çıkarmıştır.

Jerabkova Veronika tarafından 2016 yılında Çek Cumhuriyeti’nde yapılan yüksek lisans tezinde ise; yabancı dil olarak İngilizce öğretimi yapılan sınıflarda müziğin öğrenmeye etkisi araştırılmıştır. Hâlihazırda İngilizce öğretiminde kullanılan kitaplardaki şarkı kullanımını araştırılmış ve yazar tarafından yeni şarkı etkinlikleri hazırlanmıştır.

Rose, M. tarafından 2016 yılında Kanada’da yapılan bir yüksek lisans tezinde ise; İngilizce ve Fransızcanın yabancı dil olarak öğretiminde şarkı kullanımının etkinliği üzerine 265 öğretmene anket yapılmış ve % 91.1’i şarkıları sınıf içerisinde dinleme materyali olarak kullanırken, yüzde % 62’si şarkı söyletmeyi tercih ederek şarkıların hem dinleme hem de konuşma becerilerini geliştirmede olumlu katkılar sağladığını göstermiştir. Bu çalışma da örneklem sayısı ve çalışma yöntemi bakımından önemli sonuçları ortaya koymaktadır.

Kusnierek, A. tarafından 2016 yılında Polonya’da yapılan bir yüksek lisans tezinde; yabancı dil olarak İngilizce kelime öğretiminde şarkı kullanımının kelime ezberleme becerisine olan katkıları incelenmiştir. Çalışmaya iki farklı deney grubu olmak üzere toplamda 28 öğrenci katılmıştır. Çalışma sonucunda şarkı kullanılarak öğrenilen kelimelerin öğrencilerin uzun süreli belleklerinde kaldıkları sonucuna varılmıştır.

Mots, M. Tarafından 2016 yılında Estonya’da yapılan yüksek lisans tezinde; yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımının sınıf ortamında pozitif bir etki yarattığı kelime ezberleme ve kültür edinimini geliştirdiği, okuma yazma dinleme ve konuşma becerilerini geliştirdiği iki farklı İngilizce ders kitabı incelenerek vurgulanmıştır.

Çocuk, S. tarafından 2016 yılında Türkiye’de yapılan bir yüksek lisans tezinde; İngilizce öğretmenlerinin çocuklara İngilizce öğretiminde şarkı kullanımına ilişkin görüşleri üzerinde durulmuştur. Çalışmada 62 İngilizce öğretmeni ankete katılmış ve uzman değerlendirmesi yapılarak veriler SPSS 18 programı ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda ilkokulda İngilizce öğretmenliği yapan öğretmenlerin şarkı kullanımından faydalanmak istediklerini, öğrencilerini dilsel becerilerini arttırmada şarkılarının faydalı kaynaklar olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Sarı, F. Tarafından 2014 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezinde ise; ilköğretim 2.sınıfa giden 20 öğrenci anket çalışmasına katılmıştır. Bu çalışmada İngilizce öğrenen bireylere kelime öğretiminde şarkıların faydalarının neler olduğu ile ilgili analiz yapılmıştır. Çalışma sonucunda çocuklara yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımının ana alanda faydası olduğu belirlenmiştir.

Güzel, E. tarafından 2014 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezinde ise; Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi’nin işletme birinci sınıfta eğitim gören 111 öğrenci seçilmiş ve bu öğrencilere ön test ve son test anketleri uygulanmıştır. Araştırmada

öbeksi eylemler bir grupta geleneksel yöntem kullanılarak diğer grupta ise öbeksi eylemlerin geçtiği şarkı etkinlikleri kullanılarak verilmiştir. Çalışma sonucunda iki grup arasında anlamlı sonuçlar elde edilmemesine rağmen, A1 seviyesinde İngilizce bilen öğrencilere şarkılarla öbeksi eylemlerin öğretilbileceği sonucuna da varılmıştır.

Aşık, D. tarafından 2013 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezinde 10. sınıfa giden 42 öğrencide ön test ve son test yöntemi kullanılmıştır. Kontrol grubu olmayan bu çalışmada elde edilen verilere göre film ve şarkılar kullanılarak hazırlanan dinleme etkinliklerinin öğrencilerin dinleme becerilerine büyük katkı sağladığı görülmüştür. Bu çalışma kontrol grubunun olmaması bakımından diğer çalışmalardan ayrılmaktadır.

Nişancı, İ. tarafından 2013 yılında Kuzey Irak'ta yapılan bir yüksek lisans tezinde ise; hazırlık okulunda 103 öğrenciye 20 maddelik bir anket verilerek öğrencilerin şarkıların akademik başarılarına ve duygularına olan etkilerine yönelik algıları incelenmiştir. Bu yüksek lisans tezinde elde edilen sonuçlar bu algıların olumlu yönde değiştiğini ortaya koymuştur.

Türkiye'de yapılan bir başka yüksek lisans tezi ise Köse, B. tarafından 2012 yılında tamamlanmıştır. Bu çalışmada 30 ilköğretim öğrencisi üzerinde yapılan araştırmada şarkıyla öğretim ile geleneksel yöntem arasında önemli bir fark olduğu gözlemlenmiştir.

Batdı, V. tarafından 2012 yılında yapılan çalışmada ise tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada, şarkıların yabancı dil becerilerini geliştirmedeki etkililiğine ilişkin öğrenci görüşleri belirlenmektedir. Nicel yöntem uygulanan çalışmanın evrenini Elâzığ il merkezindeki Anadolu liselerinde 12. sınıfta okuyan 810 öğrenci, örneklemini ise bu evrenden random yöntemle seçilen 292 öğrenci oluşturmaktadır. Ayrıca araştırma sonucunda, şarkıların dil bilgisi, telaffuz, kelime öğretimi ve fonetik alt becerilerini geliştirmesine ilişkin öğrenci görüşleri de elde edilmiştir. Bu bağlamda, şarkıların dil bilgisi kurallarını ve yapılarını hatırlamayı sağlamasıyla dil bilgisini, endişesiz ve rahat bir ortamda kelimeleri telaffuz etmeyi sağlayarak telaffuz ve fonetiği; hem teorik anlamda hem de günlük yaşamda kullanılan kelimeleri öğrenmeyi ve hatırlamayı kolaylaştırarak önemli etkilerinin olduğu, öğrencilerden alınan görüşlerden anlaşılmaktadır.

Gültem, D. tarafından 2012 yılında Türkiye'de yapılan bir yüksek lisans tez çalışmasında ise ilkokul 5. sınıfa giden 15'i kontrol grubunda 12'si deney grubunda

toplam 27 öğrenci ön test son test analizine tabi tutulmuştur. Bu çalışma sonucunda deney grubunda uygulanan son test skorlarının tümü öğrencilerde ortalama skor kontrol grubuna göre daha yüksektir. Çalışma sonuçları şarkıların ve nörolingüistik programlama ilkelerine ve tekniklerine göre hazırlanmış sınıf içi etkinliklerin, öğrencileri büyük ölçüde motive ettiğini ve bütün aktivitelere aktif bir şekilde katıldıklarını ve öğretilen kelimeleri rahatlıkla hatırlayabildiklerini göstermiştir.

Saka, A.K. tarafından 2008 yılında doküman analizi yöntemi ile yapılan yüksek lisans tezinde ise; yabancı dil olarak İngilizce öğretimi ile ilgili geniş bir literatür taraması yapılmış şarkıların yabancı dil öğretiminde olumlu katkılar sağladığı telkin yöntemi, çoklu zeka kuramı, etkin filtre hipotezi gibi yaklaşımlarla da desteklenmiştir.

Çelikkol, Ö. tarafından 2007 yılında yapılan bir yüksek lisans tezinde çoklu zekâ kuramı ve beyin temelli öğretim ilkeleri göz önünde bulundurularak 87 öğrenciden oluşan deney ve kontrol grupları hazırlanmıştır. Çalışma sonucunda kontrol grubundaki öğrencilerin kelime dağarcıkları ile deney grubundaki öğrencilerin müzik eşliğinde kelime öğretildikten sonraki kelime dağarcıkları arasında önemli bir farklılık gözlemlenmiştir.

Cengiz, Y. Tarafından 2004 yılında yapılan yüksek lisans çalışmasında ise ilköğretim 2. 3. ve 4. sınıf öğrencileriyle dört hafta boyunca öğrencilerin seviyelerine göre seçilmiş şiir ve şarkılarla ders yapıldıktan sonra Fransızca'nın çocuklara öğretiminde şiir ve şarkının etkinliği ölçülmüş ve çocukların bu tür ders materyalleri ile ilişki tutumu araştırılmıştır. Çalışma sonucunda şarkı ve şiir etkinliklerinin eğitici ve öğretici materyal olarak kullanımının gerek otantik materyal olarak motivasyon sağladığı gerekse de dile olan ilgiyi arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada yabancı dil olarak Fransızca öğretimi ile ilgili çok önemli sonuçlar ortaya koymuştur.

Türkçeden farklı bir yabancı dilin öğretiminde müzik ve şarkı kullanımı ile ilgili son 20 yılda yapılan ulusal ve uluslararası 41 makale nitel doküman analiz yöntemi ile incelenmiş ve Ek 1. Tablo 2'de gösterilmiştir.

Boothe, D. & West, J. tarafından 2018 yılında ABD'de yapılan bir bilimsel makalede; şarkıların kültürler arası etkileşimi geliştirerek telaffuz, kelime ve dil bilgisini anlamlı ölçüde arttırdığı, öğrencileri motive ettiği ve dinleme becerisini arttırdığı

vurgulanmıştır. Bu çalışma güncel bir çalışma olması ve elde edilen veriler bakımından önemli çıktılarına sahiptir.

2017 yılında yapılan bilimsel çalışmalar göz önünde bulundurulduğunda Shin, J. K.'nin ABD'de yaptığı durum analizi çalışmasında yabancı dil olarak İngilizce öğretiminin genç öğrenciler arasında şarkılar ve etkinlikler eşliğinde yapılmasının öğrencilerin sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerine katkıda bulunduğu belirtilmektedir.

Romero, P. X. tarafından yapılan çalışmada ise yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımını bilişsel, dil bilimsel ve pedagojik açıdan etkilerini irdeleyen 10 farklı çalışma doküman analizi şeklinde sunulmuştur. Motivasyonu, kelime edinimini, dil bilgisini ve dilsel bilgi çağrışımını inceleyen bu çalışma şarkıların yabancı dil edinimindeki olumlu etkileri vurgulaması açısından önemli sonuçlara ulaşmıştır.

Listiyaningsih, T. tarafından ABD'de özellikle dinleme sınıflarında şarkı kullanımının dinleme becerisine olan etkilerini literatür taramasıyla araştıran bu çalışmada, İngilizce şarkıların dil becerisini geliştirmede faydalı kaynaklar olduğu, yazarın bu alandaki çalışmaları derleyerek sunmasıyla vurgulanmıştır.

Phisutthangkoon, K. & Panich, M tarafından 2016 yılında Tayland'da yapılan bir bilimsel çalışmada bir üniversitenin 1. sınıfında eğitim gören 40 öğrenci üzerinde araştırma yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda öğrencilerin şarkı dinlemeden önce ve sonraki skorlarında anlamlı fark olduğu gözlemlenerek, şarkıların kelime kazanımına ve bu kelimelerin hatırlanmasına olumlu katkılar sunduğu ortaya konmuştur.

Almutairi, M. & Shukri, N. tarafından 2016 yılında yapılan bir çalışmada ise; şarkıların yabancı dil öğretiminde dinleme ve konuşma becerileri başta olmak üzere sözel becerilerinin geliştirilmesine olan katkısını incelenmiştir. Şarkıların İngilizce öğretimine olan etkisini 89 öğretmen üzerinde araştırmış bu katılımcıların çoğu yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımını oldukça motive edici bulmuştur.

Dzanic, N.D. & Pejic, A tarafından Bosna Hersek'te yapılan bir çalışmada ise görsel ve işitsel kaynakların birlikte kullanımını incelenmiştir. 28 öğrenci ile deney ve kontrol grubu oluşturularak ön test ve son test uygulaması yapılmıştır. Yine şarkıların öğrenci motivasyonuna olan etkisi 26 öğrenci ile anket çalışması yapılarak ölçülmüştür. Çalışma sonucunda şarkıların öğrenciler üzerinde kelime çağrışımına anlamlı katkılar sağladığı ispatlanmıştır.

Malekian, S. tarafından yapılan bir diğer çalışmada ise 15 hafta süreyle 40 öğrenci arasında yapılan çalışmada şarkıların öğrencilerin kelime öğrenimine olan katkıları ölçülmüş ve deney grubunun, kontrol grubuna oranla daha yüksek skorlandığı ve şarkı kullanımının kelime edinimine pozitif katkısı olduğu görülmüştür.

Conesa García, I. M. & Rubio Juan, A. D tarafından 2015 yılında İspanya’da yapılan bir çalışmada; İngilizce öğreniminde genç öğrenciler için tekerlemeler ve şarkıları İngilizce öğretiminde yabancı dil olarak kullanmanın önemi vurgulanmıştır. İşlevleri, seçim kriterleri ve bunları sınıfa sunma yolları da analiz edilmiştir.

Dolean, D.D. tarafından 2015 yılında yabancı dil olarak Fransızca öğretiminde şarkı kullanımının öğrenci kaygısına olan etkisini araştıran çalışma 159 öğrenci üzerinde 2 deneysel grup olarak yapılmıştır. Çalışma sonucunda yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımının öğrenci kaygısını anlamlı ölçüde azalttığı tespit edilmiştir.

Tse, A. Y. tarafından Malezya’da yapılan bu bilimsel çalışmada, şarkıların dil edinimine, fiziksel ve zihinsel gelişimine olan katkıları irdelenmiş, ikinci dil olarak İngilizce öğretmenliği yapan 60 İngilizce öğretmeni üzerinde araştırma yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda öğretmenlerin şarkıları bir stratejiye sahip olarak kullandıkları takdirde yabancı dil öğrenimine eşlik edecek faydalı kaynaklar olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Mudawi, G. H. H. tarafından Suudi Arabistan’da yapılan çalışmada ilköğretim okulu öğrencilerinden 6. sınıftaki kız ve erkek öğrenciler seçilmiştir. Çalışmanın örneklemini olarak; erkek okulundaki öğrenciler araştırmanın kontrol grubu olarak seçilmiş, kız öğrenciler ise deney grubu olarak seçilmiştir. Kontrol grubu, temel kelime metinlerinin destek materyali olmadan geleneksel yöntemle çalışmıştır. Deney grubu ise erkekler ile aynı sınıfta olan 15 kız öğrenciyi içermektedir. Bu çalışmada sonuçlar, gençlere çekirdek kelime öğretmek için şarkıların ve tekerlemelerin kullanıldığını göstermektedir. İlkokullardaki öğrencilerin birçok temel kelimeyi ezberlemelerine yardımcı olmak için çok etkili bir strateji olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, bu deneysel çalışma, öğrencilerin olumlu bir şekilde eğitime katıldığını göstermektedir. Sınıf içinde şarkıları ve tekerlemeleri kullanma stratejisi, çok aktif ve etkileşimli bir durum yaratmıştır. Öğrenciler kolayca temel kelimeleri öğrenebilmişlerdir.

Güney, N. ve diğerleri tarafından 2014 yılında yapılan bir bilimsel çalışmada; müziksel-ritmik zekaya dayalı etkinliklerin kullanıldığı 34 öğrenciden oluşan iki farklı deney grubunda anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır.

Solihat, D. & Utami, P.L. tarafından Endonezya’da yapılan bir çalışmada; İngilizce şarkı kullanarak öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir araştırma yapılmıştır. Araştırma sonuçlarında etkinlik esnasında öğrencilerin dinleme becerilerinde hâkimiyet artışı gözlemlenmiştir. Böylelikle İngilizce şarkıların dinleme becerisindeki etkinliği saptanmıştır.

Yousefi, A. ve diğerleri tarafından İran’da yapılan bir diğer çalışmada ise deney ve kontrol grubu toplamda 60 kız öğrenciden oluşmakta ve müziğin kelime edinimine olumlu etki sağladığı ve iki grup arasında anlamlı farklılıklar oluşturulduğu ortaya konulmuştur.

Vietnam’da Lorenzutti, N. tarafından yapılan bir diğer çalışmada ise durum analizi ile şarkıların yabancı dil öğretiminde kullanımı, şarkıların materyal olarak sunuş biçimi ve şarkı etkinlik önerileri incelenmiş gerek eğlendirici gerek öğretici özellikleri nedeniyle şarkıların yaratıcı kaynaklar olduğu görüşü savunulmuştur.

Adhitya Prayoga, I. G. P ve ekibi tarafından Endonezya’da yapılan bir diğer çalışmada ise 75 öğrencinin katıldığı bir araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada ilköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin İngilizce becerisi üzerine Scripted Songs'ın öğretim tekniği olarak etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Verilerin analiz sonuçlarına göre, komutlu şarkılar kullanılarak öğretilen öğrencilerin, geleneksel teknik kullanılarak öğretilenlerden daha iyi sonuç aldığı tespit edilmiştir. Deney grubunun ortalama skoru 79.05 iken, kontrol grubu 69.5 olarak bulunmuştur.

Griffiths, C. tarafından 2013 yılında Yeni Zelanda’da yapılan bir bilimsel çalışmada da şarkıların yabancı dil öğretiminde sadece dinleme ve konuşma becerileri değil aynı zamanda okuma, yazma, dil bilgisi ve telaffuz becerilerini geliştirdiği öne sürülmüştür. Engh, Dwayne tarafından ülkemizde yapılan bir bilimsel çalışmada ise; bilişsel bilim, antropoloji, sosyolinguistik, psikolinguistik, dil edinimi ve ikinci dil öğrenimi alanlarında müzik ve dil arasında güçlü bir bağ olduğu literatür taraması yapılarak gösterilmiştir.

Kara, Z. E. & Aksel, A.S. tarafından yapılan bir bilimsel çalışmada ise; 10 gün süre ile Uludağ Üniversitesi hazırlık okulunda bulunan öğrencilerden 38 öğrenci deney ve kontrol grubu olarak ikiye ayrılmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin yüzde 63'ü derslerde şarkı kullanıldığı takdirde ilgi ve motivasyonlarının arttığını, yüzde 58'i şarkıların dil bilgisi yeterliliklerini artırdığını ve yüzde 47'si dil bilgisi yapılarını ve kelimeleri şarkılar aracılığıyla daha kolay öğrendiklerini belirtmişlerdir. Bu çalışma elde edilen sonuçlar açısından önemli bulgulara sahiptir.

Batdı, V. & Semerci, Ç. tarafından 2012 yılında Türkiye'de yapılan bir bilimsel makalede şarkıların yabancı dil öğretiminde dinleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini ve temel dil becerisini ve telaffuz, kelime öğretimi ve dil bilgisi gibi alt becerileri geliştirmedeki rolü belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, Elazığ'da farklı liselerde eğitim gören 292 öğrenci incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak anket kullanılarak analizde SPSS Paket Programı seçilmiştir. Çalışma sonucunda şarkıların dinlemeye yoğun ve etkili katkı sağladığını belirtilmiştir.

Atta-Alla, M. N. tarafından 2012 yılında yapılan bir makalede pop ve rock müzik türleri ve aralarındaki farklar bu tür şarkılarla kelime türlerinin öğrenenler tarafından algılanıp algılanmadığı araştırılmıştır. Çalışmada 242 öğrenci 42 pop ve rock şarkısı dinlemiş ve kelime yoğunluğu analizine tabi tutulmuştur. Ortalama kelime yoğunluğu inceleme sonuçlarına göre rock şarkıları ve pop şarkılarıyla karşılaştırıldığında günlük dilde kullanılan dil temel alındığında pek farklı olmadığı gözlemlenmiştir. Kelime hatırlama ve tanıma oranının rock şarkılarında daha anlamlı olduğu belirtilmiştir.

Israel H. F. tarafından Güney Afrika'da yapılan bilimsel çalışmada; İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin, edebiyat çalışmalarında ve hedef dilin diğer yönlerinde daha iyi sonuç almak için şarkı ve müzik kullanımından ilham aldığı öne sürülmüştür.

Tagliatela, A. tarafından 2012 yılında İtalya'da yapılan çalışmada müziğin kültürlerarası iletişimin geliştirilmesinde evrensel bir araç olduğunu savunan yazar, yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımının avantaj ve dezavantajlarını incelemiş, şarkıların sınıf içi atmosferine olumlu katkılar sağladığını savunmuştur.

Chou, Mu-hsuan tarafından yapılan çalışmada ise oyunlar, şarkılar ve hikayelerin Tayvan'da yabancı dil olarak İngilizce öğrenen ilköğretim öğrencilerine ve öğrencilerin motivasyonlarına olan katkısı incelenmiştir. Araştırmaya 72 öğrenci dahil edilmiş ve

çalışma sonucunda şarkı ve hikayelerin öğrencilerin evrensel kültür seviyesi ve buna bağlı olarak kelime bilgilerinin de geliştiği gözlemlenmiştir.

Feric, N. tarafından İtalya'da yapılan bir diğer çalışmada ise yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımının genç ve yetişkin öğrenciler arasında olumlu etkiler yarattığı ve öğrencilerin derslerde şarkılarla ilgi ve konsantrasyonlarının anlamlı ölçüde arttığı vurgulanmıştır.

Roslim, N ve çalışma ekibi tarafından yapılan bir çalışmada teorik ve pratik açıdan yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımının dil bilgisi gelişimine olan etkileri veri analizi yapılarak tartışılmıştır.

Abbott, M. tarafından 2011 yılında ABD'de yapılan bir makalede müziğin eğlendirici olma özelliğinden yola çıkarak sınıflarda şarkı kullanımının geleneksel yöntemlere nazaran daha motive edici, rahatlatıcı ve dilsel becerileri geliştirmede daha kontrollü bir bağlam sunduğu kaynak taraması yapılarak ortaya konulmuştur.

Çangal, Ö. tarafından 2012 yılında yapılan bir diğer çalışmada ise yabancılara Türkçe öğretiminde türkülerini kullanırken dikkat edilmesi gereken hususlara, türkü kullanımının faydalarına ve sınırlılıklarına; Karacaoğlan'ın "Bana Kara Diyen Dilber" türküsüne ve türkülü etkinliklere yer verilmiştir.

Şevik M. tarafından 2012 yılında yazılan bir makalede ise şarkıların öğrenme hızını arttırdığı anket sonuçlarına göre vurgulanmıştır. Şevik, M. tarafından 2011 yılında yazılan bir diğer makalede ise; Türkiye'de yapılan bir anket çalışmasında ilkokullarda İngilizce eğitimi veren öğretmenlerin dil öğretiminde şarkı kullanımını hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Çalışmaya 24 farklı okuldan 52 öğretmen katılmıştır. Çalışma sonucunda öğretmenlerin % 94,2'si şarkıların yabancı dil öğretiminde öğrencilerin dinleme becerisini geliştirmeye olumlu katkılar sunduğu ve eğlendirici kaynaklar olduğu sonucuna varmıştır.

Millington, N. T. tarafından Japonya'da yapılan bir bilimsel çalışmada da; şarkıların değerli pedagojik araçlar olarak değerlendirilebileceğinden hareketle öğrencilerin dinleme becerilerini ve telaffuzlarını geliştirmede nasıl yardımcı olabileceğini, kelime ve cümle yapılarının öğretilmesinde nasıl faydalı olabileceğini tartışmaktadır. Yazar ayrıca şarkıların kültürü nasıl yansıtacağını ve öğrencilerin ikinci bir dil öğrenme

zevkini nasıl arttırabileceği üzerinde çalışmalar yapmıştır. Daha sonra pratik örnekler üzerinden şarkıların dil görevi olarak nasıl kullanılabileceğini göstermeye çalışmıştır.

Ara, S. tarafından 2009 yılında Bangladeş'te yapılan makalede ise; yabancı dil öğrenen ilkokul öğrencilerinin şarkı ve oyun etkinlikleri yapıldığı takdirde motivasyonlarının ve öğrenmelerinin arttığı gözlemlenmiştir. Çalışmada 10 öğretmenle görüşme yapılarak yabancı dil öğretilen 15 ayrı sınıfta gözlem yapılmıştır.

Chen, Y. & Chen, P. isimli bilim adamlarının Tayvan'da yapmış olduğu bilimsel makalede, öğrenme motivasyonu ve öğrenme performansı arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Popüler İngilizce şarkılarının kullanımının ortaokul öğrencilerinin motivasyonunu arttırıp arttırmadığı üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Dört popüler İngilizce şarkı seçilerek 166 anket üzerinden %79 oranla öğrencilerin İngilizce popüler şarkı kullanımının motivasyonlarını arttırdığı gözlemlenmiştir.

Shen, C. 2009 yılında Çin'de yazdığı bir makalede; yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde eğlenceli ve etkili bir yaklaşım olan şarkı kullanımını araştırdığı çalışmasında, toplam 57 öğrenci üzerinde gözlem yapmıştır. Şarkıların psikolojik bariyerleri ortadan kaldırarak anksiyete, özgüven eksikliği ve etkili filtre hipotezi gibi durumlarda etkili öğrenme sağlayarak gerçek yaşamda var olan tüm dilsel ihtiyaçları barındıran otantik ve eğlendirici kaynaklar olduğu görüşü savunulmuştur ($P < 0.05$).

Li, X. & Brand, M. tarafından 2009 yılında Çin'de, hukuk fakültesinde yüksek lisans yapan 105 öğrencinin katıldığı çalışmada ön test, son test uygulamalarıyla öğrencilerin önce ve sonra gözlemlenen dil başarılarında anlamlı farklılık gözlemlenmiştir.

Ajibade, Y. & Ndububa, K. tarafından 2008 yılında Nijerya'da yapılan çalışmada, 100 ortaokul son sınıf öğrencisi deney ve kontrol grubunu oluşturmuştur. Çalışma sonucunda kelime oyunları kültürel öğeler barındıran şarkıların kullanımının İngiliz dili öğreniminde daha iyi bir performans sağladığı ve şarkıların etkili bir motivasyon stratejisi olduğu ortaya çıkmıştır.

Patel, P. & Laud, L. E tarafından 2007 yılında yine Nijerya'da yapılan diğer bir çalışmada da popüler şarkı sözlerinin kullanılmasının yabancı dil öğretiminde genel akıcılığı arttırıp arttırmadığı araştırılmış ve üç ortaokul öğrencisinin okuma akıcılığını arttırmak için şarkıların sözlü olarak kullanımı değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda her üç öğrencide de, ilk ön akıcılık puanları bir artış göstermiştir.

Zengin, B. & Kurbanov, B. Tarafından 2003 yılında Türkiye’de yapılan bir bilimsel çalışmada yabancı dil öğrenme ve öğrenmedeki dil bilgisiyle eşdeğer olan kelime bilgisini geliştirmede Gardner 'in çoklu zeka kuramında belirttiği müziksel zekaya hitap etmiştir.

Vattanapath, R. tarafından 2003 yılında Tayland’da yapılan bir bilimsel makalede, şarkılar kullanılarak materyal geliştirilmesine yönelik uygulama örneği sunulmuştur. Yazar mevcut deneyimlerinden yola çıkarak Tayland Mahidol Üniversitesinde kullanılmak üzere yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde kullanılmak üzere şarkı etkinliği hazırlamış ve iyi uygulama önerisinde bulunmuştur. Bu çalışma üniversite öğrencilerine yönelik yapılan bir çalışma olması açısından önemli bir veri kaynağıdır.

Tumanov, V. & Tennant, J. tarafından 2000 yılında Kanada’da yapılan bilimsel bir makalede ise şarkıların yabancı dil öğretiminde kullanımının öğrenciler üzerindeki olumlu etkileri literatür taraması yapılarak gösterilmiştir. Çalışmada şarkı etkinliklerinin sınıf içerisinde hangi aşamalarla yapılması gerektiği çok iyi bir şekilde anlatılmıştır.

Mora, C. F. tarafından 2000 yılında İngiltere’de yapılan bir başka bilimsel makalede de yabancı dil öğretimi yapılan sınıflarda müzik kullanımının diğer kontrolsüz işitsel uyarıları en aza indirgemesi nedeniyle öğrencilerin daha dikkatli ve sessiz olmalarına olanak sağladığını çeşitli bilimsel çalışmaları referans vererek savunmuştur. Bu çalışmada öğrenme ortamının özellikleri ve müziğin önemi ile ilgili dikkatle incelenmesi gereken bir çalışma olması açısından çok önemli bulgular sağlamaktadır.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde şarkı kullanımına yönelik yapılan herhangi bir yüksek lisans veya doktora tezi bulunmazken yine şarkı kullanımı teması ile ilgili olarak yazılan 11 makale Ek 1. Tablo 3’te verilmiştir.

Bu çalışmalardan Kana, F. ve diğerleri tarafından 2017 yılında Türkiye’de yapılan bir bilimsel makalede; Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde günümüz popüler şarkıların, sözcüklerin doğru telaffuzlarının öğrenilmesine etkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmanın örnekleme batıdaki bir üniversitenin Türkçe Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezi ve bu merkezde öğrenim gören 22 öğrenci olmuştur. Bu çalışmada yabancı uyruklu öğrenciler iki farklı şarkıyı dinlemiş ve bu şarkılardaki dilbilgisi hatalarını bulmaları istenmiştir. Dinleme sonrası öğrencilere şarkının sözlerinde dil bilgisel hatalar olan kısımlar eksik verilmiş ve öğrencilerden bu eksik bölümleri

doldurmaları istenmiştir. Araştırma sonucunda yapılan anketler sonucunda yabancı öğrenciler, şarkıları sevdiklerini ve dersin eğlenceli geçtiğini vurgulamışlardır.

Isakovic, N. & Arslan M. tarafından 2015 yılında yapılan bir bilimsel çalışmada; A2 düzeyinde 20 deney, 20 kontrol grubu olmak üzere 40 öğrenci çalışmaya katılmış ve öğrencilerin okuduğunu, dinlediğini anlama becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler geliştirilmiştir. Şarkı kullanımıyla öğrencilerin yüzde 84'ü alıştırılmaları doğru cevaplamıştır. Çalışma uygulanırken öğrenciler üzerinde yapılan gözlemler ve öğrencilerin yaptıkları etkinliklerden elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde yabancı öğrencilere Türkçe öğretmek amacıyla bestelenen şarkıların ders materyali olarak kullanılmasının öğrencilerin ders motivasyonunu yüksek tuttuğu, tekrar eden kelimelerin akılda kalıcılığı olumlu olarak etkilediği, şarkılarda amaçlı olarak kullanılan dil bilgisi konularını öğrenmelerini kolaylaştırdığı, öğrencilerin derse aktif olarak katılabildiği ve dersi daha eğlenceli bulduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu çalışmalar özellikle araştırma sonuçları bakımından çok önemli bulgulara ve değerlendirmelere sahiptir.

Becel A. Tarafından 2014 yılında yapılan bir bilimsel çalışmada ise; Türkçenin uluslararası bir düzlemde görünür ve ulaşılabilir olması için Earworm isimli bir uygulamanın geliştirilmesi ele alınmıştır. Telkin yöntemiyle geliştirilen uygulama müzikal altyapıyla Türkçeye ait sözcüklerin ve kalıpların uzun süreli belleğe işlemeyi amaçlamamıştır. Nişancı İ. tarafından 2013 yılında yapılan derleme çalışmasında şarkıların olumlu etkileri ortaya konulmuştur.

Çalışkan, A. tarafından yapılan bir bilimsel makalede; öğrencilerin seviyelerine göre seçilmiş, uygulanabilir bir şarkı etkinliğinin Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenen öğrenciler için eğlendirici olabileceğinden yola çıkarak örnek şarkı etkinliklerine yer verilmiştir.

İnal, S. tarafından 2013 yılında yapılan bir bilimsel makalede; müziğin hem kuramsal hem de uygulama boyutundan ve müziğin dil öğretimindeki yararlarından söz edilmiş, Yabancı Dil Olarak Türkçenin öğretiminde kullanılacak Türkçe şarkılar belirlenmiştir.

Artuç, S. tarafından 2011 yılında yazılan bir makalede; yabancılara Türkçe öğretimini zevkli ve verimli hale getirmek için şarkıların kullanabileceğini arkı analizleri yapılarak gösterilmiştir.

Keskin, F. tarafından 2011 yılında yapılan bir bilimsel makalede; Yabancı Dil Olarak Türkeğretiminde teknolojidten yararlanarak arkı kullanımının, öğrenenin tüm dil becerilerine olumlu katkıları sunduğu alan taraması yöntemiyle vurgulanmıştır.

Arslan, M. & Adem, E. tarafından 2010 yılında yapılan bir bilimsel çalışmada; Yabancı Dil Olarak Türkçe öğreten öğretmenler için görsel ve işitsel araçların nasıl kullanılması gerektiği ve bu araçların yöntem olarak dersteki verimi nasıl artırdığı örneklerle açıklanmıştır.

Aytan, N & Kılıçarslan, R. tarafından yapılan bir bilimsel çalışmada, Yabancı Dil Olarak Türkçenin ğretiminde, web tabanlı teknolojiler ve bu teknolojilerden dil ğretiminde elde edilen faydalar incelenmiştir. Çalışmada görsel ve işitsel araçlarla yapılan Türkçe ğretiminin daha etkili olduğu belirtilmiştir. Bu araçlardan biri olan alt yazılı klipler, yabancılara Türkçe ğretiminde faydalı kaynaklar olarak sunulmuştur. Alt yazılı kliplerin, Türkçe dersindeki motivasyonu artırmada önemli bir etken olduğu savunulmuştur.

2. BÖLÜM: YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ŞARKI KULLANIMI

Çalışmanın bu bölümünde Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde otantik materyal olarak şarkı kullanımı ve kültür aktarımından bahsedilmektedir. Şarkı seçme ölçütleri açıklanıp şarkıların dil becerilerinin gelişmesine olan etkileri dil bilgisi, kelime bilgisi ve telaffuz öğretimi bakımından incelenmektedir. Yabancı Diller İçin Ortak Öneriler Çerçevesi kapsamında A1 seviyesi açıklanıp şarkıların Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde dinleme ve konuşma becerileriyle olan ilişkileri anlatılmıştır.

Türkiye'nin uluslararası eğitim, endüstri, turizm, ekonomi gibi alanlarda ilerleme göstermesi küreselleşen dünyada Türkçenin öğrenilmesi arzu edilen diller arasına girmesini sağlamıştır. Ülkemiz son yıllarda farklı ülkelerden gelen ve sayıları giderek artan yabancı nüfusa ev sahipliği yapmaktadır. Haliyle Türk dilini öğrenmek ülkemizde bulunan bu misafir kitle için büyük bir sorun ve dolayısıyla önemli bir konu haline gelmiştir. Türkçeyi öğrenmeye duyulan yoğun talep Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretim programlarının düzenlenmesine ve öğretmenleri çeşitli yöntem, teknik ve araçlar kullanmaya yöneltmiştir. Her ne kadar Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretimi yapılan sınıflarda dört temel becerinin başarılması arzulansa da bu becerilerin hepsinin tek bir yöntem veya teknik ile sağlamanın mümkün olmadığı da bilinen bir gerçektir.

Yabancı dil öğretilen sınıflarda şarkı kullanımının önemi sekiz ana başlıkta toplanabilir.

- 1- Bir konuyu, yeni kelimeleri veya herhangi bir dilsel özelliğin tanıtılması,
- 2- Sözcüklerin tekrar edilmesi hususunda alıştırma olarak kullanılması,
- 3- Uzun ve yoğun dinleme parçaları olarak dinlemeyi geliştirmesi,
- 4- Dolaylı yoldan öğrencilerin yaygın dilsel hatalarını düzeltmesi,
- 5- Duygu ve düşünceleri ortaya koymada dürtüsel bir etki yaratması,
- 6- Öğrencilerin grup çalışması yapmasına imkân sağlaması (şarkıda ne anlatılmak isteniyor vb.) veya şarkı sonlarında sunulan alıştırma örnekleriyle öğretmenler için faydalı materyaller olması,
- 7- Yabancı dil öğretiminde kaygıdan arındırılmış, rahat ve huzurlu bir sınıf ortamı oluşturmaya elverişli olması ve eğlenceli bir ortam sağlayabilmesi,

- 8- Derslerde öğrencilerin hayal gücü ve yaratıcılıklarını kullanmaları konusunda destekleyici olması bakımından yararlıdır (Kusnierek, 2016, s23).

Öğrencilerin yabancı dili öğrenmeye yönelik sahip oldukları kaygı, öğrenmeyi sınırlayan önemli etmenlerin başında gelmektedir. Sınıf içinde ilgiyi, motivasyonu artırıp stres ve kaygının azalmasına katkıda bulunan diyalog, şiir, şarkı gibi etkinliklerin bolca kullanıldığı İletişimsel Yaklaşımla hazırlanmış kaynakların sayıca istenilen miktarda olmaması da derslerinde şarkı kullanmak isteyen bazı öğretmenleri etkinlik arayışına yöneltmektedir.

Yabancı dil öğretiminde öğrenmenin huzurlu bir ortamda eğlendirici özelliğe sahip olarak gerçekleşmesi öğrencilerin kaygı bariyerlerini aşmaları açısından da önemlidir. Doğan (2012, s.17), bu duruma göre yabancı dil öğretmeni, öğrencilere sadece yapmaları gerekenleri söyleyen bir eğitmen değil aynı zamanda öğrencilerine öğrenmeden nasıl zevk alınacağını da tattıran kişi olması gerektiğini belirtmiştir. Öğretmen öğrencilerinin sadece başarıya ulaşmalarını değil aynı zamanda engellerle karşılaşılrsa bile ön yargıların yıkılıp, motivasyonun artırıldığı bir atmosferde farklı yöntemler ve etkinlikler uygulayarak öğrencilerini daha çok iletişime hazırlayan bir yaklaşım sergilemelidir.

2.1. Otantik Materyal Olarak Şarkı Kullanımı ve Kültür Aktarımı

Yabancı dil öğretmenleri dilin çoğunlukla belirli bir yöntem ve teknik ile öğretilmeye çalışıldığı materyalleri kullanma eğiliminde olmuş ya da yabancı dil öğretiminde kullanacakları materyalleri kendileri derleyerek bağımsız bir program oluşturma yoluna gitmişlerdir.

Dil ve kültürün bir bütün olduğu görüşünden hareketle gerçek yaşantıdan kopuk ve bağımsız bir dil öğretimi mümkün değildir. Türkçe öğretiminde Türk kültürünü ve kültürün zenginliğini örneklerle vermek Türk insanının değerlerini ön plana çıkaran materyaller kullanmak hem dersi tek düze olmaktan kurtarır hem de öğrendikleri dili etkili kullanmak adına kültürü sindirmelerine olanak sağlamaktadır. (Güzel ve Barın, 2013, s.260).

Medeniyetten uzak olsa bile her toplum ürettiği ve iletişimde kullandığı dil ile duygularını düşüncelerini, arzularını ve çeşitli ihtiyaçlarını söze dönüştürebilmekte hatta sözlü olarak şiirlerin, şarkıların, öykülerin ve destanların oluşmasına zemin hazırlamaktadır (Aksan, 2004, s.397). Diğer yabancı dillerin öğretiminde birçok araştırmacı tarafından da vurgulandığı gibi (Mots; 2016, Engh; 2013, Rosova; 2007, Claerr; 1984, Griffée D.T. ; 1992, Murphy T. ; Batista; 2008, Abbot; 2002), Türkçenin de öğretiminde kullanılan materyallerin otantik olması ve kültür aktarımını sağlaması gerektiği bir gerçektir.

Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde kullanılan geleneksel kitapların yanı sıra gazeteler, dergiler, şarkılar, akıllı telefon uygulamaları, çevrimiçi uygulamalarda kullanılmaktadır. Otantik öğeler ile Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminin yapıldığı ortamlar Türk kültürüyle uyumlu hale getirilmeye başlanmıştır.

Bu durumdan hareketle otantik dokümanlar, öğretilen dilin kültürünü verebilen nitelikli ve zengin kaynaklardır. Son derece iç içe olan kültür ve dil unsurları otantik dokümanların kullanımıyla zenginleştirilip başarı seviyesi artırılabilir (Ataseven,1988, s.198).

Otantik, ‘sınıf için yazılmış’ tanımının tam karşıtıdır. Ama her zaman doğal ve kendiliğinden demek değildir. Otantik metinler belirli bir eğitim, öğretim amacı için yazılmazlar. Söz konusu yabancı dil öğretimi olduğu ise metinler yabancı dili ve kültürü öğrenenler için hazırlanıp yazılanların tam tersine yabancı dil ve kültürün içinde doğup yaşayan insanlar için yazılırlar. (Ataseven, 1988, s.191)

Yukarıda ki tanımı göz önünde bulundurduğumuzda müzik ve şarkıların otantik kavramına son derece uygun ve erişilmesi oldukça kolay kaynaklar olduğu düşünülebilir. Öğrencilerin sınıf dışı yaşantılarında sıklıkla faydalandıkları şarkılar sınıf içinde de öğrencilerin dikkatini çekebilir ve öğretici için farklı yeni bir kaynak olabilirler. Jolly’e göre (1975, s.14) şarkılar öğrencilerin hedef dilin kültürel mirasını daha iyi kavramalarına ışık tutmaktadır. Ayrıca şarkılar kültürü oluşturan temel değerlere açılan bir kapıdır. Şarkıların yabancı dil öğretiminde ahenk ve uyumu sağlayarak rahatlatıcı ve eğlenceli bir sınıf içi ortamı sağladığını savunan Murphey (2002, s.8), yabancı dil ediniminin çoğunlukla ezbere ve özellikle kelime ve dil bilgisi yapılarına dayandığını vurgulamaktadır. Şarkılar içerdikleri kafiyeler, tekrarlar ve ölçüler bakımından öğrencilerin yapıları ve kelimeleri hatırlamalarına olanak

sağlamaktadır. Bu anlamda şarkılar yabancı dil öğretiminde belli başlı yapıların ezberlenmesinde etkili tercihlerdir (Mots, 2016, s.13).

Toplumun imajının şarkılarla yansıtılabileceği görüşünden hareketle, her ulusun kültürel, siyasi, dini veya tarihi olarak önemli özel günleri vardır. Sosyal yaşantının döngüselliğinde etki-tepki oluşumunun irdelenmesi açısından da şarkılar zengin kaynaklardır. Bu anlamda gerçek yaşam kurgusunda şarkılar hedef kültürün aktarılmasında güvenilir kaynaklar olarak karşımıza çıkmaktadır. Kültür taşıyıcısı olan şarkılar aşağıdaki gibi ele alınabilir;

- Uygun mevsimlerde tatil müzikleri çalınabilir.
- Gelenek ve görenekler şarkılarla işlenebilir, hedef kültürün tarihi verilebilir.
- Aşk ve sevgi gibi konular işlenen şarkılar kullanılabilir.
- Her kültür kendi müzik zenginliğine sahiptir. Farklı müzik türleri tanıştırılabilir.
- Hedef kültüre ait müzik enstrümanları ve özellikleri öğrencilerin ilgisini çekebilir. (Claerr ve Gargan, 1984)

Nesillerin kendi değer yargılarını yansıttıkları şarkılar kültürel öğeleri de içerisinde barındıran önemli kaynaklardır. (Rosova, 2007). Kültür sürekli değişen bir kavram olarak düşünüldüğünde sınıfa etkinlik olarak bir şarkı getirmek beraberinde hedef dilin kültürünü de ister geçmişteki ister en güncel haliyle öğrencilere sunma fırsatını yaratır.

Yabancı dil öğretiminde kültür kavramını iki ana başlıkta ele alan Engh'e (2013) göre şarkılar popüler ve geleneksel değerleri bünyesinde barındıran etkinliklerdir. Popüler kültür hedef dilin konuşulduğu ülkenin hem müzikal hem de yaşantısal kültürünü yansıtır aynı zamanda evrensel kimliğe sahip bir pencere görevi görmektedir.

Şarkılar, kuşaklar arasındaki kültür farklılıklarını ortadan kaldırarak bir köprü vazifesi görüp, öğretmen-öğrenci arasındaki motivasyonu sağlar yüksek seviyede tutar ve hem resmi hem de resmi olmayan öğrenme ortamlarına zemin hazırlar. Geleneksel anlamda ise şarkılar hedef dilin kültürel ölçütlerini ve değer yargılarını açık bir şekilde temsil eden unsurlardır.

2.2. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkı Seçme Kriterleri

Müzik evrensel zenginliğe sahip olduğu için Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretilen sınıflarda da şarkı kullanımı, öğreten ve öğrenen açısından avantaja dönüştürülebilir. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretimi dersinde şarkı kullanımını uygulayacak öğretmenin

yetkin, bilgin, programlı ve etkili bir sunuşu, hedef ve amacı gerçekleştirebilmek için çok önemlidir. Çalışkan (2013, s.17) şarkı etkinliğinin sağlıklı sürdürülebilmesi açısından hazırlık aşamasını sekiz basamakla açıklamaktadır.

- Şarkı etkinliğinden önce amacın çok iyi belirlenmesi gerekmektedir.
- Şarkı konuya uygun olarak seçilmelidir.
- Seçilen parça hedef kitlenin milli ve manevi değerlerine saygılı parçalar olmalıdır.
- Bu parçalar arkadaşlık, yardımlaşma, cömertlik, fedakârlık, sevgi gibi insani ve evrensel değerleri anlatan temalar içermelidir.
- Seçilen parça öğrencinin dil seviyesine uygun olmalıdır.
- Seçilen parça ritmi ne çok hızlı ne de çok yavaş olmalıdır. Öğrencinin kelimeleri yakalayabileceği bir ritimde olmalıdır.
- Diksiyonu düzgün olan şarkıcıların yorumladığı müzik parçaları seçilmelidir.
- Anlaşılır müzik parçaları seçilmelidir.

Ayrıca Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretilen sınıflarda psikomotor, duygusal-sosyal ve bilişsel etkilerden bahsederken, şarkıların otantik ve anlamlı bağlamlar içerisinde Türk kültürünü tanıtmaya, eğlenceli sınıf ortamı yaratıp sözlü dilin pratik yapılmasına fırsat sunması, hatırlama ve kavramaya yardımcı olarak sesletim örneklerini bolca barındırması bakımından önemlidir. Şarkı seçimi için kullanılan bir kontrol listesi Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Seçilen bir şarkının seçilme kontrol listesi (Shin, 2007, s.15).

Sorulacak Sorular	Evet	Hayır
Dersin dil ve içeriğiyle uygun mu?		
Öğrencilerin dil yeterliliği düzeyi ile uyumlu mu?		
Melodi ve ritim açısından ilgi çekici mi?		
Müzikal anlamda yeterince basit mi?		
Söz, ritim ve melodi olarak yeterli tekrara sahip mi?		
Jest ve mimiklerle birlikte kullanıma uygun mu?		
Genel olarak motive edici ve ilginç mi?		

Şarkılar her dilde bulunabilecek kolay pedagojik materyallerdir. Öğretmenin ders öncesi hazırlığını da kolaylaştırması açısından şarkı dilinin üç temel özelliğinden bahsedilebilir. Bu özellikler açıklık, yoğunluk ve uygunluk olarak tanımlanabilir. Öğrenim engeli oluşturmadığından şarkılar, belirli bir zaman dilimi içerisinde kavranabilecek açıklıkta olmalıdır. Öte yandan şarkılar her bir öğrencinin kendine has bir duygu haritası oluşturmasını sağlar. Şarkıların nakarat dizeleri genellikle anlaşılması kolay ve akılda kalıcıdır. Belirli sayıda cümlelerden oluşan şarkılarda açık bir ifade

kullanıldığında müziğin de yardımıyla sözcükler öğrencileri anlam ötesine götürür, yoğun ve yaratıcı bir atmosfer sağlar. Son olarak şarkılar sözlerinde anahtar kelimeler barındırır ve öğrencinin anlam bütünlüğü konusunda fikir sahibi olması için soru-yanıt oyunlarına da zemin hazırlar. Benzetme, anlama ve sezme yoluyla öğrenciler şarkıdaki genel anlamı çıkarabilir (Ataseven 1988, s.193).

Bazı insanların anadillerini konuşurken kekeleme ve duraksama gibi birtakım zorluklar yaşarken, sıra şarkı söylemeye geldiğinde son derece akıcı ve vurgulu bir dil kullandıkları da bilinmektedir. Ünlü Türk Halk Müziği sanatçısı Hüseyin Turan sanat hayatına başlamadan önce kekeme oluşunun müzik kariyerine olumsuz yönde etki edeceğini düşünmesine rağmen öğretmenlerinin kendisini son derece yetenekli bulduğunu ve şarkı söylerken kekemeliği tamamen kaybolup başka biri haline geldiğini ifade etmiştir.

Çoğu tedavi uzmanı birçok öğrencinin şarkı söylerken sesleri tam olarak çıkarabildiklerini vurgulamış utangaçlık ve hatta kekemelik problemleri olan öğrenciler için şarkıların son derece etkili ve faydalı olduğunu söylemiştir. Claerr ve Gargan'a (1984, s.30) göre yabancı dil öğrenirken şarkı kullanımı utangaçlık veya kekemelik sorunu yaşayan öğrencilerde de son derece etkilidir. Şarkı etkinlikleri telaffuz edilmesi amaçlanan kelimelerin veya dil bilgisi kuralının metinde boş bırakılarak öğrencilerden etkinliği tamamlamaları istenebilir. Şarkı etkinliği tanıtılmadan önce kelime, deyim ve dil bilgisi gibi hedeflenen kazanımlar öğrencilere önceden verilebilir ve öğrencilerden dönüt istenebilir. Farklı şive ve ağızların kullanıldığı şarkılar konuşma dilinin çeşitliliğinin göstergesi olarak öğrencinin ilgisini çekmede kullanılabilir.

Türkçe öğretmenleri, şarkıların yabancı dil edinimindeki olumlu katkılarının yanı sıra karşılaşılabilecekleri muhtemel zorluklara da hazırlıklı olmalıdır. Bunlar;

- Pop şarkılar bilimsel çıktılar değillerdir. Dolayısıyla yabancı dil öğretiminde kimileri tarafından etkin bulunmayabilir.
- Her öğrencinin farklı öğrenme stillerine sahip olabileceğinden hareketle şarkılar herkeste müzikal zekâ ile öğrenmeyi sağlayamayabilir.
- Her sınıf ortamında dinleme etkinliğini yapacak müzik sistemleri bulunmayabilir ve dinlenen şarkı öğrenciler için verimli ve eğlenceli olmayabilir.
- Her öğrencinin hoşlanabileceği müzik türü tek bir etkinlikle sunulamayabilir.
- Kimi şarkılar eğitim dili için uygun olmayan sözcükler içerebilir. Öğretmen ders öncesi mutlaka sınıf kültürüne uygun kelimelerin öğretildiği şarkı etkinliklerini araştırmalıdır.
- Müzikaliteden yoksun çok fazla tekrar barındıran şarkılar öğrencilerin sıkılmalarına ve dikkatlerinin dağılmasına sebep olabilir. (Keskin, 2011 s.379)

2.3. Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi ve A1 Seviyesi

Avrupa Konseyi, demokrasi ve insan haklarının korunması, Avrupa milletlerinin sorun yaşadığı ırkçılık, etnik ayrımcılık, çevrenin korunması ve suçlarla mücadele gibi konulara çözüm arayarak vatandaşlarının yaşam kalitesini iyileştirmek, kültürlerarası iletişimi geliştirmek ve Avrupalı kimliğini öne çıkarmak amacıyla 5 Mayıs 1949 yılında on ülkenin kurucu üyeliğiyle vücut bulmuştur. İlerleyen yıllarda bu konsey, Avrupa’da kullanılan farklı dillerin sosyal, kültürel ve ekonomik konulardaki önemini vurgulayarak çok dillilik kavramına dikkat çekmiştir. (Demirel, 2014, s.22).

Avrupa’da yabancı dil öğretimi, Avrupa Konseyi eğitim politikaları esaslarına göre şekillenmiş ve ortak standartlar, kriterler ve buna uygun araçlar geliştirmeyi amaçlayan Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümü (AKMDB), “Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi’ni oluşturmuştur. Günümüzde çoğu Avrupa ülkelerinde yabancı dil öğretimi AKMDB’ nin öngördüğü bu plana uyularak gerçekleştirilmektedir. (Mirici, 2000, s.162)

Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi, Avrupa ülkelerinde hedef dillere yönelik öğretim programlarının, program yönergelerinin, sınav ve ders kitaplarının vb. hazırlanması için temel oluşturur. Dil öğrenenlerin, bu dilde bildirişimsel gereksinimlerin karşılamak için neler yapmaları ve öğrenmeleri gerektiğini, bildirişimsel açıdan başarılı olabilmeleri için hangi bilgi ve yeterliklerini geliştirmeleri gerektiğini kapsamlı olarak betimler. Bu tanımlamalar o dilin kültür boyutunu da kapsar. Öneriler Çerçevesi aynı zamanda, dil öğrenenin yaşam boyu ve öğrenim sürecinin her basamağında elde ettiği kazanımın ölçülmesi için gerekli yeterlik düzeylerini de tanımlar. (AOÖÇ, s11)

Ülkemiz de, 2000 tarihinde Avrupa’da ortak eğitim uygulamalarını içeren Socrates Projesine 253/2000/EC sayılı Avrupa Konseyi kararıyla katılmıştır. Avrupa ülkelerindeki en etkili yabancı dil öğretim uygulamaları Türkiye’de de yapılmaktadır. Türkiye’de ve yurtdışında bulunan Türkçe öğretim merkezlerinde yapılan Türkçe eğitim ve öğretimi, Avrupa Ortak Çerçeve Metnine göre belirlenmektedir. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları açısından da Avrupa Dil Portfolyosu bir rehber niteliği taşımaktadır. (Mirici, 2006, s.44)

AOÖÇ’nin Öğrenen Özerkliği, Kendini Değerlendirme ve Kültürel Çeşitlilik olarak üç temel amacı vardır. Bu amaçlar doğrultusunda hazırlanan Avrupa Dil Gelişim Dosyası: Dil Pasaportu, Dil Öğrenim Geçmişi ve Dosya olmak üzere üç ana bölümden oluşur.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yabancı dil öğretiminde öğrencinin dil seviyesi genellikle öğretime başlamadan önce belirlenmektedir. Türkiye'deki yabancı dil öğretim merkezlerinde yabancı dil öğretiminde dil seviyelerinin temel, orta ve ileri olmak üzere üç ana bölümden oluştuğunu söyleyebiliriz. AOÖÇ ise bu seviyeleri A, B, C olmak üzere üç temel bölüme ve her seviyede de kendi içinde alt bölümlere ayırmıştır. Bu bölümler; A1: Başlangıç, A2: Temel, B1: Eşik, B2: Orta, C1: Fonksiyonel Yeterlilik, C2: Ustalık olarak adlandırılmıştır. AOÖÇ'de bireylerin hangi dil düzeyinde hangi becerilere sahip olması gerektiği açıklanmıştır. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde de şarkılar, içerdikleri dil bilgisi özellikleri, kelime bilgisi ve seslendirme hızları bu seviyeler göz önünde bulundurularak hazırlanabilir.

A1 düzeyi, üretken dil kullanımının en düşük seviyesi olarak kabul görmektedir. Öğrencilerin sadece kelime ve cümlelere dayanmak yerine, basit bir şekilde etkileşime girebilecekleri başlangıç seviyesidir. Dil öğrenen kişiler, yaşadıkları yer, tanıdıkları insanlar ve sahip oldukları şeyler hakkındaki basit soruları sorabilir ve cevaplayabilirler ve acil ihtiyaç alanlarındaki veya çok bilinen konulardaki basit ifadeleri başlatabilir ve yanıtlayabilirler. (AOÖÇ, s. 39) Bu seviyedeki öğrenme çıktıları Temel Kullanıcı olarak A2 düzeyi ile birlikte Tablo 2'de gösterilmiştir

Temel Kullanıcı	A1	Konuştugu kişilerin yavaş ve anlaşılır bir şekilde konuşması ve yardıma hazır olması halinde basit düzeyde iletişim kurabilir.
		Kendini ya da başkalarını tanıtabilir, bu bağlamda, nerede oturduğu, kimleri tanıdığı, sahip oldukları ve benzeri temel sorular yoluyla iletişim kurabilir.
		Somut gereksinimlerini karşılayabilmek adına bilinen, günlük ifadeleri ve çok temel deyimleri anlayabilir ve kullanabilir.
	A2	Basit bir dil kullanarak kendi özgeçmişini ve yakın çevresi hakkında bilgi verebilir ve anlık gereksinimleri karşılayabilir.
		Bildiği, alışılmış konularda doğrudan bilgi alışverişinde bulunarak basit düzeyde iletişim kurabilir.
		Kişisel, aile, alışveriş, iş ve yakın çevre ile ilgili konularda çok sık kullanılan temel deyimleri ve cümleleri anlayabilir.

Tablo 2: Avrupa Dil Portfolyosu'nda A1 ve A2 Dil Düzeyleri (AOÖÇ, s. 40)

Yabancı dil öğrenen bireyler öneriler çerçevesinde de belirtildiği üzere çok dilli ve bir anlamda çok kültürlü olurlar. Diğer bir değişle kültür etkileşimine girerler (AOÖÇ, s. 48). Diller için Avrupa Ortak Önerileri Çerçevesinde, dilin sosyokültürel bir varlık olduğunun altı çizilmektedir. Bu sebeple, dil öğrenen bireyler sadece o dile değil, aynı zamanda öğrendikleri yabancı dilin konuşulduğu coğrafyadaki kültüre de aşina olurlar. Şarkıların kültür aktarımında önemli bir rol oynamasının yanı sıra dilin sanatsal ve hayal gücünü besleyici şekilde kullanılmasının da ayrı bir değeri olduğu kabul görmektedir. Sanatsal öneminin yanı sıra şarkılar, eğitimsel açıdan da anlamlı öğelerdir. Yaratıcı ve sanatsal etkinlik özelliklerine sahip olan şarkılar yabancı dil öğrenenlerin üretken olmalarını ve kavrama becerilerini de geliştirirler. Sanatsal değere sahip olan kültürel öğeler bireyler için soyut bir köprü vazifesi görürler. (AOÖÇ, s. 59). Bu öğeler yazılı ve sözlü olabilirler. Bu durumdan hareketle, sözlü olarak yüksek kültürel değer barından şarkılar ait oldukları kültürü yansıtan yegâne örneklerdirler.

Üretken sözlü etkinlik olarak bahsedilen konuşma etkinlikleri açısından dil kullananlar bir ya da birden fazla dinleyici tarafından bir sözlü metin üretirler. Öneriler çerçevesinde şarkılar Sözlü Anlatım türlerine (AOÖÇ, s. 59) iyi birer örnek olabilir, işitsel özelliklerinin yanı sıra sözlere sahip oldukları için sözsel özellikleri bakımından şarkılar metin türleri arasında da kabul edilebilirler (AOÖÇ, s. 96).

İletişimsel yaklaşımda dilin bir iletişim aracı olarak kullanılması o dilin kurallarının öğretilmesinden daha önemlidir. Bu görüş dil öğretiminin yazılı ve sözlü iletişimi sağlamasının öğrenmeyi amaca ulaştırabileceği anlamını da taşır. Öneriler çerçevesi günlük dil kullanımına dikkat çekerek (AOÖÇ, s. 122) şarkılarında günlük hayatımızda kültürel özellikleri yansıtan kelimelere ve deyimlere yer vermesi bakımından önemlidir. Kelimelerin ve deyimlerin anadilinde edinilen, hedef dilde ise öğrenilen söz varlıkları olması (Topçu, 1999, sf.174) şarkıların zengin kaynaklar olması bakımından da önem taşıdığı bir göstergesidir. Bireyin doğal ortamda öğrenmesi beklenen bilgilerin sınıf içerisine otantik materyallerle sunulması şarkıların iletişimsel özellik taşımaları nedeniyle oldukça olasıdır. Çünkü şarkılar, İletişimsel Yaklaşımın savunduğu dilsel yeterliliğe ulaşma amacına en yakın, yaşayan kültürel miraslardır (Nişancı, 2013).

2.4. Şarkılarla Temel Dil Becerilerinin Kazandırılması

Yabancı dil öğretiminde kazanımlar genellikle okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesiyle sağlanır. Bu dört beceriden okuma ve dinleme edinim, konuşma ve yazma ise üretimdir. Bir başka sınıflandırmada ise dinleme ve konuşma sözlü beceri olarak sayılırken, okuma ve yazma yazılı beceriler olarak ele alınmaktadır.

2.4.1. Dinleme

İletişim kurabilmek için önemli bir araç olan dinleme, iletişimde kullanılan bilgiyi alma, paylaşma, çevreyi anlama ve kişisel gelişimi sağlama gibi amaçları yerine getirmektedir. Bu anlamda yabancı dil edinirken bilgiyi anlamak, paylaşmak ve çevrede olup bitenleri algılamak için geliştirilmesi gereken ilk beceri dinlemedir. (Rosova, 2007, s.24)

Kulak ve beynimizde gerçekleşen karmaşık bir süreç olarak tanımlanan dinleme, ses, müzik, konuşma ve gürültü gibi uyarıcıları duymak, anlamak ve zihinde yapılandırmakla gerçekleşir. Dinleme anne karnında başlamaktadır ve bebeğin işittiği ilk ses annenin kalp sesidir. Bazı araştırmacılar bebeğin doğmadan önce sesleri ayırt edebildiğini, kelimelerin özelliklerini, tonunu, ritmini öğrenebildiğini savunmaktadır. İlk öğrenme kanalı olarak da tanımlanan dinleme becerisi gelişerek daha sonra diğer öğrenme alanları olan konuşmayı, okumayı ve yazmayı besler ve bireyin dilsel süreçlerinin temelini oluşturur. Yapılandırıcı yaklaşım dinlemenin öğrenmeyle olan ilişkisinde bir takım alt alanların, boyutların, süreçlerin ve becerilerin olduğunu savunur. (Güneş, 2014, s.79)

Yabancı dil öğrenmeye çalışan çoğu kişi amaçladıkları hedef dilin en önemli göstergesinin konuşma olduğunu savunmaktadır. Rosova'ya göre hedef dili akıcı bir şekilde konuşmak isteyenler arasında çok az kişi konuşmadan önce dinlemenin gelişmesinin gerektiğinin farkındadır. Her ne kadar konuşma, bir şeyler sorabilme veya merak ihtiyacını giderme anlamında dinlemeden üstün olarak görülse de konuşma sonrasında alınan tepkiler ve cevaplar iletişimin sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi için dinleme becerisinin de en az konuşma becerisi kadar önemli olduğunun göstergesidir. (Rosova, 2007, s.24)

Şarkılar insana ve insan doğasına yönelik vermeye çalıştıkları mesajlar nedeniyle öğrenenin merakını uyandıran ve konuşma hızının çeşitli seviyelerini içerdiği için dinleme becerisinin gelişmesine katkı sağlayan son derece önemli kaynaklardır. (Claerr ve Gargan, 1984, s.29)

Rahat ve kaygısız bir öğrenme ortamında öğrenciler kendilerinden emin ve olumlu tutumlar sergilerler. Bazı bilim adamları, Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde dinlediğini ve okuduğunu anlama becerisinin gelişimine etki eden faktörler arasında şarkılara da yer vermiştir. Sözleri aynı olan şarkı metinleri müzikli ve müziksiz olarak öğrencilere verilmiş ve işitme organını hızlı bir şekilde aktif hale getiren müziğin anlamaya yardımcı olduğunu göstermiştir. (Arslan,2011, s.19) Öğrencilerin bu olumlu tutumlarını derslerde şarkı kullanımıyla avantaja dönüştürme isteği Türkçe öğretmenlerini planlı, programlı ve sürekli bir akış içeren materyaller arayışında olmaya yönlendirmiştir. Şarkıların öğretiminde öğretmenlerin izlemesi gereken basamaklar genellikle; dinleme öncesi, dinleme esnası ve dinleme sonrası olarak üç bölüme ayrılmaktadır. (İnal, 2013, s.425)

2.4.1.1. Dinleme Öncesi Etkinlikler

Dinleme öncesi yapılan etkinliklerde amaç öğrencilerin öğrenmeye hazır bulunuşluğunu ölçerek öğrencilerin ilgi alanlarını belirlemektir. Öğretmen etkinlik öncesinde bazı hazırlıklar yaparak etkinlik sırasında öğrencilerin kazanımlarını kolaylaştıran ısınma alıştırmaları da yapabilir. Tagliatela (2012, s.117) bu ısınma alıştırmalarından müzik bilgi kartları, resim kolaj çalışması ve müzik anketi olarak bahsetmektedir.

Şarkı etkinliğinde öğrencilerin karşılaştıkları kelime veya dil bilgisi kurallarına aşina olmaları önemlidir. Dinleme öncesi etkinliklerde öğrencilerin daha önce karşılaşmadıkları kelimelerin anlamlarına dair beyin fırtınası yaptırılabilir veya dinleyecekleri metnin konusu hakkında bilgi verilerek şarkının içeriğinin ne olabileceği konusunda tartışma ortamı yaratılabilir. Öğrencilerin etkinlik sırasında karşılaştıkları tüm kelimelerin anlamlarını bilemeyecekleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Dolayısıyla şarkının ana fikrini anlamalarına yardımcı olacak kilit kelimelerin önceden verilmesi etkili olacaktır.

Dinleme öncesinde öğrencilerden gerçekleştirmesi istenebilecek etkinlikler aşağıdaki yollarla verilebilir:

- Öğrencilere dersin başında ne tür bir etkinlik yapılacağına bilgisi verildikten sonra şarkıyı seslendiren sanatçının resimleri gösterilerek onun kim olduğu hakkında kısa bir sohbet gerçekleştirilebilir.
- Şarkının sözleri arasında somut ve soyut görsellerle desteklenebilecek nesne veya kavramların resimleri internetten indirilerek öğrencilerle paylaşılabilir.
- Dinlemeye başlamadan önce öğrencilerle bu kelimelerin telaffuz çalışmaları yapıp kelimelerin anlamları ve türleri verilebilir. (İnal, 2013, s.427)

2.4.1.2. Dinleme Sırasındaki Etkinlikler

Öğrencilerin etkinlik esnasında ne yapmaları gerektiğini anlatan talimatlar etkinlik öncesinde kolay ve anlaşılır bir şekilde verilmelidir. Bu aşamada önemli olan öğrencilerin dinletilen şarkıya odaklanmalarıdır. Şarkının en az 3 kere dinletilmesi öğrencilerin anlamadaki kaygılarını gidermeye yardımcı olabilecektir. Metin çalışması etkinliğin bu aşamasında yaptırılabilir. Çünkü öğrencilerin dinledikleri şarkıyı kavrama ve ana fikri çıkarma gibi yetilerini harekete geçirebilmek için dinleme sırasında odaklanmaları gerekmektedir. (Koç, 2015, s. 159)

Dinleme sırasında öğrencilerden gerçekleştirmesi istenebilecek etkinlikler aşağıdaki yollarla verilebilir:

- *Etkinlik öncesinde öğrencilerle paylaşılan resimler karmaşık bir sırayla verilerek bu kelimelerin şarkıda geçtiği sırada yeniden düzenlenmesi istenebilir.*
- *Boşlukları doldurma etkinliği dinleme sırasında yaptırılabilir. Öğrenciler şarkıyı dinledikleri esnada metin olarak önlerinde bulunan ve kazandırılması amaçlanan eksik kelimeleri dinleyerek yazabilir.*
- *Şarkı içerisinde geçen zaman kalıpları kelimelerin sonlarındaki ekler boş bırakılıp öğrenciler tarafından doldurularak dil bilgisi kurallarının genel bir tekrarı sağlanabilir.*
- *İkinci veya üçüncü dinleme sırasında şarkıda geçen bilgiler doğru-yanlış etkinliğiyle verilebilir. Şarkının zorluk veya kolaylık durumuna göre bu etkinlik dinleme sonrasında da yaptırılabilir. (İnal, 2013, s.428)*

2.4.1.3. Dinleme Sonrası Etkinlikler

Dinleme sonrası, diğer dil becerilerinin de etkinlik sonunda kullanıldığı eklektik yapıyı içinde barındıran bir süreç olarak düşünülebilir. Çünkü öğrenciler dinledikleri şarkıyla ilgili üretimsel bir tutum sergileyebilirler. Söz konusu şarkı hakkında yazma,

yazdıklarını okuma ve okuduklarıyla ilgili konuşma becerileri, öğrencilerin şarkıya veya şarkının konusuna olan ilgileriyle doğru orantılıdır. (Sarıçoban ve Metin, 2000)

Dinleme sonrasında yapılan etkinlikleri, konuşma becerisinden yazma, okuma ve konuşma becerilerine açılan kapı olarak değerlendirilebilir (İnal, 2013). Ayrıca dinleme sonrası şarkıda geçen kelimelerin eş ve zıt anlamlarını bulmayı hedefleyen etkinlikler yapılabilir, bulmaca etkinliğiyle bu kelimelerin alıştırmaları yapılabilir. Dinleme sonrasında konuşma becerisini öne çıkarmak için sesi güzel olsun veya olmasın hep bir ağızdan ya da iki grup oluşturularak şarkı mısra mısra söylenebilir, şarkının nakaratları kızlar-erkekler şeklinde söylenerek eğlenceli bir ortam yaratılabilir. Yine farklı bir etkinlik olarak dinleme sonrasında öğrencilere şarkıdan ne anladıkları ve kendi ülkelerinde benzer temayı işleyen şarkıların var olup olmadığı sorularak öğrenciler konuşmaya teşvik edilebilir. (Keskin, 2011)

2.4.2. Okuma

Bütün dillerde okuma herhangi bir ihtiyacı gidermek veya bir bilgiyi öğrenmek gibi amaçlara hizmet eder. Çoğu kişi yabancı bir dil öğrenirken okumayı konuşma kadar etkili bir beceri görmese de okuma dilin birçok alt becerisini kazanmada etkili olmaktadır. Konuşma becerisi geliştirilirken bir veya birden fazla kişiye ihtiyaç bulunmaktadır. Okuma ise yabancı dili öğrenen bireyin tek başına gerçekleştirebileceği bir etkinlik olarak da düşünülebilir. Dinleme becerisinde olduğu gibi okuma becerisi de anlamaya ve algılamaya yönelik edilgen bir beceridir (Şahin, 2013, s.121).

Yapılandırıcı yaklaşım, okumayı bireyin sahip olduğu ön bilgilerle metindeki verilerin bütünleştirildiği ve yeniden yorumlandığı bir süreç olarak tanımlamaktadır. Söz konusu bu süreçte görme, konuşma, anlama ve beyinde işleme gibi beynimizin farklı çalışma süreçlerinden oluşmaktadır. Çizgi, harf veya semboller algılandıktan sonra kelime ve cümleler anlamlandırılır. Güneş'e göre birey yazılı metinler arasından ilgi duyduğunu veya önemli gördüğünü seçer ve sınıflama, sıralama, ilişkilendirme, sorgulama, analiz-sentez ve değerlendirme gibi bir takım zihinsel süreçlerden geçirmektedir (Güneş, 2014). Böylelikle filtrelenen bilgiler okuyucunun okuma öncesi mevcut bilgileriyle zihinde işlenerek yeniden yorumlanmaktadır. Sadece sınıf ortamında yapılan okuma

etkinliklerinin dışında da birey bu beceriyi internet, sosyal medya, altyazılı görseller veya seviyeye göre hazırlanmış okuma kitapları kullanarak geliştirebilir.

Diğer birçok yabancı dil öğrenenlerde olduğu gibi Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler de birçok kez dinledikleri fakat anlayamadıkları şarkılara ilgi duymaktadırlar. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde kullanılan şarkı etkinliklerinde öğrencilere önceden verilen şarkı sözleri merak uyandırmakta ve okuma becerisinin geliştirilmesine katkı sunmaktadır. Öğrenciler şarkıyı dinlemeden önce şarkının sözlerini okur ve şarkının ritmini, temposunu veya türünü çıkarımda bulunabilirler. Bir başka teknikte ise öğrenciler şarkı sözlerinin sırasız verilen kısmını okuyarak dinleme esnasında sıraya koyabilirler. Okuma becerisini şarkı etkinlikleriyle destekleyen yabancı dil öğretmenleri n+1 kuramını bu tekniklerde uygulayarak öğrencilerin ayrıntılara değil okuma becerisine odaklanmalarını da sağlamış olurlar.

2.4.3. Konuşma

En sade tanımıyla konuşma duygu ve düşüncelerin sözlü olarak alıcıya iletilmesidir ve bireyin çevresiyle iletişim kurmasının en etkili yoludur. Konuşma becerisi birden fazla karmaşık işlemin yapılmasıyla gerçekleşir. Bu süreçte dil, düşünce, duygu, ses, beyin ve konuşma organları tam olarak iş birliği sağlar ve bunların herhangi birinin eksik olması durumunda konuşma bozuklukları meydana gelir.

Konuşma ve dinleme becerileri birbirleriyle doğrudan bağlantılıdır. Bebekler öncelikle anne ve babalarının daha sonra çevresindeki insanların konuşmalarını dinlerler ve sonrasında birtakım zihinsel süreçleri tamamlayarak konuşma becerilerini geliştirirler. Sadece bireyler arasında fikir, duygu ve düşüncelerin iletilmesini sağlayan ve etkileşimsel bir süreç olmayan konuşma becerisi aynı zamanda anlama, öğrenme ve sosyal birtakım yeterlilikleri geliştirmek içinde önemli bir beceridir. (Güneş, 2014, s.105). Dolayısıyla çok yönlü ve karmaşık süreçleri barındırması bakımından her bilim dalı yabancı dil öğretim alanında da olduğu gibi konuşmayı kendi bakış açısıyla ele almaktadır.

Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenen öğrenciler üretimsel becerilerden konuşmaya yazmadan daha çok maruz kalmaktadırlar. Dolayısıyla konuşma dört beceri arasından

daha önemli olarak görülme ve öğrencilerin çoğu tarafından en çok geliştirilmek istenen beceridir.

Şarkı etkinlikleri öncesi ve sonrasında da öğrencilere konuşma pratiği yaptırılabilir. Dinleme öncesi etkinliği olarak öğrenciler dinleyecekleri şarkıyla ilgili bir konuda düşüncelerini söyleyebilir veya şarkının adı verildikten sonra şarkının temasının olabileceği konusunda fikir alışverişinde bulunabilirler. Dinleme sonrası etkinliklerde ise dinletilen şarkının öğrencilerde nasıl bir his uyandırdığı sorulabilir, varsa şarkıda geçen konularla ilgili öğrencilerin deneyimlerini sözlü olarak paylaşmaları istenilebilir. Öğrenciler şarkının konusunu yeniden anlatabilir veya şarkıyı söyleyerek tiyatral bir gösteri yapabilirler.

2.4.4. Yazma

Duygu, düşünce ve isteklerin belli kurallar çerçevesinde farklı semboller kullanarak anlatılmasına yazma denir. Diğer bir deyişle önceden yapılandırılmış bilgilerin yazıya aktarılması işlemidir. Yazma becerisi dört temel dil becerisi arasında döngünün son evresi olarak görülmekte ve bu becerinin geliştirilmesi çoğu zaman ertelenmektedir.

Diğer beceriler göz önünde bulundurulduğunda zihinsel birtakım süreçler içeren yazma geç gelişen bir beceridir. Yazma diğer becerilerin gelişmesine katkı sağlayarak özellikle yabancı dil öğrenenlerin düşüncelerini geliştirmesine mevcut bilgileri düzenlemelerine, dili kullanmalarına ve fikirlerin aktarma yoluyla somutlaştırılmasına izin veren bir süreçtir (Güneş,2014,s.159). Bazı yabancı dil öğretmenleri sınıf içinde zaman kazanma amacıyla yazma etkinliği yaptırmamakta ve bu görevi daha çok ödev olarak vermektedirler. Üretim olarak değerlendirilen yazma becerisi en az konuşma becerisi kadar önemlidir

Yazma etkinlikleri altı basamakta değerlendirilmiştir;

- Yer değiştirme alıştırmaları
- Dönüştürme alıştırmaları
- Örneğe uygun kompozisyon yazma
- Yeniden sıraya koyma
- Sorulara cevap verecek paragraf yazma
- Yarım cümle veya diyalog tamamlama çalışmaları (Demirel, 2003, s.72)

Şarkı etkinlikleri yazma becerisinin geliştirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Öğrenciler dinledikleri iki farklı şarkıyı dil bilgisi ve telaffuz özellikleri bakımından karşılaştırarak benzerlikleri ve farklılıkları hakkında paragraf yazabilir veya aynı şarkının iki farklı çeşidini karşılaştırabilir.

Dinleme öncesi etkinliklerde öğrencilerden sevdikleri müzik türleri, şarkı, sanatçı, grup gibi konular hakkında yazılı bilgiler vermeleri istenebilir. Ayrıca “Sizce daha sonra ne olacak?”, “Şarkıda geçen kişi/kişiler hakkında ne düşünüyorsunuz?” ve “Şarkı size aileniz veya arkadaşlarınız hakkında herhangi bir şey hatırlatıyor mu?” gibi sorulara yazılı cevap vermeleri de istenebilir. Öğrencilerin etkinlik sonrasında dinlemiş oldukları şarkıların sonuna mısralar eklemeleri veya şarkıyı özet halinde anlatmaları da yazma becerilerinin gelişmesine yardımcı olacaktır (Murphey,2002,s.69).

2.4.5. Şarkılarla Dil Bilgisi Öğretimi

Şarkılar doğası gereği hem edebi hem de günlük kullanıma uygun ifadeler içermesi bakımından, eğlenceli materyaller olmaktan ziyade ders kitaplarına ek olarak kullanılabilir materyallerdir. Yabancı dil öğrenen birçok öğrenci dil bilgisinin zor ve sıkıcı olduğunu düşünmektedir. Tamamen göz ardı edilmemesi gereken dil bilgisi hedef dili öğrenirken amaç olmasa da o dile ait tamamlayıcı bir beceri ya da dil bileşeni olarak öğrenimin temel taşlarından birini oluşturur. Eğlendirici özelliğe sahip olan şarkılar dil bilgisinin verilmesinde etkili bir araç olabilirler. Daha önceden öğretilmiş herhangi bir dil bilgisi kuralı şarkı etkinliğiyle yeniden hatırlatılarak örtülü yöntemle öğretilir. Öğrenen ne kadar çok kelime bilse de dil bilgisi kurallarında meydana gelebilecek eksiklik hedef dilde konuşma veya yazma gibi üretimsel becerinin başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. Her ne kadar bazı şarkı sözleri kafiyeye uyma uğruna dil bilgisi kurallarından yoksun olsa da öğrencilerden bu şarkılarda verilen yanlış ifadelerin dil bilgisi açısından düzeltilmesi istenebilir (Kayhan Saka,2008,s.23).

Türkçe öğretimi yapılan sınıflarda şarkılar bazı motor becerilerinin gelişmesinde ve morfolojik ve sentaktik bilginin birikmesinde (Jolly,1975,s.14)önemli bir öğretim aracı olarak kullanılabilir.

Roslim,(2011) şarkı kullanımının dil bilgisi öğretimine etkisi isimli çalışmasında 98 öğrenci üzerinde içselleştirilmiş dil bilgisinin dinleme becerisine olumlu etkisi olduğunu göstermiştir. Kara ve Semerci'nin 2013 yılında Uludağ Üniversitesinde yaptıkları bir çalışmada ise dil bilgisi öğretiminde müziğin etkinliği incelenmiş ve öğrencilerin %58'i dil bilgisi derslerinde şarkıların daha eğlenceli ve motive edici olduğunu deneyimlemiştir.

2.4.6. Şarkılarla Kelime Bilgisi ve Deyim Öğretimi

Şarkılar sahip oldukları anlamlı bağlam nedeniyle kelimelerin içselleştirilmesi ve tekrarlama yöntemiyle anımsanması açısından eşsiz kaynaklardır. Son yıllarda birçok araştırmacı yabancı dil öğretiminde kelime ediniminin rastlantısal ve amaca yönelik kelime kazanımı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Rastlantısal kelime ediniminde sözcükler konuşma türünden farklı olarak içinde müzikal öğelerin barındığı şarkılar aracılığıyla daha kolay anımsanmakta, işitsel öğrenim ile (müzik ve müziğin alt bileşenleri) ezberleme sürecinin kolaylaştırmaktadır (Medina, 1990, s. 6). Dinleme öncesi ve sonrası etkinliklerde kelime kazanımını amaçlayan alıştırılmalar şarkılar aracılığıyla sağlanır (Saka, 2008. S.23).

Topçu (2001), deyimleri söz dizimsel açıdan kalıplaşmış ve anlamsal açıdan bütünlük oluşturan kelimeler topluluğu olarak tanımlamıştır. Yabancı dil öğretiminde deyimler kelimelerle karşılaştırıldığında ikinci derece öneme sahip gibi görülebilir. Fakat konunun uzmanları deyimlerin başlangıç seviyesinden itibaren verilmesi gerektiğini düşünmekte ve öğrenenlerin yabancı dili kültürel gerçekleri ve incelikleriyle öğrenmeleri açısından önemli olduğunu belirtmektedir. Ayrıca öğrenme stratejileri açısından da deyimler, atasözleri ve diğer kalıp ifadelerin yabancı dil öğretiminde önemli bir yere sahip olduğu da bilinmektedir (Topçu, 2001, s.131).

Tamamlayıcı bir beceri olan kelime bilgisi diğer bütün becerilerin gelişiminde önemli bir rol oynar. Yabancı dil öğretimini ele alan tüm yöntemler benzer veya farklı teknikler kullanarak kelime öğretimine dikkat çekmiştir. İster anlamı bilinmeyen kelimelerin ana dildeki karşılıkları bağlam dışı verilerek, isterse de bu kelimelerle ilgili bazı görsellerden yardım alınarak öğretilsin her dil düzeyinde kelime öğretimi günlük

yaşamda sıklıkla karşılaşılabilecek öncelik sırasına göre ele alınmalıdır (Günday, 2015, s. 195).

Oyunlar, şarkılar ve hikâyeler aracılığıyla yabancı dil öğrenen öğrencilerin motivasyonlarının artırılması ve kelime bilgilerinin değerlendirilmesini ele alan Chou (2012) şarkıların dil öğretiminde tamamlayıcı etkinlikler olarak düşünülmesine rağmen bu etkinliklerin öğretme ve öğrenme amaçlarıyla bütünleşik bir şekilde ele alındığı takdirde kelime bilgilerinin anlamlı ölçüde artırılacağına dikkat çekmiştir.

Tagliatela (2012) şarkı etkinliklerinde kelime kazanımını öne çıkaran tekniklerden boşluk doldurma, metinde yanlış verilen kelimenin doğrusunu yazma, eş anlamlı ve zıt anlamlı kelimeleri bulma ve kelimelerle sesleri eşleştirme olarak bahseder. İsimler, sıfatlar, fiiller ya da edatlar gibi kazanımı hedeflenen sözcük türleri farklı cümlelerde boş bırakılıp öğrencilerden bu boşlukları doldurmaları da istenebilir. Böylelikle öğrenciler dinleme sırasında karşılaştıkları kelimelerle, dinleme öncesinde karşılaşarak önemli bir beceri sayılan tahmin yürütme yetkinliğini geliştirmiş olacaktır. Yine harf bazında kasıtlı olarak yanlış yazılan kelimelerden hataları bularak kelimeleri yeniden doğru şekilde yazmaları istenebilir (Murphey, 2002, s.77).

2.4.7. Şarkılarla Telaffuz Öğretimi

Yabancı dil öğrenen çoğu kişi o dili öğrenirken sözcükleri doğru ve tam telaffuz etmede güçlük çekerler. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenenler duydukları Türkçe kelimeleri kendi ana dillerinde olmadığı için algılamakta zorluk çekerler. Öncesinde öğrenciler için bilinmeyen bu kelimeleri fiziksel olarak üretmek zor gelmektedir. Okuma, yazma ve hedef dili anlamada çoğunlukla sorun yaşanmazken yanlış telaffuz yüzünden o dili anadili olarak konuşan bireylerle iletişime geçememektedirler. Bunun yanı sıra bazı bireyler şarkı söylemeyi konuşmaktan daha zor bulsa da şarkılar sesletimi geliştirmede son derece faydalıdır (Saka, 2008, s.25).

Öğrencilerin duyduklarını kavrama yeteneklerini mümkün olduğu kadar güçlendirmeleri açısından şarkılar, dilin bağlantılı konuşma, aynı seslerin farklı telaffuzları ve bazı kelimelerin farklı söylenişini içerdiği için otantik metin grubuna girerler.

Şarkılarda ki kafiyeler öğrencilere benzer seslerin tekrarlanmasına olanak sağladığı için birkaç dinleme sonrasında bu kelimeleri daha iyi anlamalarına ve doğru bir sesletimle telaffuz etmelerine yardımcı olacaktır. Almutairi ve Shukri (2017) “Sözlü Becerilerin Öğretiminde Şarkı Kullanımı: Öğretmen Görüşleri Ve Yaklaşımları” isimli çalışmalarında özellikle sözlü becerilerin öğretiminde şarkı kullanımını 89 öğretmen görüşüyle değerlendirmiş ve öğrencilerin sözlü becerilerin geliştirilmesinde şarkıların olumlu etkilerinin olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

2.5. Yabancılara Türkçe Öğretimi Üzerine Hazırlanan Ders Kitaplarında Şarkı Etkinliklerinin İncelenmesi

Bu bölüm, Ankara Üniversitesi TÖMER’in Yeni Hitit 1 Başlangıç Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı (A1), Gazi TÖMER’in Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı (A1), Yunus Emre Enstitüsü’nün hazırladığı Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti (A1), İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinin İstanbul Yabancılar için Türkçe Ders Kitabında (A1) yer alan şarkı etkinlikleri taranarak elde edilmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının incelenmesinde “nitel araştırma yaklaşımı doküman analizi” yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem ile ders ve çalışma kitaplarındaki şarkılar, şarkı metinleri ve alıştırmalar ele alınmıştır.

Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretim ile ilgili hazırlanan kitaplar genellikle ders kitabı, çalışma kitabı, öğretmen kitabı ve özel sözlükler içeren setler olarak hazırlanmaktadır. Bazı setlerde CD’ler olduğu görülmektedir. Çoğunlukla farklı seviyelere ayrılmış bu kitaplar Türkiye’de Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenmeye çalışan yabancılar ve diğer ülkelerde Türkçe öğrenmek isteyen kişilere yönelik hazırlanmıştır. Genel olarak bakıldığında kitapların konu başlıkları geleneksel dil bilgisi verilerek o üniteye ait okuma, dinleme, konuşma ve yazma beceri etkinlikleriyle zenginleştirilmiştir.

2.5.1. Gazi Üniversitesi Yabancılar için Türkçe A1 (Temel)

Gazi üniversitesi Türkçe öğrenimi, araştırma ve uygulama merkezi (TÖMER) tarafından hazırlanan “Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti”nin ilk basımı 2013’te yapılmıştır. Yabancılar için Türkçe (A1 temel düzey) ders kitabı toplam 112 sayfadan

oluşmaktadır. Kitap da toplam 6 ünite vardır. Ünitelerde konulara göre dil bilgisi, dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine yer verilmiştir. Ünite başlıkları; “Merhaba”, “Nerede, Ne zaman, Nasıl?” , “Dikkat!”, “Teknik işlemler”, ”Nasıl giderim ?” ve “ İletişim kuruyorum” . Yabancılar İçin Türkçe ders kitabında şarkı etkinliklerine yer verilmemiştir.

ÜNİTE	ÜNİTE ADI	ÜNİTE KONUSU	A1 SEVİYE DERS	SAYFA
			KİTABI	
			Şarkı Etkinliği Evet / Hayır	
ÜNİTE 1	MERHABA	A. Ben ve Arkadaşlarım	Hayır	-
		B. Ben Kimim?	Hayır	-
		C. O Nasıl Biri?	Hayır	-
ÜNİTE 2	NEREDE? NE ZAMAN? NASIL?	A. Okulda	Hayır	-
		B. Sayılar	Hayır	-
		C. Şehirde	Hayır	-
ÜNİTE 3	NE YAPIYORSUN?	A. Bir günüm	Hayır	-
		B. Boş zamanlarım	Hayır	-
		C. İstanbul’da geziyorum	Hayır	-
ÜNİTE 4	BENİM DÜNYAM	A. Ailem	Hayır	-
		B. Arkadaşlarım	Hayır	-
		C. Ailemden Uzakta	Hayır	-
ÜNİTE 5	ZAMAN ZAMAN	A. Saatler	Hayır	-
		B. Bayramlar	Hayır	-
		C. Özel Günler	Hayır	-
ÜNİTE 6	ÇEVREMİZ VE BİZ	A. Ailem	Hayır	-
		B. Nerede?	Hayır	-
		C. Vücudumuz	Hayır	-

Tablo 3 : Gazi Üniversitesi Yabancılar için Türkçe A1 (Temel) Ders Kitabında Yer Alan Şarkı Etkinliklerinin Ünite ve Konularına Göre Sınıflandırılması.

2.5.2. İstanbul Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 (Temel)

İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi okutmanları tarafından hazırlanan ve 2012 yılında basılan ” İstanbul Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 (Temel)” ders kitabı 12 ayrı üniteden oluşup Avrupa Konseyi’nin Ortak Avrupa Çerçevesi kılavuzu ölçütlerine göre düzenlenmiştir. Kitap toplam 6 ünite ve 108 sayfadan oluşmaktadır. Dil bilgisi, dinleme, konuşma ve yazma becerilerini ele alan kitabın ünite başlıkları; “Merhaba”, ”Nerede?”, ”Ne yapıyorsun?”, ”Benim dünyam”, ”Zaman zaman”, ”Çevremiz ve Biz” dir. İstanbul Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 (Temel) ders kitabında şarkı etkinliklerine yer verilmemiştir.

ÜNİTE	ÜNİTE ADI	ÜNİTE KONUSU	A1 SEVİYE DERS	SAYFA
			KİTABI	
			Şarkı, Şarkı Sözleri	
ÜNİTE 1	MERHABA	A. Tanışma, selamlaşma, dilekler	Hayır	-
		B. Alfabe	Hayır	-
		C. Bu ne? O kim?	Hayır	-
ÜNİTE 2	NEREDE?	A. Okulda	Hayır	-
		B. Sayılar	Hayır	-
		C. Şehirde	Hayır	-
ÜNİTE 3	NE YAPIYORSUN?	A. Bir günüm	Hayır	-
		B. Boş zamanlarım	Hayır	-
		C. İstanbul’da geziyorum	Hayır	-
ÜNİTE 4	BENİM DÜNYAM	A. Ailem	Hayır	-
		B. Arkadaşlarım	Hayır	-
		C. Ailemden Uzakta	Hayır	-
ÜNİTE 5	ZAMAN ZAMAN	A. Saatler	Hayır	-
		B. Bayramlar	Hayır	-
		C. Özel Günler	Hayır	-
ÜNİTE 6	ÇEVREMİZ VE BİZ	A. Ailem	Hayır	-
		B. Nerede?	Hayır	-
		C. Vücudumuz	Hayır	-

Tablo 4: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 (Temel) Ders Kitabında Yer Alan Şarkı Etkinliklerinin Ünite ve Konularına Göre Sınıflandırılması.

2.5.3. Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1-A2 (Temel)

Ankara Üniversitesi Basımevi tarafından 2017 yılında basılan kitap toplam 199 sayfa ve 12 üniteden oluşmaktadır. Her ünite 3 alt konuya ayrılarak dil bilgisi, okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerine yer vermiştir. Kitap kullanıcılarını Avrupa konseyinin Ortak Avrupa Çerçevesi adlı kılavuzu doğrultusunda (TÖMER) tarafından geliştirilen ve 2004 yılında Avrupa Konseyince onaylanan 56.2004 model no'lu “ Yetişkinler İçin Avrupa Dil Portfolyosu “ nda belirlenen A1 ve A2 beceri düzeylerine ulaştırmayı hedeflemektedir. Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitabında şarkı etkinliklerine yer verilmemiştir.

ÜNİTE	ÜNİTE ADI	ÜNİTE KONUSU	A1 SEVİYE DERS KİTABI	SAYFA
			Şarkı, Şarkı Sözleri	
ÜNİTE 1	MERHABA	Tanışma	Hayır	-
		Ne? Kim? Neresi?	Hayır	-
		Ne Var? Ne Yok?	Hayır	-
ÜNİTE 2	GÜNLÜK HAYAT	Ne Yapıyorsunuz?	Hayır	-
		Nereden Nereye?	Hayır	-
		Saatler	Hayır	-
ÜNİTE 3	YAKIN ÇEVREMİZ	Ailem ve Arkadaşlarım	Hayır	-
		Evimiz ve Semtımız	Hayır	-
		Şehirler	Hayır	-
ÜNİTE 4	ZAMAN GEÇİYOR	Ne Zaman Ne Oldu?	Hayır	-
		Dünden Bugüne	Hayır	-
		Anılar	Hayır	-
ÜNİTE 5	AFİYET OLSUN	Ne Yiyelim?	Hayır	-
		Ne Alırsınız?	Hayır	-
		Dünya Mutfakları	Hayır	-
ÜNİTE 6	BÜROKRASI HER YERDE	Sayın Yetkili	Hayır	-
		Başımız Dertte	Hayır	-
		Yardım İstiyorum	Hayır	-
ÜNİTE 7	GELECEK DE BİR GÜN GELECEK	Planınız Ne?	Hayır	-
		Neler Olacak?	Hayır	-
		Böyle Mi Olacaktı?	Hayır	-

ÜNİTE 8	RİVAYET ODIR Kİ...	Bir Zamanlar	Hayır	-
		Öyle miymiş?	Hayır	-
		Ne Olmuştur?	Hayır	-
ÜNİTE 9	FARKLI DÜNYALAR	Çok Kültürlü bir Dünya	Hayır	-
		Erkekler Mars'tan Kadınlar Venüs'ten	Hayır	-
		Farklı Zamanlar	Hayır	-
ÜNİTE 10	MEDYA	Haberiniz Var mı?	Hayır	-
		Medya ve İnsan	Hayır	-
		Televizyonda Ne Var?	Hayır	-
ÜNİTE 11	SAĞLIKLI YAŞAM	Sağlığınız İçin	Hayır	-
		Strese Girmeyin	Hayır	-
		Neyiniz Var?	Hayır	-
ÜNİTE 12	YOLCULUK	Nereye Gidelim?	Hayır	-
		Nasıl Gidelim?	Hayır	-
		Tatiliniz Nasıl Geçti?	Hayır	-

Tablo 5: Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1-A2 (Temel)'de Yer Alan Şarkı Etkinliklerinin Ünite ve Konularına Göre Sınıflandırılması.

2.5.4. Yedi İklim Türkçe Seviye A1 (Temel)

Yunus Emre Enstitüsü tarafından 2017 yılında 7.baskısı yapılan Türkçe öğretim setinin A1 seviyesi ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı, öğretmen kitabı, CD ve dinleme metinlerinin yer aldığı kitapçıktan oluşmaktadır. Ders kitabı, "Tanışma", "Ailemiz", "Günlük", "Hayat", "Çevremiz", "Meslekler", "Ulaşım", "İletişim" ve "Tatil"

başlıklarına sahip 8 ünite ve toplam 191 sayfadan oluşmaktadır. Her bir üniteye A, B ve C ünite alt başlıkları ve farklı dinleme, okuma, konuşma ve yazma etkinlikleriyle zenginleştirilmiştir.

Yedi İklim Türkçe ders kitabının 1.ünitesinin “Karşılaşma ve Selamlaşma” isimli C alt başlığında söz ve müziği Hakan Altun’ a ait olan ve Seda Üren tarafından seslendirilen “Güle Güle Sana” isimli şarkı sayfa 25’de etkinlik olarak verilmiştir. Etkinlik 1 de öğrencilerden, şarkıyı dinleyerek ”Güle Güle!”, “İyi Günler!”, “Elveda”, “İyi akşamlar”, “Merhaba” ve “Günaydın” ifadelerinin şarkıda geçip geçmediğini bulmaları istenir.

Ders kitabının 3.ünitesinin “Nerede?”, “ Ne zaman?” isimli C alt başlığında söz ve müziği Aşık Veysel’e ait olan ve Tarkan tarafından seslendirilen “Uzun İnce Bir Yoldayım” adlı şarkı sayfa 70’de etkinlik olarak verilmiştir. Öğrencilerden, şarkı içinde geçen “Yol”, “Gündüz”, “Gece” ve “Han” kelimelerini yine aynı sayfada verilen resimlerle eşleştirmeleri istenmiştir.

ÜNİTE	ÜNİTE ADI	ÜNİTE KONUSU	A1 SEVİYE DERS	SAYFA
			KİTABI	
			Şarkı, Şarkı Sözleri	
ÜNİTE 1	TANIŞMA	A. Merhaba	Hayır	-
		B. Nerelisiniz?	Hayır	-
		C. Karşılaşma, Selamlaşma	Evet	25
ÜNİTE 2	AİLEMİZ	A. Ailem ve Ben	Hayır	-
		B. Evim	Hayır	-
		C. Adresim	Hayır	-
ÜNİTE 3	GÜNLÜK HAYAT	A. Saat Kaçta	Hayır	-
		B. Ne Kadar? Kaç Lira	Hayır	-
		C. Nerede? Ne Zaman?	Evet	70
		A. Bizim Sokağımız	Hayır	-

ÜNİTE 4	ÇEVREMİZ	B. Ne? Nerede?	Hayır	-
		C. Bir Haftalık Planımız	Hayır	
ÜNİTE 5	MESLEKLER	A. Meslekleri Tanıyalım	Hayır	-
		B. Ne Olmak İstiyorsun?	Hayır	
		C. Hobilerim	Hayır	-
ÜNİTE 6	ULAŞIM	A. Yolculuk Nereye?	Hayır	-
		B. Trafikte	Hayır	-
		C. Bugün Hava Nasıl?	Hayır	-
ÜNİTE 7	İLETİŞİM	A. Telefon	Hayır	-
		B. Bilgisayar ve İnternet	Hayır	-
		C. Yüz Yüze	Hayır	-
ÜNİTE 8	TATİL	A. Hafta Sonu	Hayır	-
		B. Yaz Tatili	Hayır	-
		C. Bayram	Hayır	-

Tablo 6: Yedi İklim Türkçe Seviye A1(Temel)'de Yer Alan Şarkı Etkinliklerinin Ünite ve Konularına Göre Sınıflandırılması

2.6. A1 Seviyesi Şarkı Kullanımına Yönelik Bir İnceleme: Duman - Senden Daha Güzel

Doğru ve kalıcı öğrenmeyi sağlamak için şarkıların doğru seçilmesi oldukça önemlidir. Öğretmenler şarkı seçimi yaparken son derece dikkatli olmalı ve uygun şarkılar bulmalıdır. Bu seçimi yaparken de bazı ölçütlere dikkat edilmelidir.

- Şarkı etkinliğinden önce amacın çok iyi belirlenmesi gerekmektedir.
- Şarkı konuya uygun olarak seçilmelidir.
- Seçilen parça hedef kitlenin milli ve manevi değerlerine saygılı parçalar olmalıdır.
- Bu parçalar arkadaşlık, yardımlaşma, cömertlik, fedakârlık, sevgi gibi insani ve evrensel değerleri anlatan temaları içermelidir.
- Seçilen parça öğrencinin dil seviyesine uygun olmalıdır.
- Seçilen parça ritmi ne çok hızlı ne de çok yavaş olmalıdır. Öğrencinin kelimeleri yakalayabileceği bir ritimde olmalıdır.
- Diksiyonu düzgün olan şarkıcıların yorumladığı müzik parçaları seçilmelidir.
- Anlaşılır müzik parçaları seçilmelidir (Çalışkan, 2013).

Şarkılarla yabancı dil öğretimi yapan öğretmenin konuya hâkimiyeti ile beraber hedeflenen başarı öğretmenin müziğe olan ilgisi ve becerisine dayanmaktadır. Bu anlamda öğretmenin tüm yaratıcılığını kullanarak seçtiği şarkılı yöntem ile öğretmeyi hedeflediği konuyu sınıf içinde işlemesi arasında güçlü bir ilişki olmalıdır. Bu nedenle öğretmen farklı teknik kullanılabilir veya kullanılan teknikleri geliştirebilir.

Yaygın olarak bilinen not alma, boşluk doldurma, soru- cevap gibi birçok alıştırmaların yanı sıra öğretmenin kullanabileceği ve öğrencilerin yaratıcı yönünü ön plana çıkartan rol yapma, taklit, canlandırma, metin sonu ya da başı yazma gibi teknikler de kullanılabilir.

Bunlar dışında öğretmenin yaratıcı yönüne dayanan, oyunlar, şekiller, renkli kartlar, dosyalar gibi birçok malzeme de sınıf içi etkinliklerde yararlı olabilir.

Duman - Senden Daha Güzel

Süre: Her bir alıştırma için 5-15 dk. arası

Materyaller: Tahta, kalem, CD çalar, bilgisayar, projeksiyon cihazı

Seviye: A1

Amaçlar: Sınıf içinde eğlenceli bir öğrenme ortamı oluşturma, grup çalışması ve yaratıcılığı teşvik etme, topluluk önünde performans gösterebilmeyi teşvik etme, yeni kelimeler ve ifadeler öğrenme, sözlü üretim ve sözlü anlatım becerilerini aşk ve sevgi temalarıyla geliştirebilme, metin çalışması yapma, sıfatlarla karşılaştırma yapabilme, belirli geçmiş zamanda cümleler kurabilme, geniş zamanda cümleler kurabilme, yeni öğrenilen kelimeleri farklı zamanlarda çekimleyebilme, ayrılma ve yönelme hal eklerini anlayarak farklı bağlamlarda kullanabilme, şahıs zamirlerini kullanabilme.

Şarkı linki: https://www.youtube.com/watch?v=LgR0N_pyYtg

Şarkı İsmi: Senden Daha Güzel

Söz ve Müzik: Kağan Tangöze

Seslendiren: Kağan Tangöze

Öğrencilerin yeterlilik düzeyi ve müzikal tercihleri göz önünde bulundurulduğunda 50-100 kelime aralığında seçilebilecek şarkılar arasından Duman rock müziği grubunun Senden Daha Güzel isimli şarkısı A1 seviyesinde olan öğrenciler için tekrarları ile birlikte toplam 76 kelimedenden oluşan ve melodisiyle öğrencilerin ilgisini seçebilecek bir şarkıdır. Sözlerinin telaffuz açısında kolaylığı ve sürekli tekrarları, öğrencilerin dinlerken kolaylıkla eşlik edebilecekleri veya öğrendikten sonra bile kolaylıkla hatırlayabilecekleri niteliktedir. İçerdiği dil bilgisi konuları A1 seviyesiyle uyumlu bir şarkıdır.

Bu şarkıyla öğrencilere dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi temel becerilerin yanı sıra kelime, dil bilgisi ve telaffuz gibi yeterliliklerin farklı alıştırmalarla verilmesi mümkündür.

Şarkı özellikle Belirli Geçmiş Zaman ve Sıfatların derecelendirilmesi konularının öğretilmesinde kullanılmaya uygun olmakla birlikte insani ve evrensel değerlerden özellikle gençlerin ilgisini oldukça çekebilecek sevgi temasını işlemektedir. Dolayısıyla sınıf içinde farklı milletlerden olabilecek öğrenciler göz önünde bulundurulduğunda söz

konusu öğrencilerin milli ve manevi değerlerine olumsuz yönde gönderme yapabilecek bir unsura sahip değildir.

SENDEN DAHA GÜZEL

Kimseyi görmedim ben

Senden daha güzel

Kimseyi tanımadım ben

Senden daha özel

Kimselere de bakmadım

Aklımdan geçen

Kimseyi tanımadım ben

Senden daha güzel

Senden daha güzel

Senden daha güzel

Senden daha güzel

Sana nerden rastladım

Oldum derbeder

Kendimi sana sakladım

Senden daha güzel

Kimseleri de takmadım

Ölsem değişmem

Kimseyi tanımadım ben

Senden daha güzel

Senden daha güzel

Senden daha güzel

Senden daha güzel

Öte yandan şarkıyı söyleyen Duman'ın düzgün telaffuzu ve yorumu, şarkının ritminin ne çok hızlı ne de çok yavaş olması, öğrencilerin kelimeleri yakalayabilmelerine olanak sağlamaktadır.

Ön Hazırlık

1. Öğretmen sınıfa girdiğinde arka planda Senden Daha Güzel isimli şarkı çalarken şarkının türü veya şarkıyı seslendiren solist hakkında öğrencilere onları konuya yoğunlaştırma amacıyla bir takım güdüleyici sorular sorabilir. Öğrencilerin konuya ilgisini çekmek amacıyla dinlenen şarkıda öğrencilerin müziğe olan ilgileri veya aşına oldukları kelimelerin olup olmadığı hakkında bir takım sorular sorabilir.

Daha önce herhangi bir müzik enstrümanı çaldınız mı?

Sesinizi eğitmek veya müzik eğitimi almak için herhangi bir kursa gittiniz mi?

Bir müzik grubu veya koroya katılmayı düşünür müsünüz?

Bir günde kaç saat müzik dinlersiniz?

Bir yılda kaç konsere gidirsiniz?

Sevdiğiniz şarkı türleri nelerdir?

En beğendiğiniz şarkıcı kimdir?

Bu şarkıda geçen kelimelerden hangilerini biliyorsunuz?

Bildiğiniz kelimeleri not edebilir misiniz?

2. Öte yandan şarkıyı seslendiren Duman'ın kendisiyle ilgili bilgiler içeren kısa bir paragraf sınıf içinde öğrencilere dağıtılabilir. Yine öğrencilerden bu metni gözden geçirmeleri istenerek metin içinde geçen bütün kelimeleri anlamaya çalışmamaları istenebilir.

“Duman, Türkçe sözlü rock müzik yapan bir gruptur. Doksanlı yılların başında müzik yaşantısına başlayan grup elemanlarından vokalist Kaan Tangöze öğrenim görmek amacı ile gittiği Seattle’da müzik yaşamına devam etti ve Türkiye’de çıkarmak istediği albüm için parçalar hazırladı. Türkiye’deki grubu Mad Madame “(Kaan Tangöze, Ari Barokas ve Yakup Trana)” ile Seattle ve Los Angeles’da yayınlanan toplama albümlerde yer aldı. Türkiye’ye döndüğünde Blue Blues Band’ile beraber çalışan Batuhan Mutlugil’i de Ari Barokas ile beraber çaldıkları Mad Madame grubuna dahil ederek şimdiki grupları olan gurupları Duman’ı 1999 yılının ilk çeyreğinde kurdular.”

Öğrenciler metni okuduktan sonra aşağıdaki sorulara cevap vermeleri beklenebilir.

Duman ne tür müzik yapmaktadır?

Grubun vokalisti kimdir?

Grup kaç kişiden oluşmaktadır?

Grup kaç yılında kurulmuştur?

3. Daha sonra öğretmen görsel malzemelerden de yararlanarak Senden Daha Güzel isimli şarkıyla ilgili kısa bir bilgilendirme yapabilir. Özellikle öğretilmesi amaçlanan dil bilgisi kuralları veya önemli kelimelerle ilgili bir takım sorular sorabilir.

Görmek fiilini Belirli Geçmiş Zamanda çekimleyebilir misiniz?

Kendinizi ve arkadaşınızı sıfatlar kullanarak karşılaştırabilir misiniz?

4. Öğrencilere kendilerinden herhangi bir görev beklenmediği vurgulanıp şarkı bir kere baştan sona dinletilerek, bitiminde kendilerinde uyandırdığı his hakkında görüşleri sorulabilir.

Bu şarkıyı dinlerken neler düşündünüz?

Dinlediğiniz bu şarkı size birisini hatırlatıyor mu?

Dil Bilgisi Alıştırmaları

Duman grubunun seslendirdiği Senden Daha Güzel isimli şarkı öğrencilere bazı dil bilgisi konularını öğretmek için elverişlidir. Kelime türleri arasından fiiller ve sıfatlar, sıfat karşılaştırmaları, zamanlardan belirli geçmiş zaman ve geniş zaman, belgisiz zamirler, yönelme ve belirtme hal ekleri de bu şarkıyla öğretilir.

1. Öğrencilere şarkı sözlerindeki fiil kısımları çıkarılarak hazırlanmış boşluk doldurma alışması dağıtılır.

Kimseyi ..... ben

Senden daha güzel

Kimseyi ..... ben
 Senden daha özel
 Kimselere de .....
 Aklımdan geçen
 Kimseyi ..... ben
 Senden daha güzel
 Senden daha güzel
 Senden daha güzel

Sana nerden .....
 ..... derbeder
 Kendimi sana .....
 Senden daha güzel
 Kimseleri de .....
 Ölse değişmem
 Kimseyi ..... ben
 Senden daha güzel
 Senden daha güzel
 Senden daha güzel

2. Şarkı öğrencilere dinletilir ve öğrencilerin boş bırakılan yerleri dinleme sırasında doldurmaları istenir. Öğrencilerden doldurdukları kısımların doğru olup olmadığını kontrol etmeleri bakımından şarkı bir kere daha çalınabilir.
3. Öğretmen dinleme sonrası şarkı sözlerini tahtaya yazıp, şarkıyı son bir kere daha çalarak boşlukları kendisi doldurabilir. Böylelikle öğrenciler kendi cevaplarını öğretmeninkilerle karşılaştırabilir.
4. Benzer bir alıştırma öğrencilerin şarkıda geçen fiilleri başka zamanlarda çekimlemeleriyle de yaptırılabilir.

	Olmak	Unutmak	Bakmak	Aramak	Anlamak
Geniş Zaman					
Şimdiki Zaman					
Geçmiş Zaman					
Gelecek Zaman					
Emir Kipi					

5. Şarkıda geçen dil bilgisi konuları tahtada doğrudan öğrencilere gösterilebilir.

Kimseyi görmedim ben --- [Kimse: Belgesiz Zamir / Görmedim: Belirli Geçmiş Zaman / Ben: Şahıs Zamiri]

Senden daha güzel --- [Sen: Şahıs Zamiri / -den daha: Sıfat Karşılaştırma]

Kimseyi tanımadım ben --- [Kimse: Belgesiz Zamir / Tanımadım: Belirli Geçmiş Zaman / Ben: Şahıs Zamiri]

Senden daha özel --- [Sen: Şahıs Zamiri / -den daha: Sıfat Karşılaştırma]

Kimselere de bakmadım --- [Kimse: Belgesiz Zamir / -ler: Çoğul Eki / -e Yönelme Hali / - Bakmadım: B. Geçmiş Zaman]

Aklımdan geçen --- [-ım: İyeli Eki / -dan: Ayrılma Hali / Geçen: Fiiimsi]

Kimseyi tanımadım ben --- [Kimse: Belgesiz Zamir / Tanımadım: B. Geçmiş Zaman / Ben: Şahıs Zamiri]

Senden daha güzel --- [Sen: Şahıs Zamiri / -den daha: Sıfat Karşılaştırma / Güzel: Sıfat]

Sana nereden rastladım --- [Sana: Şahıs Zamiri / Nereden: Soru Zamiri / Rastladım: B.Geçmiş Zaman]

Oldum derbeder --- [Oldum: B. Geçmiş Zaman / Derbeder: Sıfat]

Kendimi sana sakladım --- [Kendi: Zamir / -i: Belirtme Hali / San(Sen): Şahıs Zamiri, -a: Yönelme Hali / Sakladım: B. Geçmiş Zaman]

Senden daha güzel --- [Sen: Şahıs Zamiri / -den daha: Sıfat Karşılaştırma]

Kimseleri de takmadım --- [Kimse: Belgesiz Zamir / -ler: Çoğul Eki / -i Yönelme Hali / Takmadım: B. Geçmiş Zaman]

Ölsem değişmem --- [Ölse (-se, -sa) : Şart Kipi, -m: Birinci Tekil Kişi / Değişmem: Geniş Zaman]

Kimseyi tanımadım ben --- [Kimse: Belgesiz Zamir / Tanımadım: B. Geçmiş Zaman / Ben: Şahıs Zamiri]

Senden daha güzel --- [Sen: Şahıs Zamiri / -den daha: Sıfat Karşılaştırma / Güzel: Sıfat]

Dinleme Alıştırmaları

Şarkıların içerdikleri mesajlar nedeniyle yabancı dil öğrenenlerin merakını uyandırdığı yaygın olarak bilinmektedir. Diğer bir yandan şarkılar günlük konuşma hızının değişken seviyelerini içerdiği için de dinleme becerisinin artmasına yönelik olumlu katkı sağlayan oldukça önemli kaynaklardır.

Senden Daha Güzel isimli şarkı, seslendiren kişinin düzgün telaffuzu ve ilgi çekici yorumuyla birlikte, ritminin ne çok hızlı ne de çok yavaş olması sebebiyle A1 seviyesindeki öğrencilerin dinleme becerisini geliştirilmede faydalı bir kaynak olarak kullanılabilir.

1. Öğretmen dinleme etkinliği olarak şarkıyı öncelikle sözleri olmadan öğrencilerin ilgisini çekmek için bir kere sınıf içinde çalabilir.
2. Daha sonra şarkı sözleri herhangi bir dil bilgisi veya kelime türüne bakılmaksızın içinden bir takım kelimeleri çıkartılarak öğrencilere dağıtılabilir. Şarkıda geçen kelimeler beşerli veya zorluğu artırmak istenirse üçerli olarak çıkarılıp etkinliğin zorluğu artırılabilir. Bu etkinlik sayısal anlamda herhangi bir sıralama takip edilmeksizin yapılabilir.

Kimseyi ..... ben
 ..... daha güzel
 .....tanımadım ben
 Senden daha .....
 Kimselere ..... bakmadım
 Aklımdan .....
 Kimseyi ..... ben
 .....daha güzel
 Senden .....güzel
 Senden daha .....
 ....

3. Daha sonra öğrencilerden şarkıyı dinlerken doldurabildikleri kadar çok boşluğu doldurmaları istenir.
4. Dinleme becerisine yönelik şarkıda geçen kelimeleri rastgele çıkarmak yerine isimler, sıfatlar, fiiller ve zamirler gibi belli başlı kelime türleri veya dil bilgisi

kurallarını doldurmaları da istenebilir. Aşağıdaki örnekte belgisiz zamir, şahıs zamirleri çekim ekleri verilerek doldurulmaları istenmiştir.

.....a nerden rastladım
 Oldum derbeder
 .....mi .....a sakladım
 .....den daha güzel
 .....leri de takmadım
 Ölse değişmem
 .....yi tanımadım ...
 .....den daha güzel
 .....den daha güzel
 .....den daha güzel
 .....den daha güzel

5. Dinleme etkinliği sırasında dikte etme çalışmaları da yapılabilir. Öğrenciler kendilerinden istenen boşluk doldurma görevlerini yapmak yerine farklı bir alıştırmaya olarak şarkıyı 3 kere peş peşe dinleyerek şarkının tüm sözlerini yazmaya çalışabilirler. Bu alıştırmalar bir önceki boşluk doldurmalarla birlikte yapılabilir.
6. Son olarak öğrencilerden karışık bir şekilde sıralanmış cümleleri şarkıyı bir kere daha dinleyerek şarkıda geçen sırasına koymaları istenebilir.

Aşağıda dağınık şekilde verilmiş cümleleri dinlediğiniz şarkıya göre doğru şekilde sıralayınız.

- ___ Senden daha güzel
- ___ Kimseyi tanımadım ben
- ___ Senden daha özel
- ___ Senden daha güzel
- ___ Kimseyi görmedim ben
- ___ Senden daha güzel
- ___ Kimseyi tanımadım ben
- ___ Senden daha güzel
- ___ Kimseleri de takmadım

- __ Senden daha güzel
- __ Aklımdan geçen
- __ Senden daha güzel
- __ Senden daha güzel
- __ Oldum derbeder
- __ Senden daha güzel
- __ Kendimi sana sakladım
- __ Sana nerden rastladım
- __ Senden daha güzel
- __ Ölse değişmem
- __ Senden daha güzel
- __ Kimselere de bakmadım
- __ Kimseyi tanımadım ben

Konuşma ve Telaffuz Alıştırmaları

Her ne kadar sözleri yabancı bir dilde yazılsa da şarkılar dinlendiği zaman beğenilebilir ve şarkının dinleyicide uyandırdığı ortak his müziğin evrensel olduğuna dair bir çıkarım yapılmasına yol açabilir. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretimi yapılan sınıflarda şarkılar öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmede iyi birer araç olabilirler. Şarkılar telaffuz, tonlama ve akıcılık açısından da önemli materyallerdir. Senden Daha Güzel isimli şarkı günlük konuşma hızına yakın bir ritimde seslendirildiği için sınıf içinde konuşma ve telaffuz çalışmaları yaptırılabilir bir örnektir.

1. Öğretmen Duman grubunun seslendirdiği Senden Daha Güzel şarkısı ile ilgili tahtaya bazı sorular yazarak öğrencilerden bu sorular hakkında sözlü dönüt alabilir.

Dinlediğiniz şarkıdan nasıl bir mesaj çıkarıyorsunuz?

Şarkıda ne tür duygular geçmektedir?

Sizce bu şarkıyı bir baba oğluna mı yoksa bir erkek kıza mı söyleyebilir?

2. Öğretmen öğrencileri ikişerli veya üçerli gruplara ayırarak bu soruları birbirlerine sormalarını isteyebilir.

3. Öğrenciler arkadaşlarına yönelttiği bu sorularla ilgili notlar alabilir ve daha sonra aldıkları notlara bakarak arkadaşlarının şarkıyla ilgili görüşlerini konuşarak sınıf içinde paylaşabilir.
4. Bir başka alıştırma olarak ise şarkı hep bir ağızdan koro şeklinde söylenebilir. Kaygıdan arınmış ve rahat bir şekilde öğrenciler öğrendikleri bu şarkıyı solistin söylediği tarzda söyleyebilir. Böylelikle üstü kapalı bir telaffuz çalışması yapılmış olur ve öğrenciler taklit becerileri kullanarak şarkıda geçen kelimeleri doğru telaffuz edebilirler.
5. Bir başka dinleme esnasında öğrencilerden şarkı sözlerinde şarkıyı seslendiren solistin vurguları uzattığı kelime gruplarının altlarını çizmeleri istenebilir.

Okuma Alıştırmaları

Şarkılar, sözlerinin ana dilde yazılmış duygu ve düşünceleri ifade eden otantik metinler olarak kabul edilebilir. İçerdiği kelime türleri ve dil bilgisi kuralları diğer şarkılarda olduğu gibi Senden Daha Güzel şarkısında da öğretme kaygısı gütmeyen yazılmış sözlerdir. Özellikle sınıf içinde yabancı dil öğretimi yapmak için kurgulanmadığından dolayı bu şarkı iyi bir otantik metin olarak kullanılabilir.

1. Şarkı bir önceki gün herhangi bir öğretme amacı taşımadan öğrencilere dinletilip bir sonraki derste öğrencilere aşinalık sağlaması açısından tekrar dinletilebilir. Bu sefer şarkı sözleri tam metin olarak öğrencilere dağıtılarak dinledikleri esnada okuma yapmaları da istenebilir.
2. Şarkıyı dinleyip aynı anda önlerindeki metinden takip etmelerini istedikten sonra şarkı da geçen ifadeler hakkında Doğru / Yanlış alıştırmaları yapmaları istenebilir.

Şarkıyı sözlerini okuyarak aşağıdaki doğru tümcelere D, yanlış olanlara Y koyun.

	<u>D</u>	<u>Y</u>
a) Senden daha güzelini gördüm.	( )	( )
b) Aklımdan geçen kimseye bakmadım.	( )	( )
c) Seninle tanıştıktan sonra hayatım düzene girdi.	( )	( )
d) Diğer insanların düşüncelerini önemsiyorum	( )	( )
e) Ölsem bile düşüncelerimi değiştirmem	( )	( )
f) Sen gördüğüm en güzel kişisin	( )	( )
g) Seni tanıdıktan sonra başkalarına da ilgi duydum	( )	( )

Yazma Alıştırmaları

Çok fazla dil bilgisi kuralı ve karmaşa yaratacak kadar fazla kelime türleri içermediğinden dolayı Senden Daha Güzel şarkısı yazma alıştırmaları yaptırmak içinde uygun olabilir.

1. Yazma alıştırmaları diğer alıştırmalar yaptırdıktan sonra aynı gün veya bir başka gün içinde yaptırılabilir. Eğer başka bir gün yaptırılıyorsa öğrencilerin şarkıyı ve melodisini hatırlamalarına yardımcı olabilmek için bir kere daha dinletilir. Dinleme sonrasında öğrencilerden dinledikleri şarkı ile ilgili bir çok kısa bir hikaye yazmaları istenebilir.
2. Eğer uygun görülürse şarkı içinde geçen ve daha önce öğrendikleri Belirli Geçmiş Zaman, Geniş Zaman veya –den daha (Kıyaslama) kuralları, yönelme ve ayrılma hali ekleri hatırlatılarak öğrencilerin benzer temalı yeni sözler yazmaları istenebilir. Bu alıştırma A2 seviyesinde olan öğrenciler için daha uygun olabilir.

Şarkıda geçen kelimeleri kullanarak dinlediğiniz melodiye uygun yeni cümleler yazmaya çalışınız.

3. Şarkı devrik cümle yapıları içermektedir. Öğrencilerden şarkıda dinledikleri bu devrik yapıları düz cümle olarak yeniden yazmaları istenebilir.

Aşağıda size şarkıda geçtiği şekilde verilen devrik cümleleri düz cümle olarak yeniden yazınız.

Kimseyi görmedim ben senden daha güzel

.....

Kimseyi tanımadım ben senden daha özel

.....

Kimselere de bakmadım aklımdan geçen

.....

Kimseyi tanımadım ben senden daha güzel

.....

Sana nerden rastladım, oldum derbeder

.....

Kendimi sana sakladım senden daha güzel

.....

Kimseleri de takmadım.

.....

4. Öğrencilerden şarkıda geçen kelimelerle ilgili bağımsız cümleler üretmeleri istenebilir. Yine bu alıştırmada kelime türleri sınıflandırılarak tek bir tür üzerinden yaptırılabilir.

Dinlediğiniz şarkıda verilen kelimelerle ilgili cümleler kurunuz.

- a. Sana: _____.
- b. Geçen: _____.
- c. Tanımadım: _____.
- d. Özel: _____.
- e. Güzel: _____.
- f. Takmadım: _____.

Kelime Alıştırmaları

şarkılar günlük hayatta kullandığımız yaygın kelimeler içerir ve bu kelime grupları şarkının işlediği konuya bağlı olarak gerek anlam gerekse tür bakımından farklılık gösterebilirler. Kelime grupları geleneksel ezber yöntemine kıyasla şarkıyla öğretildiğinde daha kalıcı olabilmektedir. Senden Daha Güzel şarkısı içerdiği fiiller, zamirler ve sıfatlar bakımından A1 seviyesine uygun kelime türleri içermektedir.

1. şarkı içinde geçen kelimelerle birlikte şarkı içinde geçmeyen kelime türleri de ğretmen tarafından tahtaya yazılır ve öğrencilerden tahtada olan kelimelerden hangilerini bildikleri sorulabilir. Öğrencilerin kelimeleri birbirlerine karıştırmamaları için sadece fiiller kullanılıp alıştırma 4 veya 6 kelime sayısıyla sınırlı tutulabilir. Bu kelimeler şarkıda geçtikleri sırayla görmek, tanımak, bakmak, rastlamak ve şarkı içinde geçmeyen saklamak ve uçmak olabilir. Sonrasında ğrencilere bu fiillerden kaç tanesini bildikleri sorulabilir.
2. Eğer öğrencilerden bu kelimeleri bilmeyenler varsa şarkı bir kere alınarak bilmedikleri kelimelerin anlamlarını şarkı içindeki diğer yapılara da bakarak çıkarım yoluyla tahmin etmeleri istenebilir.
3. Bir başka alıştırma olarak öğrencilerden şarkı içinde geçen ve harfleri sırasız olarak verilen fiilleri doğru sırayla yazmaları istenebilir.

şarkıda geçen sözcükleri doğru sırasıyla tamamlayınız.

MIGERDM .....

AIDTMMAN .....

ABAMIMKD .....

ISRMATLAD .....

DOMLU .....

KSAMALDI .....

MTDKMAIA .....

MDEĞEşİM .....

4. Kelime türlerini ayırt edebilmek için şarkıda geçen isim, sıfat, fiil, zarf ve zamirlerin sınıflandırılması istenebilir.

Dinlediğiniz şarkıdaki sözcükleri türleriyle ilgili alanlara yazınız.

İsim				
Sıfat				
Zarf				
Fiil				
Zamir				

5. Öğrencilerden şarkı içinde öğrendikleri kelime bilgilerini kullanarak yeni kelimeler üretmeleri istenebilir. Bu alıştırma için öğrencilerin sözlükten yardım almaları istenebilir. Alıştırma içinde geçen kelime türleri karışık olabileceği gibi sınıflandırılmış kelime türleriyle de kısıtlı tutulabilir.

Dinlediğiniz şarkıda ilk verilen sözcüklerin son harfleriyle yeni sözcükler türetiniz.

- a) GÖRMEDİM M _____
- b) GÜZEL L _____
- c) DAHA A _____
- d) ÖZEL L _____
- e) KİMSEYİ İ _____

6. Öğrencilerden şarkı içinde geçen kelimeleri kullanarak tecrübelerini yazmaları istenebilir. Şarkı içinde geçen fiillerden görmek, bakmak, sevmek, tanımak gibi fiilleri cümle içinde kullanarak ikili ilişkileri hakkında bilgi veren yazma etkinlikleri yaptırılabilir. Özellikle yeni öğrenilen kelime türleri için faydalı bir etkinlik olacaktır.

SONUÇ

Dünyada yapılan birçok bilimsel çalışma yabancı dil öğretiminde müzik ve şarkı kullanımının öğrenmeye büyük katkı sağladığını göstermiştir. İletişimsel yaklaşım temel alınarak ve Dil Yeterliğine İlişkin Ortak Öneri Düzeylerine göre hazırlanmış şarkılar doğru kullanıldığı takdirde öğretmenler için eşsiz birer materyal olabilirler. Çünkü hedef dilde şarkı dinleme ve söylemenin her yaştan öğrenci için eğlenceli bir etkinlik olduğu yapılan çalışmalarla ortaya konulmuştur (Medina, 1990; Griffée, 1992; Salcedo, 2002).

Bu çalışmada Yabancı Dil Olarak Türkçe ve Türkçe haricinde herhangi bir dilin yabancı dil olarak öğretiminde müzik ve şarkı kullanımını konu alan ve son 20 yıl içinde yapılan tezler, ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanan makaleler nitel araştırma yaklaşımli doküman analizi kullanılarak incelenmiş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Türkiye’de Yabancı Dil Olarak Türkçe haricinde bugüne kadar yapılan 15 bilimsel tez çalışmasında nitel doküman analizinin yanı sıra nicel ölçümler yapılmış ve bu analiz sonuçlarına göre; yabancı dil öğretiminde şarkı ve müzik kullanımının öğretmenler ve öğrenciler üzerinde % 69 ile % 91.1 oranında olumlu katkılar sağladığı görülmüştür. Bu da göstermektedir ki enstrümantal ve sözlü müziğin okuduğunu anlamaya, dinlemeye, kelime bilgisinin arttırılmasına, konuşmaya ve öğrenme motivasyonuna etkisi öğrenciler üzerinde belirli süreler ile ölçülmelidir.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde şarkı kullanımı ile ilgili yazılan bilimsel makaleler ele alındığında yeterli sayıda nicel ölçüm yapılan çalışmaların sayısının çok az olduğu tespit edilmiştir. Az sayıda yapılan bu bilimsel çalışmalarda ise evren ve örneklem oldukça kısıtlıdır. Elde edilen sonuçlar bakımından da şarkı kullanımı ile öğrencilerin %84’ü etkinliklerde başarılı olmuşlardır.

Dünyanın birçok ülkesinde, Türkçe haricinde herhangi bir yabancı dilin öğretilmesinde şarkı kullanımı ile ilgili yapılan bilimsel makalelerin sayısı ise nispeten daha fazladır. Bu çalışmalarda ise; çalışma metodu çoğunlukla nicel analizler olmuş ve geniş çapli evren ve örneklem üzerinde anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Bu çalışmalarda elde edilen

en göze çarpan sonuç ise; yabancı dil öğretiminde başarı oranının şarkılarla %94.2 ye kadar ulaşmasıdır.

Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders ve çalışma kitapları nitel doküman analizi yöntemi ile incelenmiş ve şarkı ve müzik etkinlikleri kullanılarak Türkçe öğrenen yabancıların temel dil becerilerinin geliştirilmesinde sadece bir ders kitabının iki farklı ünitesinde birer şarkı etkinliğine yer verildiği görülmüştür. Bu inceleme sonuçlarına göre Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde kullanılan A1 seviyesindeki ana ders kitaplarında şarkı kullanımına oldukça az sayıda yer verildiği tespit edilmiştir.

-Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde müzik ve şarkı kullanımı ile ilgili bilimsel çalışmaların sayısının artırılması her geçen gün bilinirliği artan Türkçenin öğretilmesinde öğrenmenin daha etkili, hızlı ve kalıcı olması açısından önemlidir.

- Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde kullanılacak şarkı ve müzik etkinliklerine örnek olabilecek çalışma ve öneriler tüm dünyada yabancı dil öğretiminde kullanılan şarkı etkinlikleri ve Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesindeki Dil Düzeyleri incelenerek hazırlanmalıdır.

-Yabancı Dil Olarak Türkçe öğreten öğretmenler geleneksel yöntemin dışına çıkarak öğrencilere dersleri sevdirebilecek öğretici ve eğlendirici kaynaklara başvurmalıdır.

-Temel dil becerilerinin yanı sıra öğrencilerin kelime, dil bilgisi ve telaffuz gibi yeterliliklerini geliştirmek için şarkılar tercih edilmelidir.

-Çoklu zeka kuramı her bireyin farklı zeka türlerinden her birine bir anlamda sahip olduğu görüşünü savunmaktadır. Müzikal zeka 7'den 70'e her bireyde mevcut olan bir zeka türüdür ve öğrenciler için müzik ve şarkı içeren etkinlikler dil becerilerini artırmada başarı sağladığı için öğretmenler tarafından derslerde belirli aralıklarla da olsa kullanılmalıdır.

-Çalışmamız Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde şarkı kullanımını A1 seviyesinde incelemiştir. Daha üst seviyelerde kullanıma uygun şarkılar araştırılarak literatüre katkıda bulunulabilir.

KAYNAKÇA

- Abbott, M. (2002). Using Music To Promote L2 Learning Among Adult Learners. *TESOL Journal*, 11(1), 10-17.
- Ahanov, K. (2013). *Dil Biliminin Esasları*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Ajibade, Y., Ndububa, K. (2008). Effects of Word Games, Culturally Relevant Songs, and Stories on Students' Motivation in a Nigerian English Language Class. *TESL Canada Journal*, 25 (2), 27-38.
- Aksan, D. (2014). *Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Akerson, F. E. (2016). *Türkçe Örneklerle Dile Genel Bir Bakış*. İstanbul: Bilge Yayıncılık.
- Almutairi, M., Shukri, N. (2017). Using Songs in Teaching Oral Skills to Young Learners: Teachers' Views and Attitudes. *International Journal of Linguistics*. 8 (6), 133-153.
- Ara, S. (2009). *Use of Songs, Rhymes and Games in Teaching English to Young Learners in Bangladesh*. Dhaka University Journal of Linguistics, 2(3),167-178.
- Arslan, M. (2011). *Yabancılara Türkçe Öğretim Kılavuzu*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Aslan, F., (Ed.) (2012). *İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı*. İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Ataseven, F. (1998). *Değişen Sınıf İçi Öğretim Ortamları ve Şarkılarının Yabancı Dil Öğretiminde Araç Olarak Kullanılması*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3, 189-198.

- Atkinson, R.C., Shiffrin, R.M. (1968). Human Memory: A Proposed System and its Control Processes. *The Psychology of Learning and Motivation*, 2. 89–195.
- Barın, E. (2004). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde İlkeler*. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi. (1) 19-30.
- Barın, E., Çobanoğlu, Ş., Ateş, Ş., Balcı, M., Özdemir, C., (Ed.), (2017). *Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Ders Kitabı Seviye A1*. Ankara: Yunus Emre Enstitüsü.
- Batista, J. S. (2008). Music and Song a Learning Tool. *Diálogos Pertinentes. Revista Científica de Letras*. Franca. (4), (4), 155-178.
- Becel, A. (2014). Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Geliştirilen Müzikal Beyin Eğitimi: EARWORM(S). *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. (3), (3), 99-107.
- Bingöl, F. (2006). Müzik Ve Dil Arasındaki Benzerlikler Ekseninde Müzik Eğitimi. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Breen, M., Candlin, C. N. (1980). The Essentials of a Communicative Curriculum in Language Teaching. *Applied Linguistics*, (1), 89-112.
- Cengiz, Y. (2004). *Yabancı Dilde Sözcük Öğretimine Müzik Kullanımının Etkilerinin Beyin Temelli Öğrenme Kuramı Işığında Araştırılması*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Chen, Y. C., & Chen, P. C. (2009). The Effect of English Popular Songs on Learning Motivation and Learning Performance. *WHAMPOA Interdisciplinary Journal*, 56, 13-28.

- Chou, M. H. (2014). Assessing English Vocabulary and Enhancing Young English as a Foreign Language (EFL) Learners' Motivation Through Games, Songs, and Stories. *Education 3-13*, (42) 284-297.
- Claerr, T. A., Gargan, R. (1984). The Role of Songs in the Foreign Language Classroom. *OMLTA Journal*, 28-32.
- Çalışkan, A. (2013). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Müziğin Kullanımı*. Uluslararası Dil ve Edebiyat Çalışmaları Konferansı. (2), 15-24, Beder Üniversitesi, Tiran/Arnavutluk.
- Çelikkol, Ö. (2007). *Kelime kazanımında müziğin etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Demirel, Ö (2003). *Yabancı Dil Öğretimi: Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Ö. (2014). *Yabancı Dil Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Doğan, C. (2012). *Sistemik Yabancı Dil Öğretim Yaklaşımı ve Yöntemleri*. İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Eken, D. K. (1996). Ideas For Using Songs in the English Language Classroom. *English Teaching Forum*, 34(1), 46-47.
- Engh, D. (2013). Why Use Music in English Language Learning? A Survey of the Literature. *English Language Teaching*, 6(2), 113-127.
- Gardner, R. C. (1985). *Social Psychology and Second Language Learning: The Role of Attitudes and Motivation*. London: Edward Arnold Publishers.
- Griffiee, D. T. (1992). *Songs in Actions*. U.K. Prentice Hall Published.

- Gugliemino, L. M. (1986). The Affective Edge: Using Songs and Music in ESL Instruction. *Adult Literacy and Basic Education*, 20, 19-26.
- Günday, R. (2015). *Yabancı Dil Öğretiminde Yaklaşımlar, Yöntemler, Teknikler ve Multi Medya Araç ve Materyalleri*. Ankara: Favori Yayınları.
- Güneş, F. (2011). *Dil Öğretim Yaklaşımları ve Türkçe Öğretimindeki Uygulamalar*. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Sayı 15.
- Güneş, F. (2014) *Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güzel, A., Barın, E. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Hymes, D.H. (1972) On Communicative Competence, *Sociolinguistics*. 269-293.
- Inal, S. (2013) *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkıların Önemi ve Seçimi. Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınevi
- Jolly, Y. S. (1975). The Use of Songs in Teaching Foreign Languages. *Modern Language Journal*, 59 (1), 11-14.
- Karaağaç, G. (2013). *Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kara, Z.E., Aksel, S.A. (2013). The Effectiveness of Music in Grammar Teaching on the Motivation and Success at Preparatory School at Uludağ University. *Procedia – Social and Behavioral Sciences* (106), 2739-2745.
- Kayhan Saka, A. (2008). *Using Songs in English Language Teaching: The Use of Music Activities in The Classroom*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Keskin, F. (2011). Using Songs as Audio Materials in Teaching Turkish as a Foreign Language. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, (10), (4), 378-383.
- Kind, U. (1980). *Tune in to English*. New York: Regents Publishing Company.
- Köse, Bahar. (2012). *Yabancı Dil Öğretiminde Şarkı Kullanımı*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kurt, M., Temur, N. (Ed.) (2017). *Yabancılar İçin Türkçe A1 Temel Düzey*, Ankara: Gazi Üniversitesi, TÖMER.
- Kusnierek, A. (2016). The Role Of Music And Songs İn Teaching English Vocabulary To Students. *World Scientific News*, 43(1), 1.
- Medina, S. L. (1990). *The Effect of Music on Second Language Vocabulary Acquisition*. California State University, S. Francisco.
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2009). *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme – Öğretme – Değerlendirme*, Ankara: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- Millington, N. T. (2011). Using Songs Effectively to Teach English to Young Learners. *Language Education in Asia*, (2), (1), 134-141.
- Mirici, İ. H. (2000). European Language Portfolio: A Tool for a Common Language Education Policy in Europe. *Journal of Interdisciplinary Education*, (6), (1): 161-166.
- Mora, C. F. (2000). Foreign Language Acquisition And Melody Singing. *ELT Journal*, (54), (2), 146-152.

- Mots, M. (2016). *The Use of Pop Songs in the English Language Teaching: An Analysis of the Textbooks Key English 7 and English Mind 2 and the Creation of Additional Materials to the Textbooks*. (Yüksek Lisans Tezi), Tartu Üniversitesi, Tartu.
- Murphey, T. (2002) *Music and Song*, Oxford: Oxford University Press.
- Nişancı, İ. (2013). *Türkçe Şarkıların Yabancı Dil Öğretiminde Kullanımı*. Uluslararası Dil ve Edebiyat Çalışmaları Konferansı. Beder Üniversitesi, Tiran/Arnavutluk.
- Nişancı, İ. (2013) Using Authentic Songs to Teach English: An Analysis of Students' Perceptions. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Ortiz, S. B. (2016) *The Implementation of Songs to Promote Vocabulary Learning in the Primary Classroom*. (Yayınlanmamış Bitirme Tezi) , Universidad Tecnológica De Pereira facultad De Bellas Artes Y Humanidades licenciatura En Lengua Inglesapereira, Pereira.
- Oxford, R., & Crookall, D. (1989). Language Learning Strategies, The Communicative Approach And Their Classroom Implications. *Foreign Language Annals*, (22) (1), 29-39.
- Richards, J. (1969). *Songs in Language Learning*. *TESOL Quarterly*, 3(2), 161-174.
- Rose, M. (2016). Use of Music in Adult Second Language Instruction: A Canadian Perspective, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Laval Üniversitesi, Kanada.
- Roslim, N. (2011). Using Songs in Enhancing the Teaching of Grammar, *Advances in Language and Literary Studies*. (2) (2), 118-128.
- Rosova, V. (2007). The Use of Music in Teaching English, (Diploma Thesis), Masaryk University, Brno.

- Salcedo, C. S. (2002). *The Effect of Songs in the Foreign Language Classroom on Text Recall and Involuntary Mental Rehearsal*. (A Dissertation), Louisiana State University.
- Shen, C. (2009). Using English Songs: An Enjoyable and Effective Approach to ELT. *English Language Teaching*, (2) (1), 88-94.
- Shin, J.K. (2017) Get Up and Sing! Get Up and Move! Using Songs and Movement with Young Learners of English. *English Teaching Forum*, (55) (2), 14-25.
- Şahin, A (2014). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi. Kuramlar, Yaklaşımlar ve Yöntemler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Şahin Y., Acar Y. (2013). *Yabancı Dil Öğretiminde Yaygın Olarak Uygulanan Yöntemler Farklı Boyutlarıyla Yabancı Dil Öğrenimi ve Öğretimi*, Yusuf Şahin (Ed.), Konya: Eğitim Yayınevi.
- Şantaklı, C. (2008). *İlköğretim 4. Sınıf İngilizce Dersindeki Şarkıların Müzik Öğretmeni Destekli Öğretiminin Öğrencilerin İngilizce Dersine İlişkin Tutumları ve Başarıları Üzerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şevik, M. (2011). Teachers Views About Using Songs in Teaching English to Young Learners. *Educational Research and Review*. (6), 1027-1035.
- Tabak, G., Göçer, A. (2014). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılabilecek Fiziksel – Duyusal – Kültürel Yöntem: Kuramsal Bir Çalışma. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, (3) (17), 152-162.
- Tagliatela, A. (2012). Exploiting Sound and Music for Foreign/Second Language Acquisition. *Linguistic Insights*, 114-128.

Tegge, F. A. G. (2015) *Investigating Song-Based Language Teaching and Its Effect on Lexical Learning*, (Dissertation), Victoria University of Wellington

Topcu, N. (1999). Fransızca ve Türkçede Rakamlı Deyimlerin Karşılaştırmalı İncelemesi ve Fransızca Yabancı Dil Öğretiminde Kullanımları, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (15), 173-180.

Topçu, N. (2001). Fransızca ve Türkçe Renk İsimleri İçeren Deyimlerin Karşılaştırmalı İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (20), 131-140.

Uzun, E. (Ed). (2017). Yeni HİTİT Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı Temel A1- A2 Ankara: Ankara Üniversitesi, TÖMER.

Wallace, W. T. (1994). Memory for Music: Effect of Melody on Recall of Text. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, (20), 1471-1485.

İnternet Kaynakları

<http://iteslj.org/techniques/saricoban-songs.html> (Erişim tarihi: 06.12.2018)

<http://www.hurriyet.com.tr/kelebek/kekeme-turkucuye-kizi-ilac-oldu-16118766>

<https://oupeltglobalblog.com/2012/03/20/the-universal-benefits-of-songs-as-teaching-tools/> (Erişim tarihi: 02.05.2016)

<https://oupeltglobalblog.com/2011/05/11/why-should-songs-be-used-more-in-the-young-learners-classroom/> (Erişim tarihi: 16.11.2016)

<https://oupeltglobalblog.com/2012/03/20/the-universal-benefits-of-songs-as-teaching-tools/> (Erişim tarihi: 11.10.2018)

<https://oupeltglobalblog.com/2011/05/11/why-should-songs-be-used-more-in-the-young-learners-classroom/> (Erişim tarihi: 26.10.2018)

<http://www.turkcede.org/yeni-ogrenenlere-turkce-ogretimi/206-yabancilara-turkce-ogretiminde-baris-manco-sarkilariyla-ust-seviyeye-turk-kulturune-ait-degerlerin-kazandirilmesi.html> (Erişim tarihi: 17.04.2019)

<https://www.biyografi.net.tr/duman-kimdir/> (Erişim tarihi: 13.02.2019)

Ek 1. Şarkı Kullanımı İle İlgili Yapılan Tez Çalışmaları

Tablo 1: Türkçeden Farklı Bir Yabancı Dilin Öğretiminde Müzik ve Şarkı Kullanımı İle İlgili Yapılan Tez Çalışmaları.

Yazar	Yılı	Türü	Adı	Yöntem	Veri Toplama Yöntemleri ve Araçları	Çalışma Bölgesi
Yılmaz, D.	2018	Y. Lisans Tezi	The Effectiveness of Using Songs in Teaching Vocabulary to Very Young Learners in a Foreign Language Teaching Classroom	Nitel Analiz	Öğretmen Notları ve Günlük, Görüşme ve Mülakat, Video	Türkiye
Sevinç, A.	2018	Y. Lisans Tezi	The Effect of Instrumental Music And Songs on Vocabulary Learning, Reading Comprehension and Motivation In English as a Foreign Language: a Quasi experimental Study With Turkish High School Students	Nitel Analiz	Yarı Deneysel, Ön Test, Son Test	Türkiye
Ortiz, S. B ve Diğerleri	2016	Bitirme Tezi	The Implementation of Songs to Promote Vocabulary Learning in the Primary Classroom.	Nitel Analiz	Anket	İspanya
Jerabkova Veronika	2016	Y. Lisans Tezi	Using Songs in Language Teaching at Lower Secondary Schools	Nitel Analiz	Doküman Analizi	Çek Cumhuriyeti
Rose, M.	2016	Y. Lisans Tezi	Use of Music in Adult Second Language Education: A Canadian Perspective	Nitel Analiz Karışık Metod Yaklaşımı	Online Anket, Takip Görüşme Soruları	Kanada

Kusnierek, A.	2016	Y. Lisans Tezi	The Role of Music and Songs in Teaching English Vocabulary to Students	Nicel Analiz	Deneysel Araştırma, Anket, Değerlendirme Anketi	Poland
Mots, M.	2016	Y. Lisans Tezi	The Use of Pop Songs in the English Language Teaching: An Analysis of the Textbooks Key English 7 and English in Mind 2 and the Creation of Additional Materials to the Textbooks	Nitel Analiz	Doküman Analizi	Estonya
Çocuk, S.	2016	Y. Lisans Tezi	English Teachers' Opinions About Using Songs to Teach English to Children (The Sample of Diyarbakır City)	Nicel Analiz	Deneysel	Türkiye
Tegge, F. A. G.	2015	Doktora Tezi	Investigating Song-Based Language Teaching and Its effect on Lexical Learning	Nicel Analiz	Anket öğretmenler, Derleme, Yarı deneysel Araştırma Modeli	Yeni Zelanda
Sarı, F.	2014	Y. Lisans Tezi	A Case Study on the Benefits of Using Songs in Teaching Vocabulary to Young Learners of English	Nitel Analiz	Durum Çalışması, Araştırma Günlüğü, İçerik Analizi	Türkiye
Güzel, E.	2014	Y. Lisans Tezi	Öbeksi Eylemlerin Başlangıç Düzeyde İngilizce Bilen Öğrencilerine Özgün Bir Pop Şarkısı ile Öğretilmesi Üzerine Deneysel Bir Çalışma	Nicel Analiz	Deneysel, Ön Test, Son Test	Türkiye
Aşık, D.	2013	Y. Lisans Tezi	Suggested Listening Activities Based on Films and Songs in EFL Classes for High School Students	Nicel Analiz	Deneysel, Ön test, Son test	Türkiye

Nişancı, İ.	2013	Y. Lisans Tezi	Using Authentic Songs to Teach English: An Analysis of Students' Perceptions	Nitel Analiz	Tanımlayıcı Desen, Anket	Kuzey Irak
Atmaca, H.	2013	Y. Lisans Tezi	L 'utilisation De La Chanson Et De La Poesie Dans L'enseignement De Fle Aux Enfants	Nicel Analiz	Anket, Deneysel	Türkiye
Schwarz, M.	2012	Doktora Tezi	Learning with Lady GaGa & Co. Incidental EFL Vocabulary Acquisition From Pop Songs	Nicel Analiz	Karışık Araştırma Yönetimi Yaklaşımı, Deneysel	Avusturya
Köse, B.	2012	Y. Lisans Tezi	Yabancı Dil Öğretiminde Şarkı Kullanımı	Nicel Analiz	Deneysel, Bağımsız Grup t-testi	Türkiye
Batdı, V. & Semerci, Ç.	2012	Y. Lisans Tezi	Şarkıların Yabancı Dil Becerilerini Geliştirmedeki Etkililiğine İlişkin Öğrenci Görüşleri	Nicel Analiz	Tarama, Doküman analizi, Anket	Türkiye
Gültem, D.	2012	Y. Lisans Tezi	Evaluating The efficiency of NLP Applications for the Teaching English Vocabulary of Young Learners: Adapting Songs	Nicel Analiz	Deneysel, Ön test, Son test	Türkiye
Mori, N.	2011	Doktora Tezi	Effects Of Singing On The Vocabulary Acquisition Of University Japanese Foreign Language Students	Nicel Analiz	Tanımlama Testi, Anket	USD
Atta-Alla, M. N.	2009	Y. Lisans Tezi	Analysis of Songs and Implications for English Language Teaching	Nicel Analiz	Deneysel, Kelime Yoğunluğu Testi	Türkiye

Saka, A.K.	2008	Y. Lisans Tezi	Using Songs in English Language Teaching: The Use of Music Activities in the Classroom	Nitel Analiz	Doküman Analizi	Türkiye
Rosova, V.	2007	Bitirme Tezi	The Use of Music in Teaching English	Nicel Analiz	Deneyisel, Anket	Çek Cumhuriyeti
Şakıtanlı, S.C.	2007	Doktora Tezi	İlköğretim 4. Sınıf İngilizce Dersindeki Şarkıların Müzik Çğretmeni Destekli Öğretiminin Öğrencilerin İngilizce Dersine İlişkin Tutumları ve Başarıları Üzerine Etkisi (Ankara Talatpaşa İlköğretim Okulu Örneği	Nicel Analiz	Deneyisel / Gözleml Öntest Sontest	Türkiye
Çelikkol, Ö.	2007	Y. Lisans Tezi	Kelime Kazanımında Müziğin Etkisi	Nicel Analiz	Deneyisel	Türkiye
Cengiz, Y.	2004	Y. Lisans Tezi	Yabancı Dilde Sözcük Öğretiminde Müzik Kullanımının Etkilerinin Beyin Temelli Öğrenme Kuramı Işığında Araştırılması	Nicel ve Nicel Analiz	Deneyisel	Türkiye
Salcedo, C. S.	2002	Doktora Tezi	The Effects of Songs in the Foreign Language Classroom on Text Recall and Involuntary Mental Rehearsal	Nicel Analiz	Anket	ABD

Tablo 2: Türkçenin haricinde yabancı dil öğretiminde şarkı kullanımını temasına yönelik son 20 yılda yapılan ve seçilen araştırmalardan bazıları

Yazar	Yılı	Türü	Adı	Yöntem	Veri Toplama Yöntemleri ve Araçları	Çalışma Bölgesi
Boothe, D. & West, J.	2018	Makale	English Language Learning through Music and Song Lyrics—The Performance of a Lifetime	Nitel Analiz	Döküman Analizi	ABD
Shin, J. K.	2017	Makale	Get Up and Sing! Get Up and Move! Using Songs and Movement with Young Learners of English	Nitel Analiz	Döküman Analizi, Durum Çalışması	ABD
Romero, P. X.	2017	Makale	Teaching and Learning English Through Songs: A Literature Review	Nitel Analiz	Döküman Analizi	ABD
Listiyangsih, T.	2017	Makale	The Influence of Listening English Song to Improve Listening Skill in Listening Class	Nitel Analiz	Mülakat, Röportaj	Endonezya
Almutairi, M. & Shukri, N.	2016	Makale	Using Songs in Teaching Oral Skills to Young Learners: Teachers' Views and Attitudes	Nitel Analiz	Anket öğretmenler	Suudi Arabistan
Dzanic, N.D. & Pejic, A	2016	Makale	The Effect of Using Songs on Young Learners and Their Motivation for Learning English	Nitel Analiz	Deneysel Araştırma, Anket	Bosna Hersek
Malekian, S.	2016	Makale	The Relationship between English Songs and Learning Vocabulary	Nitel Analiz	Deneysel, Deneysel gruba, Kontrol gruba	İran
Phisutthangkoon, K. & Panich, M	2016	Makale	Effectiveness of English Song Activities on Vocabulary Learning and Retention	Nitel Analiz	Anket, Ön Test Son Test	Tayland

Dolean, D.D.	2015	Makale	The Effect of Teaching Songs During Foreign Language Classes on Students' Language Anxiety	Nicel Analiz	Deneysel Araştırma	Romanya
Tse, A. Y.	2015	Makale	Malaysian Teachers' Perspectives on Using Songs in English Language Teaching	Nicel Analiz	Anket	Malezya
Mudawi, G. H. H.	2015	Makale	Using Rhymes and Songs for Teaching Core Vocabulary to Elementary School Students	Nicel Analiz	Deney ve kontrol grubu Öntest Son Test	Suudi Arabistan
Conesa García, I. M. & Rubio Juan, A. D	2015	Makale	The use of rhymes and songs in the Teaching of English in Primary Education	Nitel Analiz	Doküman Analizi	İspanya
Güney, N. ve Diğerleri	2014	Makale	Müziksel-Ritmik Zekaya Yönelik Etkinliklerin Dil bilgisi Öğretiminde Akademik Başarıya Etkisi	Nicel Analiz	Deneysel	Türkiye
Solihat, D. & Utami,P.L.	2014	Makale	Improving Students' Listening Skill By Using English Songs	Nicel Analiz	Anket, Ön test, Son Test	Endonezya
Yousefi, A. Ve Diğerleri	2014	Makale	The Effect of Modern Lyrical Music on Second Language Vocabulary Acquisition	Nicel Analiz	Deneysel	İran
Lorenzutti, N.	2014	Makale	Beyond the Gap Fill: Dynamic Activities for Song in the EFL Classroom	Nitel Analiz	Döküman Analizi	Vietnam
Adhitya Prayoga, I. G. P ve Diğerleri	2014	Makale	The Effect of Scripted Songs as a Teaching Technique on English Competence of 4 TH Grade Students of Primary School in Sd Saraswati Tabanan in Academic Year	Nicel Analiz	Deneysel Son test, Deney ve Kontrol Grubu	Endonezya

			2013/2014			
Griffiths, C.	2013	Makale	Using Songs in the Language Classroom	Nitel Analiz	Derleme, Doküman Analizi	Yeni Zelanda
Engh, Dwayne.	2013	Makale	Why use Music in English Language Learning? A Survey of the Literature	Nitel Analiz	Doküman Analizi	İngiltere
Kara, Z. E. & Aksel, A.S.	2013	Makale	The Effectiveness of Music in Grammar Teaching on the Motivation and Success of the Students at Preparatory School at Uludağ University	Nicel Analiz	Deneysel Araştırma	Türkiye
Israel H. F.	2013	Makale	Language Learning Enhanced by Music and Song	Nitel Analiz	Durum Analiz	Güney Afrika
Tagliatela, A.	2012	Makale	Exploiting Sound and Music for Foreign/Second Language Acquisition	Nitel Analiz	Doküman Analizi	Italy
Chou, Mu-hsuan	2012	Makale	Assessing English Vocabulary and Enhancing Young English as a Foreign Language Learners' Motivation through Games, Songs, and Stories	Nicel Analiz Karışık Metod Yaklaşımı	Sınıfçi Gözlem, Yarı Yapılandırılmış Görüşme	Tayvan
Feric, N.	2012	Makale	Learning English With Music	Nitel Analiz	Doküman Analizi	Italy
Batdı, V. & Semerci, Ç	2012	Makale	Şarkıların Yabancı Dil Becerilerini Geliştirmedeki Etkililiğine İlişkin Öğrenci Görüşleri	Nicel Analiz	Tarama, Anket	Türkiye
Şevik M.	2012	Makale	Developing Young Learners' Listening Skills Through Songs	Nitel Analiz	Derleme Doküman Analizi	Türkiye

Şevik M.	2011	Makale	Teachers Views About Using Songs in Teaching English to Young Learners.	Nicel Analiz	Anket	Türkiye
Roslim, N ve Diğerleri	2011	Makale	Using Songs in Enhancing the Teaching of Grammar	Nitel Analiz	Doküman Analizi	Malezya
Abbott, M.	2011	Makale	Using Music to Promote L2 Learning Among Adult Learners	Nitel Analiz	Doküman Analizi	ABD
Şevik, M.	2011	Makale	Teachers Views about Using Songs in Teaching English to Young Learners	Nicel Analiz	Anket	Türkiye
Millington, N. T	2011	Makale	Using Songs Effectively to Teach English to Young Learners	Nitel Analiz	Doküman Analizi, Durum Analizi	Japonya
Ara, S.	2009	Makale	Use of Songs, Rhymes and Games in Teaching English to Young Learners in Bangladesh	Nicel Analiz	Gözlem ve Görüşme	Bangladeş
Chen, Y. & Chen, P.	2009	Makale	The Effect Of English Popular Songs On Learning Motivation And Learning Performance	Nicel Analiz	Anket	Tayvan
Shen, C.	2009	Makale	Using English Songs: an Enjoyable and Effective Approach to ELT	Nicel Analiz	Deney ve kontrol grubu	Çin
Li, X. & Brand, M.	2009	Makale	Effectiveness of Music on Vocabulary Acquisition, Language Usage, and Meaning for Mainland Chinese ESL Learners	Nicel Analiz	Anket, Ön test, Son Test, Deneysel	Çin
Ajibade, Y. & Ndububa, K.	2008	Makale	Effects Of Word Games, Culturally Relevant Songs, And Stories On Students' Motivation in a Nigerian English Language Class	Nicel Analiz	Deneysel, Ön Test, Son Test, Deney Grubu, Kontrol Grubu	Nijerya

Patel, P. & Laud, L. E	2007	Makale	Using Songs to Strengthen Reading Fluency	Nitel Analiz	Deneysel Ön Test Son Test	Nijerya
Vattanapath, R.	2003	Makale	Learning From Songs in Language Center, Madihol University	Nitel Analiz	Durum Çalışması	Tayland
Zengin, B. & Kurbanov, B.	2003	Makale	Yabancı Dil Eğitim ve Müzik: Bütünlüklü Öğretim ve Öğretme	Nitel Analiz	Doküman Analizi	Türkiye
Tumanov, V. & Tennant, J	2000	Makale	Using Songs to Teach Aural Comprehention in the IntermediateAdvanced Foreign Language Classroom	Nitel Analiz	Derleme	Kanada
Mora, C. F.	2000	Makale	Foreign Language Acquisition and Melody Singing	Nitel Analiz	Doküman Analizi	İngiltere

Tablo 3: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımı İle İlgili Yapılan Bilimsel Çalışmalar

Yazar	Yılı	Türü	Adı	Yöntem	Veri Toplama Yöntemleri ve Araçları	Çalışma Bölgesi
Kana, F. Ve Diğerleri	2017	Makale	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Günümüz Popüler Şarkıların Dilin Doğru Kullanımına Etkisi	Nitel Analiz	Durum Çalışması / Görüşme	Türkiye
Isakovic, N. & Arslan M.	2015	Makale	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dinlediğini ve Okuduğunu Anlama Becerisinin Gelişimine etki eden Faktörlerin Belirlenmesi	Nicel Analiz	Gözlem	Türkiye
Aytan, N & Kılıçarslan, R.	2015	Makale	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Müzik Klipleriyle Bazı Ünlem Kelimelerinin Öğretimi	Nitel Analiz	İşitsel-Görsel yöntem / Doküman Analizi	Türkiye
Becel, A.	2014	Makale	Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Geliştirilen Müzikal Beyin Eğitimi: Earworm(s)	Nitel Analiz	Tarama Modeli, Doküman Analizi	Türkiye
Nişancı İ.	2013	Makale	Türkçe Şarkıların Yabancı Dil Öğretiminde Kullanımı	Nitel Analiz	Derleme, Doküman Analizi	Türkiye

Çalışkan, A.	2013	Makale	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Müziğin Kullanımı	Nitel Analiz	Durum Analizi	Türkiye
İnal, S.	2013	Makale	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkıların Önemi ve Seçimi	Nitel Analiz	Doküman Analizi, Durum Çalışması	Türkiye
Çangal, Ö.	2012	Makale	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Taşıyıcısı Olarak Türküler	Nitel Analiz	Doküman incelemesi Durum Analizi	Türkiye
Artuç, S.	2011	Makale	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Barış Manço Şarkılarıyla Üst Seviyeye Türk Kültürüne Ait Değerlerin Kazandırılması	Nitel Analiz	Durum Analizi	Türkiye
Keskin, F.	2011	Makale	Using Songs as Audio Materials in Teaching Turkish as a Foreign Language	Nitel Analiz	Doküman incelemesi	Türkiye
Arslan, M. & Adem, E.	2010	Makale	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Görsel ve İşitsel Araçların Etkin Kullanımı	Nitel Analiz	Doküman incelemesi	Türkiye

EK 2. Sınıf İçi Etkinlik Önerileri

Örnek Etkinlik 1

Süre: 40 dk.

Materyaller: Tahta, kalem, CD çalar, bilgisayar

Amaçlar: Dinleme ve konuşma becerisini geliştirme, yeni kelimler öğrenme ve telaffuz etme.

Seviye: A1

- 2. Tekil kişiyi kullanabilir.
- Belirli geçmiş zamanda cümleler kurabilir,
- “-den” ayrılma halini kullanabilir,
- “mı?” soru ekini anlar ve kullanabilir,
- Yansıma kelimeleri anlayabilir.

Şarkı linki: <https://www.youtube.com/watch?v=6nP0sTVj30o>

Söz ve Müzik: Kayahan Açar

Seslendiren: Kayahan Açar

Bir Aslan Miyav Dedi

Bir aslan miyav dedi, minik fare kükredi

Fareden korktu kedi, kedi pırr uçuverdi

Bir aslan miyav dedi, minik fare kükredi

Fareden korktu kedi, kedi pırr uçuverdi

Yalan mı?

Tuhaf mı?

Yoksa İnanmadın mı?

Yalan mı?

Tuhaf mı?

Yoksa İnanmadın mı

Alıştırma 1 Şarkıyı dinlerken boşlukları uygun sözcüklerle tamamlayın.

_____ aslan _____ dedi

Minik fare _____

Fareden _____ kedi

Kedi pır _____

_____ miyav dedi

_____ kükredi

Fareden _____ kedi

_____ pır uçuverdi

_____ mı?

Tuhaf mı?

Yoksa _____ ?

Alıştırma 2 Şarkıda geçen sözcükleri önce sırasıyla işaretleyin, sonra da altına bu sözcükleri yazınız.

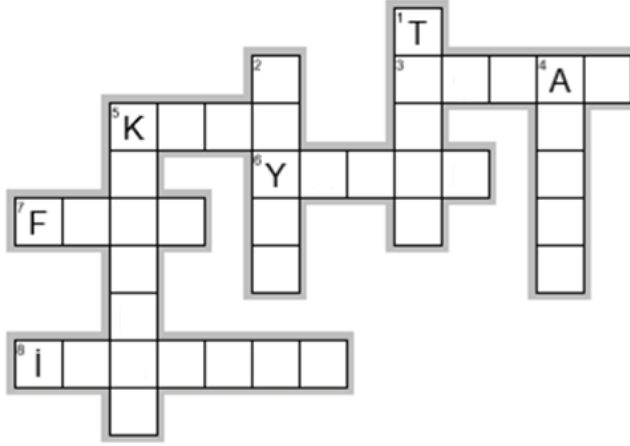

Alıştırma 3 Şarkı içinde öğrendiğiniz kelimeleri aşağıdaki kutulara doldurunuz.

Alıştırma 4 Dinlediğiniz şarkıdan verilen kelimelerle ilgili cümleler kurunuz.

a. Kedi;

---

b. Aslan;

---

c. İnanmak;

---

d. Fare;

---

e. Korkmak;

---

f. Yalan;

Örnek Etkinlik 2

Süre: 40 dk.

Materyaller: Tahta, kalem, CD çalar, bilgisayar

Seviye: A1

Amaçlar: Dinleme ve konuşma becerisini geliştirme, yeni kelimeler öğrenme ve telaffuz etme.

Seviye: A1

- Geniş zaman zarflarını kullanabilir,
- Gelecek zamanda cümleler kurabilir,
- Sıfat ve zarfları (durum) kullanabilir,
- İyelik eklerini kullanabilir,
- Var/Yok yapılarını kullanabilir,
- Fiilimsiler hakkında bilgi sahibi olur ve cümleler kurabilir,
- Soru zarflarını kullanabilir (Ne Zaman?)

Şarkı linki: https://www.youtube.com/watch?v=te7b_if_bIs

Söz ve Müzik: Zeki Müren

Seslendiren: Zeki Müren

Elbet Bir gün Buluşacağız

Elbet bir gün buluşacağız,
Bu böyle yarım kalmayacak
İkimizin de saçları ak,
Öyle durup bakışacağız...

Belki bir deniz kenarında,
El ele mâziyi konuşacağız.
Benim içimde yanan ateş var,
Sevgilim, ne zaman buluşacağız.

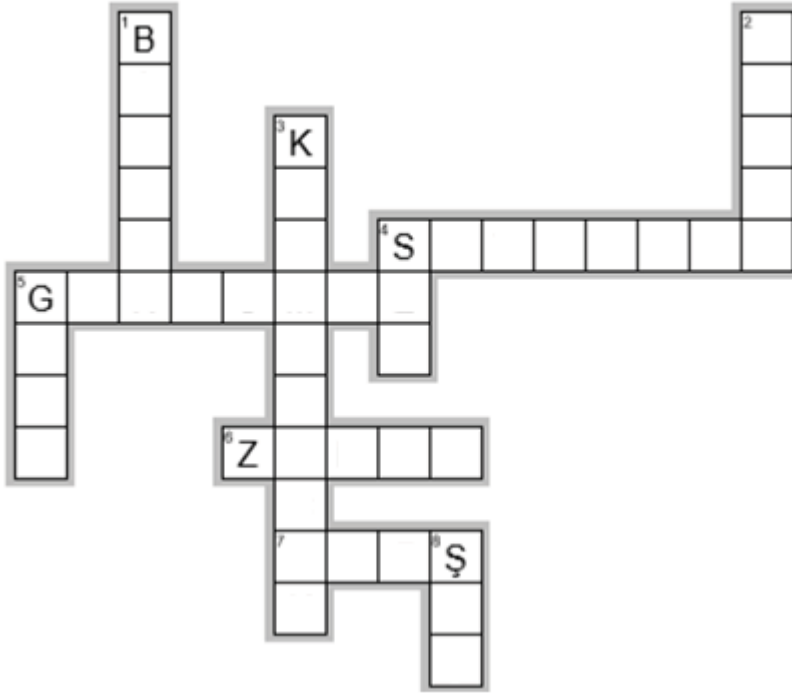
Belki bir gemi güvertesinde,
Sen beni unutmuş için kupkuru.
Benim gönlümde hâlâ o arzu,
Sevgilim, ne zaman kavuşacağız.

Alıştırma 1 Şarkıda geçen sözcükleri doğru sırasıyla tamamlayınız.

- **KLYAAMKCA** .....
- **ZİEDN** .....
- **NSE** .....
- **ZRUA** .....
- **MİLVGİES** .....
- **NMİEB** .....
- **İMEG** .....
- **ŞÇA** .....
- **KA** .....
- **MAIRY** .....
- **TELEB** .....
- **NAMAZ** .....

Alıştırma2 Şarkıda geçen sözcükleri doğru yerlere yerleştiriniz.

- KALMAYACAK
- BİR GÜN
- GEMİ
- SEVGİLİM
- BENİM
- ZAMAN
- ATEŞ
- ŞAÇ

Alıştırma 3 Dinleyeceğiniz şarkının sözlerini sırasına göre numaralandırınız.

___ Sevgilim, ne zaman kavuşacağız.

___ Bu böyle yarım kalmayacak

___ Benim gönlümde hâlâ o arzu,

___ Öyle durup bakışacağız...

___ Belki bir deniz kenarında,

___ El ele mâziyi konuşacağız.

___ Sevgilim, ne zaman buluşacağız.

___ İkimizin de saçları ak,

___ Belki bir güvertesinde,

___ Sen beni unutmuş için kupkuru.

___ Elbet bir gün buluşacağız,

___ Benim içimde yanan ateş var,

Alıştırma 4 Dinlediğiniz şarkıya göre boşlukları doldurunuz.

Elbet bir gün _____

___ böyle yarım _____

İkimizde saçları _____,

Öyle _____ bakışacağız...

Belki _____ kenarında,

___ mâziyi konuşacağız..

Benim içimde _____ var,

_____, ne zaman buluşacağız..

Belki _____ güvertesinde,

Sen beni _____ için kupkuru..

_____ gönlümde hâlâ o arzu,

Sevgilim, _____ kavuşacağız.

Örnek Etkinlik 3

Süre: 40 dk.

Materyaller: Tahta, kalem, CD çalar, bilgisayar

Amaçlar: Dinleme ve konuşma becerisini geliştirme, dil bilgisi kurallarını pratik etme, yeni kelimeler öğrenme ve telaffuz etme.

Seviye: A1

- Belirli geçmiş zamanda cümleler kurabilir,
- “-den” hal eki, ayrılma hali ekini kullanabilir,
- Zamirleri kullanabilir,
- “i,u,rı,ri” gibi belirtme hali eklerini kullanabilir,
- “e,a” gibi yönelme eklerini kullanabilir,
- Şimdiki zamanda cümleler kullanabilir,
- İyelik eklerini kullanabilir,
- Geçmiş zaman zarflarını kullanabilir,
- Miktar zarflarını kullanabilir,
- “mi?” ve benzeri soru eklerini kullanabilir,
- Emir eklerini kullanabilir,
- Sıfat tamlamalarını kullanabilir.

Şarkı linki: https://www.youtube.com/watch?v=p11GR0LC_2s

Söz ve Müzik: Barış Manço

Seslendirme: Barış Manço

Arkadaşım Eşek

Kaç yıl oldu saymadım köyden göçeli
 Mevsimler geldi geçti görüşmeyeli
 Hiç haber göndermedin o günden beri
 Yoksa bana küstün mü unuttun mu beni
 Dün yine seni andım gözlerim doldu
 O tatlı günlerimiz bir anı oldu
 Ayrılık geldi başa katlanmak gerek

Seni çok çok özledim arkadaşım eşek
 Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım eşek
 Yaban tayları çayırdı tepişiyor mu
 Çilli horoz kedilerle dövüşüyor mu
 Sarıkız minik buzağıyı süttten kesti mi
 Kuzularla oğlaklar sevişiyor mu
 Uzun kulaklarını son bir kez sallı
 Tüm eski dostlarımdan bir haber yolla
 Ayrılık geldi başa katlanmak gerek
 Seni çok çok özledim arkadaşım eşek
 Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım eşek

Alıştırma 1 Aşağıdaki boşlukları dinlediğiniz şarkıya göre doğru bir şekilde doldurunuz.

_____ yıl oldu _____ köyden göçeli
 _____ geldi geçti görüşmeyeli
 Hiç haber _____ o gündən beri
 Yoksa bana _____ unuttun mu _____
 _____ yine seni andım _____ doldu
 O tatlı günlerimiz bir anı oldu
 Ayrılık geldi başa _____
 _____ çok çok özledim arkadaşım _____
 Arkadaşım eş arkadaşım şek _____ eşek
 _____ tayları çayırdı tepişiyor _____
 Çilli _____ kedilerle dövüşüyor mu
 Sarıkız minik buzağıyı süttten _____
 _____ oğlaklar sevişiyor mu
 _____ son bir kez _____
 Tüm _____ dostlarımdan bir haber _____

Ayrılık _____ başa katlanmak _____
Seni _____ arkadaşım eşek
Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım _____

Alıştırma 2 Dinlediğiniz şarkıya göre aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

a) Dinlediğiniz şarkıda geçen hayvan isimlerini yazınız?

---

b) Şarkıya göre dün yine seni anınca ne olmuştur?

---

c) Şarkıya göre ayrılık vakti gelince ne yapılmalıdır?

---

d) Şarkıda arkadaşını hangi hayvan ile adlandırmaktır?

Alıştırma 3 Şarkıda geçen sözcükleri aşağıdaki görselleri bulunuz.

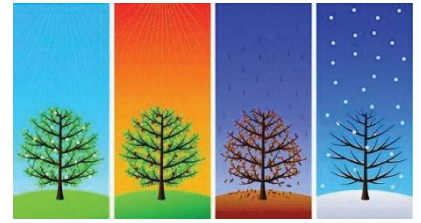

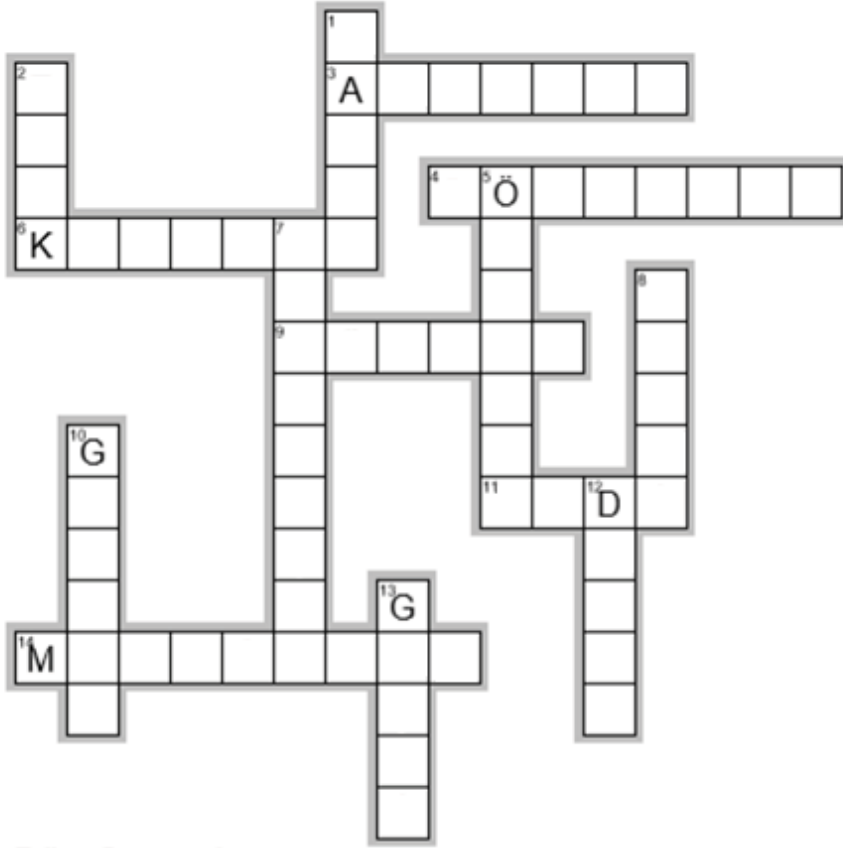

Alıştırma 4 Aşağıdaki bulmacayı dinlediğiniz şarkıya göre tamamlayınız.

- EŞEK
- KUZULAR
- HABER
- AYRILIK
- DÖVÜŞMEK
- GÜNLER
- ÖZLEMEK
- GELDİ
- GEÇTİ
- ARKADAŞIM
- KEDİ
- DOLDU

Alıştırma 5

Şarkıyı dinleyerek aşağıdaki doğru tümcelere D, yanlış olanlara Y koyun.

	<u>D</u>	<u>Y</u>
h) Kaç yıl oldu sayarak köyden göçeli	( )	( )
i) Mevsimler geldi geçti görüşmeyeli	( )	( )
j) Hiç mektup göndermedin o günden beri	( )	( )
k) Dün yine seni andım gözlerim doldu	( )	( )
l) Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım inek	( )	( )
m) Uzun kulaklarını son iki kez salla	( )	( )
n) Seni çok çok özledim arkadaşım eşek	( )	( )

Örnek Etkinlik 4

Süre: 40 dk.

Materyaller: Tahta, kalem, CD çalar, bilgisayar

Amaçlar: Dinleme ve konuşma becerisini geliştirme, yeni kelimeler öğrenme ve telaffuz etme.

Seviye: A1

- Şimdiki zamanda cümleler kullanabilir,
- İyelik eklerini kullanabilir,
- Yansıma sesleri kullanabilir,
- Miktar zarflarını kullanabilir,
- Sıfat tamlamalarını kullanabilir,
- İyelik eklerini kullanabilir,
- Var/Yok yapılarını kullanabilir.

Şarkı linki: <https://www.youtube.com/watch?v=eHysYVbTl-8>

Söz ve Müzik: Anonim

Seslendiren: TRT Müzik

Ali Babanın Çiftliği

Ali babanın bir çiftliği var,
Çiftliğinde kuzuları var.
"Mee mee" diye bağırır.
Çiftliğinde Ali babanın.

Ali babanın bir çiftliği var,
Çiftliğinde inekleri var,
"Möö möö" diye bağırır,
Çiftliğinde Ali babanın.

Ali babanın bir çiftliği var,
Çiftliğinde horozları var,
"Ü ürü ü ürü" diye bağırır,

Ali babanın bir çiftliği var,
Çiftliğinde eşekleri var,
"Aii aii" diye bağırır.

Alıştırma 1

Şarkıyı dinlerken boşlukları uygun sözcüklerle tamamlayın.

Ali babanın bir _____,

Çiftliğinde _____ var.

"Mee mee" diye _____.

Çiftliğinde Ali babanın.

Ali babanın bir çiftliği var,

Çiftliğinde _____,

"Inгаа ingaa" Diye bağırır,

Çiftliğinde _____.

Ali babanın bir çiftliği var,

Çiftliğinde _____,

"Möö möö" diye _____,

Çiftliğinde Ali babanın.

_____ babanın bir çiftliği var,

Çiftliğinde _____.

"Miyav miyav" diye bağırır.

_____ Ali babanın.

Ali babanın bir çiftliği var,

Çiftliğinde _____ var,

"Ü ürü ü ürü" diye bağırır,

Çiftliğinde _____.

Ali babanın bir çiftliği var,

Çiftliğinde _____,

"hav hav" diye bağırır,

Çiftliğinde Ali babanın.

_____ bir çiftliği var,

Çiftliğinde _____,

"Aii aii" diye bağırır.

Çiftliğinde Ali babanın.

Ali babanın bir çiftliği var,

Çiftliğinde _____,

"mee,mee" diye bağırır.

Çiftliğinde Ali babanın.

Ali babanın _____,

Çiftliğinde _____ var,

"Gıt gıdak gıt gıdak" diye bağırır.

Çiftliğinde Ali babanın.

Alıştırma 2 Şarkıda geçen sözcükleri önce sırasıyla işaretleyin, sonra da altına bu sözcükleri yazınız.

Alıştırma 3

Şarkıyı dinleyerek aşağıdaki doğru tümcelere D, yanlış olanlara Y koyun.

- o) Ali babanın çiftliğinde ayılar var. ( ) ( )
- p) İnekler “möö möö” diye bağırır. ( ) ( )
- q) Ali babanın beş çiftliği var. ( ) ( )
- r) Ali babanın inekleri yok. ( ) ( )
- s) Ali annenin bir çiftliği var. ( ) ( )
- t) Ali babanın tavukları var. ( ) ( )

Alıştırma 4

Aşağıda verilen bulmacada şarkıda geçen sözcükleri bulunuz.

A	H	G	K	E	D	İ	Z
C	E	R	O	P	Ü	B	Ç
G	E	M	Y	R	Ü	S	Z
İ	D	A	T	E	Ş	F	P
N	Y	V	Z	K	A	İ	L
E	R	I	H	O	R	O	Z
K	M	G	H	Y	R	H	M
C	P	Ö	G	U	S	Ü	A
J	M	Z	Ş	N	R	E	Ş
Z	Y	E	Ş	E	K	S	K

Alıştırma 5 Aşağıdaki soruları dinlediğiniz şarkıya göre yanıtlayınız.

1. Dinlediğiniz şarkı kaç hayvandan bahsetmektedir?

_____.

2. İneklerin çıkardığı ses nasıldır?

_____.

3. Ali babanın kaç çiftliği vardır?

_____.

4. “Mee mee” Sesi hangi hayvana aittir?

_____.

5. Ali babanın çiftliğinde olmayan bir hayvan yazınız?

_____.

Örnek Etkinlik 5

Süre: 40 dk.

Materyaller: Tahta, kalem, CD çalar, bilgisayar

Amaç: Dinleme ve yazma becerisini geliştirme, yeni kelimler öğrenme

Seviye: A1

- Şimdiki zamanda cümleler kullanabilir,
- “-se, -sa” dilek kiplerini kullanabilir,
- Soru zarflarını kullanabilir,
- Miktar zarflarını kullanabilir,
- Sıfat tamlamalarını kullanabilir.

Şarkı linki: https://www.youtube.com/watch?v=LgR0N_pyYtg

Söz ve Müzik: Arzu Film

Seslendiren: Hababam Sınıfı

Neler Oluyor Hayatta

Neler oluyor hayatta

Bir de şu rüya gerçek olsa olsa

Sabah olup uyanınca her şey yine aynı kalsa

Beni unuttun sanmıştım

Bir de baktım ki işte orada orada

Anladım ki çok yanılmışım beni seviyormuş oysa!

Onun sesi ta kendisi

Geri gelmiş demek

Sensiz diyor yaşanmıyor

Aşk bu olsa gerek

Karanlıkta sokaklarda

Elinde bir çiçek

Beni arıyor beni soruyor

Hayırdır inşallah

Hey!

Neler oluyor hayatta
 Bir de şu rüya gerçek olsa olsa
 Sabah olup uyanınca her şey yine aynı kalsa
 Uzun desem uzun değil
 Bir yol var önümde
 Yeşil desem yeşil değil
 Beyaz bir elbise
 Gümüş desem gümüş değil
 Altın bir yüzükle
 Bana bakıyor gülümsüyor
 Hayırdır inşallah
 Hey!

Alıştırma 1 Şarkıyı dinlerken boşlukları uygun sözcüklerle tamamlayın.

Neler _____ hayatta	_____ sokaklarda
Bir de şu rüya _____ olsa	Elinde _____
_____ olup uyanınca	_____ beni soruyor
Her şey _____ aynı kalsa	_____ inşallah hey
_____ unuttun sanmıştım	_____ desem _____ değil
Birde _____ ki işte orda orda	_____ var önümde
_____ ki çok yanılmışım	_____ desem yeşil _____
Beni _____ oysa oysa	Beyaz bir elbise
_____ ta kendisi	Gümüş desem gümüş _____
Geri gelmiş _____	_____ gülümsüyor
Sensiz diyor _____	_____ inşallah
_____ bu olsa gerek	

Alıştırma 2 Dinlediğiniz şarkıda geçen fiilleri zaman kiplerine göre çekimleyiniz.

	Olmak	Unut	Bakmak	Aramak	Anlamak
GENİŞ ZAMAN					
ŞİMDİKİ ZAMAN					
GEÇMİŞ ZAMAN					
GELECEK ZAMAN					
EMİR KİPİ					

Alıştırma 3 Dinlediğiniz şarkıda geçen kelimelerin kullanarak bir anınızı yazınız.

Alıştırma 4

Dinlediğiniz şarkıdaki kelimeleri “Soyut ve Somut” olarak tablodaki yerlere yazınız.

SOMUT	SOYUT

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ETİK KURUL İZİN MUAFİYETİ FORMU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 19/07/2019

Tez Başlığı / Konusu: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımı Seviye A1

Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmam:

1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır,
2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.
4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.

Hacettepe Üniversitesi Etik Kurullar ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kuruldan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

19.07.2019

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Enez Özkan DEMİRCİ

Öğrenci No: N14220109

Anabilim Dalı: Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı

Programı: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı

Statüsü: Y.Lisans Doktora Bütünleşik Dr.

DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI

Doç. Dr. Nazmiye TOPÇU TECELLİ

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 21/06/2019

Tez Başlığı / Konusu: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımı Seviye A1

Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 76 sayfalık kısmına ilişkin, 21/06/2019 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %4 'tür.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
- 2- Kaynakça hariç
- 3- Alıntılar hariç/dâhil
- 4- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

21.06.2019

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Enez Özkan DEMİRCİ
Öğrenci No: N14220109
Anabilim Dalı: Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı
Programı: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı
Statüsü: Y.Lisans Doktora Bütünleşik Dr.

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR

Doç. Dr. Nazmiye TOPÇU TECELLİ

Ek 5. Turnitin Benzerlik İndeksi

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ŞARKI KULLANIMI: SEVİYE A1			
ORIJINALLIK RAPORU			
%4	%3	%1	%2
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ
BİRİNCİL KAYNAKLAR			
1	www.jret.org İnternet Kaynağı		%1
2	dergipark.gov.tr İnternet Kaynağı		<%1
3	Submitted to Istanbul University Öğrenci Ödevi		<%1
4	www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı		<%1
5	www.researchgate.net İnternet Kaynağı		<%1
6	yagmurtoka.blogspot.com İnternet Kaynağı		<%1
7	Ahmet Zeki Guven. "Readability of Texts in Textbooks in Teaching Turkish to Foreigners", The Anthropologist, 2017 Yayın		<%1
8	www.turkceogretimi.com		

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Enez Özkan Demirci

Doğum Yeri ve Tarihi : Erzurum 22/07/1983

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : İngiliz Dili ve Edebiyatı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar Yalova Üniversitesi, Öğretim Görevlisi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Yalova
Ardahan Üniversitesi, İngilizce Okutman, Erasmus Ofisi Uzman, Ardahan
Hakkari Üniversitesi İngilizce Okutman, Erasmus+ Uzman, Hakkari

İletişim

E-Posta Adresi : enezdemirci@gmail.com

Tarih : Jüri Tarihi